

**AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ
KURUMLARINDA KULLANIMININ HÜKÜMLÜ VE
TUTUKLULAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ACEP:
KARABÜK T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ
KURUMU ÖRNEĞİ**

**2023
YÜKSEK LİSANS TEZİ
İLETİŞİM (DİSİPLİNLERARASI) ANABİLİM DALI**

Emrah AKYÜREK

**Tez Danışmanı
Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK**

**AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINDA
KULLANIMININ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
ACEP: KARABÜK T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ÖRNEĞİ**

Emrah AKYÜREK

Tez Danışmanı

Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

İletişim (Disiplinlerarası) Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Ocak 2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
TEZ ONAY SAYFASI.....	5
DOĞRULUK BEYANI	6
ÖNSÖZ	7
ÖZ.....	9
ABSTRACT.....	10
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	11
ARCHIVE RECORD INFORMATION	12
KISALTMALAR	13
ARAŞTIRMANIN KONUSU	15
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	15
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	15
ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM	15
KAPSAM VE SINIRLILIKLAR	16
GİRİŞ	17
1. SUÇ VE CEZA İNFAZ KURUMLARI	19
1.1. Suç ve Ceza	19
1.2. Ceza İnfaz Kurumları.....	20
1.3. Hükümlü	21
1.4. Hükümözlü.....	22
1.5. Tutuklu.....	22
2. TÜRKİYE’DE CEZA İNFAZ KURUMLARI	23
2.1. Türkiye’de Ceza İnfaz Kurumları Türleri	23
2.1.1. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	24
2.1.2 T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu	24

2.2. Diğer Ceza İnfaz Kurumları	24
2.2.1. A Tipi Ceza İnfaz Kurumları	24
2.2.2. A-1 Tipi Ceza İnfaz Kurumları	25
2.2.3. A-2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	25
2.2.4. A-3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	25
2.2.5. B Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	25
2.2.6. C Tipi Ceza İnfaz Kurumları	26
2.2.7. D Tipi Ceza İnfaz Kurumları	26
2.2.8. E Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	26
2.2.9. F Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	26
2.2.10. H Tipi Ceza İnfaz Kurumları	26
2.2.11. K1 Tipi Ceza İnfaz Kurumları	27
2.2.12. K2 Tipi Ceza İnfaz Kurumları	27
2.2.13. L Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	27
2.2.14. M Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	28
2.2.15. Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları.....	28
2.2.16. Açık Ceza İnfaz Kurumları	28
2.2.17. Çocuk ve Gençlik Tipi Ceza İnfaz Kurumları.....	28
2.2.18. Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumları	29
2.2.19. Çocuk Eğitimevi.....	29
3. YENİ MEDYA VE AKILLI TEKNOLOJİLER.....	30
3.1. Yeni Medya Tanımı.....	30
3.2. Bilgisayar Teknolojilerinin Tarihi.....	31
3.3. İnternetin Tarihsel Gelişim Süreci	34
3.4. Akıllı Cihazlar (Nesnelerin İnterneti – Internet of Things/IoT).....	37
3.5. E-devlet ve Kiosk.....	38
4. AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINA ENTERGRASYONU (ACEP) PROJESİ	41
4.1. Hükümlü ve Tutukluların İletişim Metotları ve Ziyaret Hakları	42
4.1.1. Kapalı ve Açık Görüşler.....	42
4.1.2. Avukat ve Noterle Görüşme Hakkı.....	42
4.1.3. Radyo, Televizyon Yayınları ile İnternet Olanaklarından Faydalanma Hakkı.....	43

4.1.4.	Mektup, Faks ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı	43
4.1.5.	Sürelili veya Süresiz Yayınlardan Yararlanma Hakkı.....	45
4.1.6.	Hükümlü Tutuklunun Telefon ile Haberleşme Hakkı	45
4.2.	ACEP Projesinin Tarihsel Süreci	45
4.2.1.	Kiosk (Multimedya) Cihazında Yer Alan Uygulamalar	48
4.2.1.1.	Sayım (Parmak izi).....	48
4.2.1.2.	Dilekçe Gönder	49
4.2.1.3.	E-Kütüphane	49
4.2.1.4.	E-Doktor.....	49
4.2.1.5.	E-Mektup	50
4.2.1.6.	Kantin Alışverişi.....	50
4.2.1.7.	Bakanlık İletişim	50
4.2.1.8.	Sesli Arama	50
4.2.1.9.	Görüntülü Arama.....	51
4.2.2.	Kiosk Kabini ve Multimedya (MMC) Cihazının Genel Özellikleri.....	54
4.2.2.1.	Bilgisayarın Özellikleri	56
4.2.2.2.	Ekran Özellikleri.....	56
4.2.2.3.	Parmak İzi Okuyucu.....	57
4.2.2.4.	Ses Sistemi Özellikleri.....	57
4.2.2.5.	Kamera Özellikleri.....	57
4.2.2.6.	Kabin Özellikleri	58
4.3.	Görüntülü Görüşme Uygulama Örnekleri	58
4.3.1.	Amerika Birleşik Devletleri Örneği	58
4.3.2.	Virginia Islah Merkezi.....	59
4.3.3.	Ocean Kasabası Islah Merkezi	61
4.3.4.	Ohio Rehabilitasyon ve Islah Merkezi	61
4.3.5.	District of Colombia (Kolombiya Bölgesi) Ceza İnfaz Kurumu.....	61
4.3.6.	Arkansas Ceza İnfaz Kurumu	61
4.3.7.	Jefferson Kasabası Ceza İnfaz Kurumu	62
4.4.	Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ACEP Projesinin Uygulama Süreci	63
4.4.1.	Hükümlü Yakını – Mobil Uygulama Adımları	68
4.4.2.	Kiosk Kabinin İç ve Dış Görünümü.....	72

4.4.3.	Hükümlü-Tutuklular Görüntülü Görüşmeyi Nasıl Başlatıyor?	83
4.4.4.	Hata – Bilgi Mesajları.....	88
5.	AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINDA	
	KULLANIMININ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR ÜZERİNDEKİ ETSİSİ	90
5.1.	Araştırmanın Uygulanması ve Örneklem.....	90
5.2.	Veri Toplama Araçları	90
5.3.	Verilerin Analizi ve Kullanılan Testler	91
5.4.	Araştırma Soruları.....	91
5.5.	Bulgular ve Yorum.....	94
5.5.1.	Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri.....	94
5.5.2.	Katılımcıların Medya Kullanım Alışkanlıkları.....	102
5.5.3.	Katılımcıların Teknoloji Kullanım Alışkanlıkları.....	112
5.5.4.	Katılımcıların Kiosk Cihazı ile İlgili Değerlendirmeleri.....	114
5.5.5.	Katılımcıların Görüntülü Görüşme ile İlgili Değerlendirmeleri....	118
	SONUÇ	123
	KAYNAKÇA.....	127
	TABLolar LİSTESİ	131
	ŞEKİLLER LİSTESİ	134
	EKLER	136
	ÖZGEÇMİŞ	145

TEZ ONAY SAYFASI

Emrah AKYÜREK tarafından hazırlanan “AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINDA KULLANIMININ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ACEP: KARABÜK T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ÖRNEĞİ ” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK .....

Tez Danışmanı, Radyo ve Televizyon Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile İletişim (Disiplinlerarası) Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 27/01/2023

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Can KOÇAK (KBÜ) .....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Özden TOPRAK (HMKÜ) .....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Bedirhan KARAKURLUK (KBÜ) .....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Müslüm KUZU .....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans/Doktora tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntılarım intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Emrah AKYÜREK

İmza :

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında engin kültür ve bilgi birikimini esirgmeden paylaşan ve çalışmanın her noktasında, her duraksadığım zamanda bana vakit ayırarak destek veren, özverisiyle çalışmaya yön vererek deneyimlerini paylaşarak tezin neticelenmesinde büyük emeği bulunan saygı değer danışman hocam sayın Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK'a katkılarından ötürü teşekkür ederim.

Çalışmada bulunan tüm veri analizlerinin yapılmasında, zamanını ayırarak bıkmadan, usanmadan değerli bilgilerini paylaşarak çalışmaya boyut kazandıran SPSS kullanımı, veri analizi yapılması ve yorumlanmasında desteğini bir an bile esirgemeyen değerli hocam sayın Dr. Öğretim Üyesi Mevlüt Can KOÇAK'a teşekkür ederim.

Araştırmayı yapmama izin veren Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne, araştırmanın ana evrenini oluşturan 2017 yılından bu yana çalışmakta olduğum Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na tüm yönetici ve çalışanlarına, değerli bilgilerini paylaşan ve desteğini esirgemeyen kurumumuzda bilgisayar teknisyeni olarak görev yapmakta olan Cenap AKYILDIZ'a, zamanını ayırarak anketleri dolduran tüm ceza infaz kurumumuzda kalmakta olan hükümlü ve tutuklulara çok teşekkür ederim.

Yüksek lisansa başladığım andan bu zamana kadar ders aldığım tüm Karabük Üniversitesi'nin saygı değer hocalarına, görüşlerini paylaşarak katkı sağlayan tüm arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, bunaldığım anlarda motive kaynağım olan, biricik eşim Elif ÖZDEMİR AKYÜREK'e, bu günlere gelmemde büyük emekleri bulunan anneme ve babama, bana yılmamayı öğreten ve güç kaynağım olan aileme, yüksek lisansa başlamamda ufkumu genişletip daha ileriye gidebileceğim konusunda beni motive eden abim Mustafa AKYÜREK'e minnettarım.

Sizler benim iyikilerimsiniz. Hayalini kurduğum, büyük fedakârlık göstererek hazırlamış olduğum bu çalışmama katkı sağladınız. Sizlere ne kadar teşekkür etsem az kalacaktır. İyi ki varsınız. Var olunuz...

ÖZ

Araştırma akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarında kullanımının hükümlü ve tutuklular üzerindeki etkilerine yönelik bir çalışmadır. Bu çalışmada ilk olarak ceza infaz kurumları ile ilgili daha sonra teknoloji ile ilgili genel bir literatür taraması yapılmıştır. Sonrasında Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 477 katılımcı üzerinde bir alan çalışması gerçekleştirilmiştir.

Saha araştırması sonucunda, araştırmaya katılan hükümlü ve tutukluların demografik özellikleri ortaya çıkarılarak cezaevinde kullanılan iletişim metotları ve cezaevlerindeki teknolojik gelişmeler ile aralarındaki ilişkiler tespit edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada teknoloji ile donatılmış kiosk cihazlarına olan ilginin fazla olduğu ve akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarında daha çok kullanılmasının hükümlü ve tutuklular üzerinde pozitif yönde fayda sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Ceza infaz kurumlarında kalmakta olan hükümlü tutukluların, kullanılan geleneksel iletişim metotlarına hâkim oldukları, akıllı teknolojilere karşı ilgi duydukları ve bu tür teknolojik gelişmelerin hayatlarını daha da kolaylaştıracağı ve ıslah edilme eğiliminin pozitif yönde artacağı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Acep; Akıllı Teknolojiler; Ceza İnfaz Kurumları; Yeni Medya

ABSTRACT

The research is a study on the effects of the use of smart technologies in prisons on convicts and detainees. In this study, firstly, a general literature review was made about penitentiary institutions and then technology. Afterwards, a field study was carried out on 477 participants in Karabük T Type Closed Penitentiary Institution.

As a result of the field research, the demographic characteristics of the convicts and detainees participating in the research were revealed, and the relations between the communication methods used in the prison and the technological developments in the prisons were determined. The obtained data were tried to be analyzed by using SPSS. In the research, it was concluded that the interest in kiosk devices equipped with technology is high and the use of smart technologies in penitentiary institutions will provide positive benefits on convicts and detainees.

It has been determined that convicted prisoners staying in penitentiary institutions are familiar with the traditional communication methods used, they are interested in smart technologies, and such technological developments will make their lives easier and the tendency to be improved will increase positively.

Keywords: Acep; Smart Technologies; Penitentiary Institutions; New Media

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarında Kullanımının Hükümlü ve Tutuklular Üzerindeki Etkisi ACEP: Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Örneği
Tezin Yazarı	Emrah AKYÜREK
Tezin Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	27/01/2023
Tezin Alanı	İletişim (Disiplinlerarası) Anabilim Dalı
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	145
Anahtar Kelimeler	Acep; Akıllı Teknolojiler; Ceza İnfaz Kurumları; Yeni Medya

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	The Effect of Use of Intelligent Technologies in Penitentiary Institutions on Convicts and Detainees ACEP: Example of Karabuk T Type Closed Penitentiary Institution
Author of the Thesis	Emrah AKYÜREK
Advisor of the Thesis	Dr. Öğretim Üyesi Bedirhan KARAKURLUK
Status of the Thesis	Master's Degree
Date of the Thesis	27/01/2023
Field of the Thesis	Communication (Interdisciplinary) Department
Place of the Thesis	UNIKA/IGP
Total Page Number	145
Keywords	Acep; Smart Technologies; Penitentiary Institutions; New Media

KISALTMALAR

ACEP : Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi

KİOSK : Avrupa dillerine Türkçe “köşk” kelimesinden geçen bir sözcüktür. Bankalar ve benzeri kalabalık yerlerde sipariş alma ya da bilgi verme amacıyla kullanılan akıllı teknolojilerdir.

TCK : Türk Ceza Kanunu

CTE : Ceza ve Tevkiflevleri

BİT : Bilgi İletişim Teknolojisi

ATM : Automatic Teller Machine

TCP/IP : Transmission Control Protocol / Internet Protocol

WWW : World Wide Web

URL : Uniform Resource Locator/Tekbiçim Kaynak Konumlayıcı

ULAKBİM : Ulusal Akademik ve Bilgi Merkezi

ADSL : Asymmetric Digital Subscriber Line/Asimetrik Sayısal Abone Hattı

VDSL : Very High Speed Digital Subscriber Line/ Çok Yüksek Hızlı Dijital Abone Hattı

RFID : Radyo Frekanslı ile Tanımlama Teknolojisi

IOT : Nesnelerin İnterneti

WSN : Kablosuz Sensor Ağları

NFC : Yakın Alan İletişimi

LTE : Uzun Süreli Evrim

CGTİHK : Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun

UYAP : Ulusal Yargı Ağı Projesi

SEGBİS : Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi

MMC	: Multi Medya Cihazı
PCB	: Elektronik devreler
DKP	: Karbon çelik
USB 2.0-3.0	: Evrensel Seri Yolu
SSD	: Solid State Disk
DDR	: Double Data Rate/Veri akış hızını ifade etmektedir
VGA	: Video Grafik Dizini/Görüntü teknolojisidir
HDMI	: Yüksek Çözünürlüklü Çoklu Ortam
DVI	: Dijital Görsel Arayüz
PPI	: Piksel hassasiyeti/Dijital görüntüleme araçlarında görüntü hassasiyetini ifade etmek için kullanılan kavramdır
CCD	: Dijital kameralarda bulunan görüntü sensörleridir
KVKK	: Kişisel Verileri Koruma Kanunu
SPSS	: Veri analizi yapmaya yardımcı olan bir bilgisayar programıdır

ARAŞTIRMANIN KONUSU

AraŐtirmanın konusunu, ceza infaz kurumlarında kullanılmaya başlanan akıllı teknoloji ürünü olan kiosk kabininin Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hükümlü ve tutuklular üzerindeki etki düzeyinin araştırılması oluşturmaktadır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Araştırmada; Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu (ACEP) ismi ile hayata geçirilen projenin, ceza infaz kurumlarında kalmakta olan hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesine katkı düzeyi ölçülmeye çalıŐılacaktır. Yapılan literatür taramalarında ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü tutuklular ile ilgili çalışmalar bulunmuş fakat ACEP bir ilk olacaktır. Bu durumun hem ceza infaz kurumu araŐtırmalarına hem de literatür taramalarına katkısı olacağına inanılmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden olan anket tekniği kullanılmıştır. İki farklı anket çalışması hazırlanılmıŐtır. Bunlardan ilk anket çalışması kiosk kabinlerinin ceza infaz kurumlarına yerleŐtirilmeden önce 100 katılımcı ile gerçekleştirilecektir. İkinci anket çalışması ise kiosk cihazlarının kurumda kullanılmaya başlandıktan ve bu yeni teknolojiye alışma süreci atlatıldıktan hemen sonra 377 katılımcı ile gerçekleştirilecektir.

Her iki anket çalışması sonrasında veriler SPSS programı ile işlenerek, analiz ve sonuçlar irdelenecektir.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM

H₁: Ceza infaz kurumlarında kullanılan yeni iletişim metotları, hükümlü tutukluların ıslahı yönünde pozitif bir etki yaratmaktadır.

H₂: Hükümlü ve tutuklular teknolojiyi ceza infaz kurumlarında daha çok kullanmak istemektedirler.

H₃: Kiosk cihazı ile gelen görüntülü görüşme uygulamasından sonra yapılan ziyaretlerin sayısında azalma olması beklenmektedir.

H₄: Mahkûmların dijital cihazları kullanabilme becerilerinin eğitim düzeylerine göre farklılık gösterdiği beklenmektedir.

H₅: Kiosk cihazının sağladığı imkânlardan faydalanma isteği, mahkûmların yaşantısını pozitif yönde etkilemektedir.

H₆: Sesli ve görüntülü görüşme imkânı mahkûmların iyileştirilmesini pozitif yönde etkilemektedir.

H₇: Kiosk cihazının kullanımı motivasyonu pozitif yönde etkilemektedir.

H₈: Görüntülü görüşme imkânı mahkûmların kendilerini rahat ifade edebilmelerini pozitif yönde etkilemektedir.

Akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarına entegrasyonu kapsamında hükümlü ve tutukluların dijital cihazları benimsemelerinde ve geçmişten bu yana kullanılagelmiş geleneksel kitle iletişim araçlarına alışmış olduklarından dolayı, kiosk cihazının kullanımını zorlaştırabilmektedir. Oysa yeni medya ürünü olarak hizmete sunulan bu akıllı cihazların iş ve iş akışında hizmetlerin pratik, hızlı ve daha güvenli bir şekilde yapılarak kurumlara ve hükümlülere avantajlar sağladığı bilinmektedir. Bu nedenle ceza infaz kurumlarında yeni teknolojilerin kullanımı artırılarak hükümlü ve tutuklular üzerindeki olumlu etkisinin olup olmadığının bilinmesi, teknolojik dijital cihazların daha fazla kullanılması ve geliştirilmesi yönünde kurum ve kuruluşlara katkı sağlayacaktır.

KAPSAM VE SINIRLILIKLAR

Araştırma 3 Ocak ve 7 Kasım 2022 tarihleri arasında Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hükümlü tutuklu bireylerden oluşmaktadır. Araştırma, evreni temsil edecek 477 kişiyle sınırlandırılmıştır.

GİRİŞ

İletişim teknolojilerindeki gelişmeler her geçen gün hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır. 21. yüzyılda teknoloji ile iletişim kurmak yaygın bir hal almıştır. İletişim teknolojilerindeki gelişmeleri takip etmek büyük önem arz etmektedir. Her geçen zaman içerisinde yeni bir buluş teknoloji ile hayatımıza girer olmuştur. Teknolojik gelişmeler yalnızca günlük yaşantımızda değil, çalıştığımız kurumlarda mesleki deneyimlerimizi artırarak katkı sağlar hale gelmiştir. Kısa süreler içerisinde ve az bir uğraş ile hızlı ve kesintisiz iletişim kurmak günümüz teknolojisi ile mümkün ve yaygın duruma gelmiştir.

İletişim teknolojileri sayesinde geliştirilen telefon, televizyon, radyo vb. ürünler, yeni gelişmeler ve internet alt yapısının yaygınlaşması ile birlikte dijitalleşerek birer akıllı teknolojik ürün haline gelmişlerdir. Yeni iletişim teknolojilerinin alt yapılarının güçlenmesi ile birlikte farklı işleri yapan cihazlar tek bir multimedya cihazı ile yapılar olmuştur. Telefon kullanımının yaygın olmadığı zamanlarda bu ürünü yalnızca sesli olarak haberleşmede kullanabiliyorduk. Ancak günümüz akıllı cihazlarında sesli konuşmanın yanında fotoğraf çekme, müzik dinleme, internet ağına girebilme gibi farklı cihazlarla yapabileceğimiz şeyleri tek bir multimedya cihazı sayesinde gerçekleştirebilir olduk.

Araştırma konusu olan kiosk cihazları da, aynı akıllı telefonlar gibi farklı işleri tek bir cihaz üzerinden yapabilme imkânı sağlamaktadır. Yalnızca kullanıcıya değil, mesleki olarak çalışanlara ve dolayısıyla devletlere ve kurumlara da büyük oranda katkı sağlayan bu teknolojilerin geliştirilmesi büyük önem kazanmaktadır.

Sınırlı imkânlar dâhilinde ki iletişim metotları ile toplumun geri kalanı ile iletişim kurmaya çalışan hükümlü tutuklular, bu akıllı iletişim cihazlarının ceza infaz kurumlarına girmesi ile birlikte yaşamlarında olumlu geri dönüşler almışlardır. Bu çalışma ile akıllı teknolojilerin hükümlü ve tutuklular üzerindeki etkisi gözlemlenerek, teknolojinin her alanda insanlık için var olması gereken bir olgu olduğu gerçeğini desteklemiştir.

Araştırmanın ilk bölümünde, ceza sistemi içerisinde kendisine tanım bulmuş olan kavramlardan bahsedilmektedir. Yine ilk bölümde Türkiye’de bulunan ceza infaz kurumlarından ve bu kurumlar arasındaki yapısal farklılıklardan bahsedilmektedir.

Araştırmanın ikinci bölümünde, akıllı teknolojilerden ve internetin tarihsel gelişiminden bahsedilerek teknolojinin insan yaşamı içerisindeki gelişmesi irdelenmektedir. Bu bölümde teknoloji ve ceza infaz kurumlarını ortak paydada birleştiren; Acep projesine, tarihsel sürecine ve uygulama örneklerine değinilerek konu hakkında açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca yine bu bölümde bahsedilen Acep projesinin hayata geçirildiği pilot bölge olan Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda işleyiş ve adaptasyon süreci ele alınarak cihaz hakkında kapsamlı bilgileri verilmektedir.

Araştırmanın üçüncü bölümünde ise, Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yapılan saha çalışmasında cesaret göstererek anketlere cevap veren 477 hükümlü ve tutuklu ile çalışılarak; Acep projesi kapsamında uygulamaya giren kiosk kabinlerinin bu hükümlü ve tutuklular üzerindeki etkisi ölçülmeye çalışılmıştır.

1. SUÇ VE CEZA İNFAZ KURUMLARI

1.1. Suç ve Ceza

Suçun tanımını yapmak oldukça zordur. Herhangi bir zaman diliminde herhangi bir toplum tarafından suç olarak kabul edilmeyen bazı davranışlar farklı bir zaman dilimindeki toplumlar tarafından suç olarak adlandırılmaktadır. Suça insanlık tarihi boyunca farklı anlamlar yüklenmiştir. Bu da suçun tam anlamı ile bir tanımının yapılabilmesini güçleştirmiştir.

Suç, ceza kanunlarınca tarif edilen ve bu tariflere göre toplum düzenini bozmaya yönelik hukuk kurallarına aykırı eylemlerdir. Ancak her hukuka aykırı davranış suç olarak nitelenmez. Suç, kanunların suç olarak nitelendirdiği, hukuka aykırı eylemler olup cezai yaptırımlar ile sonuca bağlanmıştır. Suç ve ceza kanunlara göre şekil alır. Herhangi bir eylem kanunlar tarafından suç olarak kabul edilmemişse suç değildir (Yıldırım E. , 2013, s. 150).

Suç insanlık tarihi boyunca karşı karşıya kalınan sosyal bir olgudur. Birçok bilim insanı ve bilim dalı tarafından incelenen bu olgu günümüz toplumlarının en önemli sosyal problemlerinden biri haline gelmiştir. 18., 19. ve 20. yüzyıllarda biyoloji, sosyoloji ve psikoloji alanlarında çeşitli teoriler geliştirilerek suç ve suçluluğun nedenleri aranmıştır.

Suç olgusu durağan değil dinamiktir. Toplumsal değişimler karşısında suç olgusu da farklılıklar göstermektedir. Örneğin teknolojinin gelişimine bağlı olarak işlenen suçta bilgisayar unsurunun kullanılması, bilgisayar suçları adı ile yeni bir suç türünün ortaya çıkmasına neden olmuştur (Burkay, 2008).

Dünya, bilişim alanındaki ilk suç olgusu ile 1960'lı yılların sonunda tanışmıştır. Kişisel verilerin saklı tutulduğu veri bankalarının gizliliğine karşı tehditler başlamış ve casusluk suçları görülmüştür. 1970'lerde ağ sistemlerinin kullanılmaya başlanmasıyla beraber hackleme olarak bilinen bilgisayar korsanlığı başlamıştır (Altunok & Vural, 2016, s. 76).

Suç, kanunda suç olarak nitelenen ve işlenmesi durumunda yaptırımla karşılanan fiillerdir. "Hukuki açıdan bağlı olduğu topluluğa hâkim olan değerlere tecavüz oluşturan fiiller" olarak da tanımlanır. Ayrıca suç, insanların toplumda beraber

yaşayabilmelerinin sağlanması ve bu toplumda düzenin devamı için korunması gereken hukuki değerleri çiğneyen insan davranışları olarak tanımlamakta mümkündür (Koca & Üzülmez, 2016, s. 4).

Ceza ise, suç teşkil eden fiilin karşılığı olarak suç işleyen kişiye verilen kanunla belirlenmiş yaptırımlardır ve yalnızca hâkimler tarafından hükmedilirler (Taşkın, 2004, s. 200). Ceza, bir kuralı ihlal eden kişiye çektirilen acıdır. Acı vermeyen bir ceza, karanlıktaki ışığa veya soğuk ateşe benzetilmektedir. Cezanın iki önemli amacı vardır. Bunlardan ilki ödetme, diğeri de önlemedir. Yani haklıya hakkını verip haksıza haddini bildirme ilkesi ilk amacı, suç işleyen ve toplumun geri kalanı için tekrar suç işlenmesinden çekinmesini sağlamakta diğeri amacıdır (Akkaya, 2006, s. 27).

Suç teşkil eden fiilleri ve bunun sonucunda uygulanacak yaptırımları belirleyen hukuk disiplini ceza hukukudur. Devletin başlıca görevi hukuka dayalı bir düzen kurması ve bunu gözetmesidir. Ceza hukuku kuralları olmadan devlet toplumsal barış ve düzeni etkin bir şekilde yerine getiremez. Ceza hukuku yaptırımları birey hak ve özgürlüklerine doğrudan müdahale niteliği taşıdığından “son çare” olarak görülmektedir. Kısaca ceza hukuku toplumsal yaşamın ihlal edildiği her durumda devreye girmez. Toplumsal yaşam bakımından önemli şeylerin ihlali suç olarak tanımlanır (Koca & Üzülmez, 2016, s. 3, 4).

Türkiye’de 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 1. maddesinde ceza kanunu şu şekilde ifade edilmiştir:

“Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için, ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir. (TCK, 2021)”

1.2. Ceza İnfaz Kurumları

Ceza infaz kurumları, suç ve ceza gibi insanlık tarihi kadar eskidir. Mahpushane, zindan, cezaevi, kodes gibi argo isimlerle de bilinir ve devletin hâkim olduğu zamanlardan itibaren etkili bir kurum olmuştur. Devlet hâkimiyetinin olmadığı çağlarda ceza infaz kurumlarını anlatmak pek mümkün olmamaktadır. Ceza infaz kurumları eski medeniyetlerde suçluların cezalarını belirleyinceye kadar ya da infaz boyunca tutulduğu yer olarak bilinmiştir (Uyanık, 2017, s. 88).

Hapishane sözcüğü, Arapça “*habs*” ile Farsça “*hâne*” kelimelerinin birleşmesinden türetilmiştir. “*Habs*” kelimesinin sözlük anlamı; hapis etme, alıkoyma, zaptetme, salıvermemedir. Hapis cezasının infaz edildiği yere “*habs*” ve “*mahbes*”, hapsedilen kişiye de “*mahbus*” denilmektedir. Bunların yanında hapishane kelimesi hukuk dilinde sanık veya suçlu bulunan kişinin belli bir mekânda alıkonularak özgürlüğünü kısıtlamak anlamında kullanılmaktadır (Hanilçe, 2020, s. 406).

Cezaevi kavramının ortaya çıkması modern çağın başlangıcıdır. 18 ve 19. yüzyıllarda kişinin ıslahı için cezalandırma aracı olarak düşünülen hapsedme, infaz sürecinde kurumsallaştırmanın önemli bir adımı olmuştur. Cezalandırmada işkence yöntemlerinin yerini, cezanın bedenen değil daha çok ruhsal yönden olması düşüncesinden yola çıkılarak fiziksel olarak hapsedme cezası almıştır (İşlegen, 1996, s. 1).

Hapishaneler, siyasetteki mücadeleler sonucunda iktidara geçen tarafın karşıtlarını kan akıtmadan ortadan kaldırmak ve gerekirse ömür boyu hapis ettirdikleri yerler olarak bilinirdi.

Uygulama türleri de dikkate alındığında ceza infazının tarihçesini üç dönemde incelemek mümkündür. Orta çağın ilk dönemlerini kapsayan birinci dönemde kefarete ve para cezaları uygulanmakta, sonlarına denk gelen ikinci dönemde ise işkence gibi insanlık dışı yaptırımlar ve hayata dair uygulamalar mevcuttu. 17. yüzyıldan günümüze uzanan üçüncü dönemde ise hürriyete yönelik yaptırımlar uygulanmıştır (Artuk & Alşahin, 2016, s. 146-147).

1.3. Hükümlü

Mahkemelerce suç işlediği kesinleşen kişi olarak tanımlanmaktadır. Tutuksuz olarak yargılanan kimse yargılama sonucunda mahkûm olur ve karar kendisine tebliğ edildiği anda “*hükümlü*” sıfatını alır. Hükümlüler ceza infaz kurumlarında tutuklular ile aynı yerde barındırılmazlar (Taşkın, 2004, s. 206).

1.4. Hükümözlü

Mahkemelerce suç işlediği kesinleşmemiş suçu sabit olan kişi olarak tanımlanmaktadır. Hükümözlü statüsündeki kişiler tutuklu sayılırlar. Bu nedenle cezaevlerinde tutuklular ile aynı yerde bulunurlar (Taşkın, 2004, s. 206).

1.5. Tutuklu

Suçu işleyen kişi suçun belirtildiği yazılı kaynak gereğince hükmedilmiştir. Kişi suçu sabit oluncaya kadar tutuklu statüsündedir.

Hürriyetine yasal olarak el konulup cezaevinde kalması mecburi olan kişilere tutuklu denilmektedir. Hükümlü ile tutuklu arasındaki fark, hükümlü olan kişinin cezası kesinleşmiş, tutuklu olanın cezasının kesinleşmemiş olmasıdır (Balaban & Özen, 2015, s. 38).

2. TÜRKİYE’DE CEZA İNFAZ KURUMLARI

01/05/2006 tarihinden günümüze kadar olan süreçte çağdaş infaz anlayışını benimseyerek sağlıklı, güvenli, elektronik donanımlarla iyileştirme işlemlerine uygun olarak tasarılanarak 228 adet yeni ceza infaz kurumu açılmıştır.

Türkiye’de 01/10/2021 tarihi itibarıyla, 259 kapalı ceza infaz kurumu, 83 müstakil açık ceza infaz kurumu, 4 çocuk eğitimevi, 10 kadın kapalı ceza infaz kurumu, 6 kadın açık ceza infaz kurumu ve 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumu olmak üzere toplam 369 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Bu kurumların kapasitesi 251.229 kişiliktir.

“5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 18.maddesi uyarınca akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlıkları bulunan hükümlüler için Adana, Elâzığ, Manisa ve Samsun E-Tipi ceza infaz kurumlarında oluşturulan üniteler faaliyete geçirilmiştir. İstanbul /Metris R Tipi Kapalı (158 kişi kapasiteli) ve Menemen R Tipi Kapalı (156 kişi kapasiteli) sağlık ünitesi hizmete alınarak faaliyete geçirilmiştir. Ceza İnfaz Kurumu yapımlarında mutlaka personel lojmanını da düşünülmektedir. Ankara Ceza İnfaz Kurumu Kampüsünde 840, Silivri’de 500, Maltepe’de 140, Kocaeli’de 260, İzmir’de 520 adet, Tekirdağ’da 200, Elazığ’da 240, Tarsus’ta 100, Kayseri’de 480, Samsun’da 140, Denizli’de 100, Hatay’da 160 adet, Diyarbakır’da 560 adet, Yozgat’ta 100 adet, Manisa Demirci’de 40 adet, Adana’da 300 adet, Bodrum’da 60 adet, İzmir-Buca’da 100 adet lojman inşaatı tamamlanmıştır. (CTE, 2021).”

2.1. Türkiye’de Ceza İnfaz Kurumları Türleri

Kurumların hangi tipte kurulacağı Adalet Bakanlığı tarafından belirlenir. Bu kurumlar; kapalı ceza infaz kurumları, yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları, kadın kapalı ceza infaz kurumları, çocuk kapalı ceza infaz kurumları, gençlik kapalı ceza infaz kurumları, gözlem ve sınıflandırma merkezleri ile açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevleridir. Kurumlar ayrı ayrı yerlerde ya da bir arada kurulabilirler. Buna göre müdürlükleri ve personelleri aynı ya da ayrı olabilir. Çocuk eğitimevleri, müdür ve personeli ayrı olacak şekilde diğer kurumlardan ayrı yerlerde kurulur (Madde 7-8-9).

Terör suçundan veya Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu kapsamında suç işlemiş hükümlü ve tutuklular ile suç grubuna bakılmaksızın eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine karşı gelen, olay çıkarıcı ve ıslah olmayacakları anlaşılan hükümlü tutuklular F tipi kapalı ceza infaz kurumlarında veya Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne belirlenen ceza infaz kurumlarında diğer hükümlü tutuklulardan ayrı olarak muhafaza edilirler. Fiziksel yapılarına göre A, A1, A2, A3, B, C, D, E, F, H, K1, K2, L, M, R, S, T tipi olarak adlandırılan farklı ceza infaz kurumları da vardır (Taşkın, 2004, s. 29).

2.1.1. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları

5275 kanun numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 8. maddesinde Kapalı ceza infaz kurumları; iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fiziki olarak engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirtildiği hallerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup halinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesisler olarak tanımlanmıştır.

Bunlar dıştan ve içten korunan, dışarıyla ile irtibatı mümkün olmayan cezaevleridir. Dış güvenliği jandarma tarafından, iç koruması ise cezaevi idaresi ve infaz koruma memurları tarafından sağlanmaktadır. Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, kanun ve tüzüğün belirlediği haller dışında kurum dışına çıkartılamazlar (Taşkın, 2004, s. 29).

2.1.2 T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Bu tip ceza infaz kurumları; büyük şehirlerdeki eski tip ceza infaz kurumlarının yerine veya kapasite yetersizliğine çözüm olarak inşa edilmiş ya da edilecek uluslararası standartlara uygun, kapalı ceza infaz kurumlarıdır. Bu ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların barınma, sağlık, eğitim, sportif ve kültürel faaliyetler ve her türlü iyileştirme taleplerine cevap verecek yeterli fiziki alan bulunmaktadır. 200 ila 748 kapasiteli olarak inşa edilmektedir. Türkiye’de mevcut 80 adet T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu vardır (CTE, 2021).

2.2. Diğer Ceza İnfaz Kurumları

www.cte.adalet.gov.tr adresinde Adalet Bakanlığı'nın birimlerinden biri olan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün web sitesinde ceza infaz kurumlarının tipleri ve özellikleri aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

2.2.1. A Tipi Ceza İnfaz Kurumları

1950'li ve 1970'li yıllarda yapımı tamamlanmış ilçe tipinde cezaevleridir. 4 adet koğuğu, banyosu, mutfağı, kütüphanesi ve konferans salonu vardır. Kadın ve çocuk mahkûmlar için ayrı bölümleri bulunan bu tip cezaevleri 24 kişi kapasitelidir. Bu şekilde Türkiye'de toplam 2 kurum bulunmaktadır.

2.2.2. A-1 Tipi Ceza İnfaz Kurumları

1950'li ve 1970'li yıllarda yapımı tamamlanmış ilçe tipi cezaevleridir. 4 adet koğuğu, 2 adet hücresi ve her koğuğun yanında mutfağa dönüştürülen yerleri vardır. Yine A tipinde olduğu gibi kütüphane ve konferans salonu ile çocuklar ve kadın mahkûmlar için ayrı bölümleri bulunmaktadır. Kapasitesi 24 kişiliktir. Bu şekilde Türkiye'de 2 adet vardır.

2.2.3. A-2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları

Yine 1950'li ve 1960'lı yıllarda inşası tamamlanmıştır. 5 koğuğ ve 2 disiplin hücresi vardır. A-2 cezaevinde kadın ve çocuklar için ayrı bölümler bulunmaktadır. Konferans salonu ve kütüphane mevcuttur. 40 kişilik kapasiteye sahiptir. Türkiye'de 1 adet vardır.

2.2.4. A-3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları

Yapımı 1950 ve 1960'lı yıllara dayanmaktadır. A tipindeki cezaevlerinden farklı olarak 6 koğuğu vardır. Yine kadınlar ve çocuklara özel bölümler bulunmaktadır. Konferans salonu ve kütüphanesi mevcuttur. 60 kişiliktir. Türkiye'de 7 kurum vardır.

2.2.5. B Tipi Ceza İnfaz Kurumları

A tipi cezaevlerin olduğu gibi kadın ve çocuk mahkûmların kalacağı ayrı bölümlere sahiptir. Banyoları ve koğuğların yanlarında mutfak için kullanılabilecek alanlar vardır. Koğuğların kendi içerisinde havalandırması vardır. 7 adet koğuğu ve 2 adet ayrı hücresi bulunmaktadır. 62 kişilik kapasiteye sahiptir. Türkiye'de toplam 2 cezaevi vardır.

2.2.6. C Tipi Ceza İnfaz Kurumları

Türkiye’de 1 adet bu tipte cezaevi bulunmaktadır. 8 adet koğuşu ve 4 adet hücresi vardır. Çocuk ve kadınlar için bölümleri vardır. Kütüphane ve konferans salonu mevcuttur. Her koğuşta banyo ve mutfak olarak kullanılabilen alanı vardır. Kapasite 164 kişiliktir.

2.2.7. D Tipi Ceza İnfaz Kurumları

İdare bloğu olmak üzere 230 oda ve 11 bloktan oluşmaktadır. Çamaşırhane, kütüphane, dersane ve çok amaçlı hobi salonu bulunmaktadır. Bloklar fiziksel olarak birbirilerine bağlıdır. Kapasite 400 kişiliktir. Toplam olarak 2 adet bu tipte cezaevi mevcuttur.

2.2.8. E Tipi Ceza İnfaz Kurumları

İki katlı mimaride inşa edilmiştir. Her odada bir havalandırma mevcuttur. İlk kısım idare katı olup, alt katlarda yemekhane ve üst katlarda ise yatakhaneler mevcuttur. Mutfak, soğuk hava deposu, berber, çamaşırhane, özel ziyaret alanları, mescit, konferans salonu ve iş atölyeleri mevcuttur. Bu tip cezaevlerinin kapasitesi 400-500 kişi arasında değişmektedir. Türkiye’de 41 adet bulunmaktadır.

2.2.9. F Tipi Ceza İnfaz Kurumları

Mevzuat gereği yalnızca tehlikeli mahkûmların barındırıldığı fiziki yapı itibariyle elektrik ve elektronik olarak güvenliği artırılmış, firar girişimlerine karşın engelleri bulunan oda sisteminde inşa edilmiş ceza infaz kurumlarıdır. Bu tip cezaevleri 368 kişi kapasitelidir. F tipi kapalı ceza infaz kurumlarında iş atölyeleri, baş memur odaları, revir, idare çay ocağı, yemekhane, soğuk hava depoları, sığınak, kreş, müdahale ekip odası, kantin, kütüphane bulunmaktadır. Bu tipte 14 adet kurum vardır.

2.2.10. H Tipi Ceza İnfaz Kurumları

İki katlı ve iki bloktan oluşmaktadır. Oda sisteminde inşa edilmiştir. 200 adet tek kişilik ve 100 adet üç kişilik bölmesi vardır. Yemekhane yerleri. mutfığı, soğuk hava deposu, çamaşırhane, mescit, hamam, berber ve konferans salonu vardır. Kapasite olarak 480 kişiliktir. Toplam olarak 5 adet bu tipte ceza infaz kurumu vardır.

2.2.11. K1 Tipi Ceza İnfaz Kurumları

İlçe tipi ceza infaz kurumudur. 4 koğuşu, 2 adet disiplin hücresi vardır. Bu ceza infaz kurumunda da yine çocuk ve kadın hükümlüler için ayrı bölümler mevcuttur. Kütüphane ve konferans salonu vardır. Her koğuşun ayrı havalandırma bahçesi bulunmaktadır. Kapasitesi 42 kişiliktir. Türkiye’de toplam 16 adet bu tip ceza infaz kurumu vardır.

2.2.12. K2 Tipi Ceza İnfaz Kurumları

İlçe tipinde olan bu ceza infaz kurumlarının kapasitesi 60 kişiliktir. 6 koğuşu ve 2 disiplin hücresi vardır. Kütüphane ve konferans salonu mevcuttur. Çocuklar ve kadınlar için ayrı bölümler vardır. Her koğuşta banyo ve mutfak bulunmaktadır. Toplam 8 adet ceza infaz kurumu vardır.

2.2.13. L Tipi Ceza İnfaz Kurumları

Büyük kentlerde bulunan eski tipteki ceza infaz kurumlarının yerine ya da kapasite yetersizliğine çözüm olması amacıyla inşa edilmiş ceza infaz kurumlarıdır. Hükümlü ve tutukluların tüm ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeyde olup, uluslararası standartlara uygun şekilde tasarlanmış fiziki alanlar sunan kurumlardır. Türkiye’de 32 adet bu tipte ceza infaz kurumu bulunmaktadır.

2.2.14. M Tipi Ceza İnfaz Kurumları

150 kişi kapasiteli oda sisteminde 4, 6, 8 ve 10 kişilik odaları olan ceza infaz kurumlarıdır. Kadın ve çocuk hükümlüleri için ayrı yerleri mevcuttur. Kurumda soğuk hava deposu, özel ziyaretçi alanları, mescit, konferans salonu çamaşır ve bulaşıkhanesi, iş atölyeleri, berber ve mutfak bulunmaktadır. Türkiye’de 22 adet bu tipte ceza infaz kurumu vardır.

2.2.15. Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları

Elektronik, mekanik ve teknik açıdan güçlendirilmiş, firar girişimine karşı engellerle donatılmış, hükümlülerin bir ya da üç kişilik odalarda kaldığı kurumlardır. Türkiye’de bu şekilde 13 adet ceza infaz kurumu vardır.

2.2.16. Açık Ceza İnfaz Kurumları

Üretime yönelik kurulmuş olan bu ceza infaz kurumlarının kapasitesi 96 ile 2000 kişi arasında değişmektedir. Bu kurumda bulunan hükümlüler, kurulan iş atölyelerinde çalıştırılmaktadır. Hükümlünün cezaevinden tahliyesi sonrası bir meslek sahibi olması, sanat öğrenmesi öncelikli amaçtır. Bu iş atölyelerinde faaliyetler, kurumda bulunan atölye şefleri tarafından yürütülmekte, ayrıca gerek görüldüğü takdirde serbest işçi statüsünde eleman istihdam edilmektedir. Bu ceza infaz kurumlarında; mutfak, çamaşırhane, berber, yatakhaneler, revir, soğuk hava depoları, özel ziyaretçi alanları, mescit, revir ve konferans salonu gibi alanlar mevcuttur. Bu ceza infaz kurumlarından 86 adet bulunmaktadır. İhtiyaca göre kadın açık veya gençlik açık şeklinde de kurulabilmektedir.

2.2.17. Çocuk ve Gençlik Tipi Ceza İnfaz Kurumları

Mahkemeler tarafından tutuklanarak bu kurumlarda barındırılan, yargılamaları devam eden çocuk tutuklular bulundurulmaktadır. Hükümlü çocuklar ise ıslahevlerine sevk edilmektedir. Ceza infaz kurumunda dersane, yemekhane, mutfak, çamaşırhane ve terapi salonları bulunmaktadır. Türkiye’de 8 adet bu tipte ceza infaz kurumu vardır.

2.2.18. Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumları

Kadın hükümlü tutukluların fiziksel ve ruhsal durumlarına uygun olarak inşa edilmiş modern ceza infaz kurumlarıdır. Toplam 10 adet kadın kapalı ceza infaz kurumu vardır.

2.2.19. Çocuk Eğitimevi

150 ile 625 kişi arasında değişen kapasiteleri ile bu kurumlarda, suça sürüklenen 12 ile 18 yaş aralığında olan ve 18 yaşını doldurmamış hükümlü çocuklar kalmaktadır. Bulunduğu kurumda eğitimine devam eden çocuklar için kurum idaresi tarafından alınan karar ile 21 yaşına kadar barındırılmasına izin verilebilmektedir. Diğer bir çok kurumda olduğu gibi bu eğitimevlerinde de; mutfak, soğuk hava deposu, iş atölyeleri, bulaşık ve çamaşırhane, berber, kütüphane gibi alanlar mevcuttur. Türkiye’de 4 adet kurum vardır.

3. YENİ MEDYA VE AKILLI TEKNOLOJİLER

3.1. Yeni Medya Tanımı

Gündelik yaşamımızın her anında ve alanında maruz kaldığımız, yaygın olarak kullandığımız ve yaşam rutinlerimize müdahale eden günden güne kullanımı artan, insanlar için adeta bir uzuv haline almış olan cep telefonları, tablet-bilgisayarlar, internet ağları gibi mevcut tüm dijital teknolojiler ve uzantıları yeni medya ortamı olarak adlandırılmıştır.

Geleneksel medyaya nazaran yeni medya içinde bulunan tüm teknolojiler etkileşimli olarak kullanılmakta ve kaynak-mesaj-alıcı iletişim döngüsünü tersine çevirerek interaktif bir boyuta geçilmesini sağlamaktadır (Binark, Yeni Medya Çalışmalarında Yeni Sorular ve Yöntem Sorunu, 2007, s. 21-22).

Yeni medya, bilgi iletişim teknolojileri ve bunlarla bağıntılı sosyal ağları, iletişimi şekillendiren cihazları ve bu cihazları kullanarak geliştirilen tüm pratikleri ve bu cihazlar ile pratikleri şekillendiren sosyal düzenlemeleri veya örgütlenmeleri kapsamaktadır (Binark, Yeni Medya Çalışmalarında Araştırma Yöntem ve Teknikleri, 2014, s. 15).

Yeni medya kavramı küçük azınlıkların görüşlerini yayan ya da genel olarak herkesçe bilinen ve kullanılan medyanın karşısında olan alternatif bir yeni iletişim şeklidir (Akıncı Vural, 2014, s. 317).

McLuhan 1960'lı yıllarda sürekli gelişen ve genişleyen teknolojik yenilenmelerin dünyayı global bir köy haline getireceğini vurgulamıştır. İnternet olarak bilinen ağ iletişiminin ordu için kullanılmaya başlanılan dönemden tüm insanların kullanımına açıldığı ve insan yaşamının tam kalbine yerleşen günümüze kadar gelmesi McLuhan'a "dönemin kahini" benzetmesi yapılmasına neden olmuştur. Zaman ve mekân kavramının ortadan kalkacağına işaret eden McLuhan bilgiye ulaşımın sınırlarının kalkacağını, dijital çağda interaktif bilgi akışının aynı anda olacağını vurgulamıştır. İnternet teknolojisi ile günümüz toplumlarının üzerinde egemenlik kuran kitle iletişim araçlarının eş zamanlı çalışması yeni medyayı tanımlamaktadır.

İnsanlık, kabileler halinde yaşamlarını sürdürürken yazının icad edilmesi ile birlikte edebiyat kültürünü geliştirmişler ve görsel iletişim faktörü daha önemli hale

gelmiştir. Matbaanın icadı ile yazı kültürü kitaplarla çoğaltılmış konuşma yerini okumaya bırakmıştır. Telgrafın icat edilmesi ile birlikte başlayan elektronik çağda görsel iletişim önemini korusa da, insanlar bu yeni medya geçişine katkıda bulunmuş ve iletişim yeni bir şekile bürünmüştür. Telgraf, televizyon, radyo gibi icat edilen geleneksel kitle iletişim araçlarının zamanı ve mekânı ortadan kaldırması bu terimlerin yeniden yorumlanmasına neden olmuştur (Varol & Çelik Varol, 2019).

Kitle iletişim araçları yaratmış olduğu etkileşim sayesinde toplumsallaşmaya katkı sağlamıştır. İletişim araçlarının sürekliliği ve düzenli olması toplumda daha çok talebin oluşmasına; bu talebin de bir ihtiyaca dönüşmesine neden olmuştur. Kitle iletişim araçları ile aktarılan veriler, belge niteliği taşıdığından değer kazanmış ve bu araçlar toplumu ikna etme gücüne sahip olmuşlardır (Sarı, 2014, s. 28).

Yeni medya ortamlarının teknoloji ile paralel gelişmesi, yeni buluşlar ve keşifler sosyo-kültürel ve ekonomik olarak önemli gelişmeler meydana getirmiştir. Telekomünikasyon alanında gerçekleşen yenilikler, kişisel bilgisayarların, cep telefonlarının, giyilebilir teknolojilerin yaygınlaşması, internet ile bütünleşik olan bilgi iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, bu teknolojik gelişmelerin özel şirketlerin, devletlerin inovasyon girişimleri ile yeni şeyler üretme çabası bilişim dünyasının temelini oluşturmuştur. Özellikle internet teknolojilerinin kullanımı ile geleneksel medya araçları farklı bir boyut kazanmış ve yeni bir dijital çağ dönemi başlamıştır. Bu sayede dünyanın başka bir noktasındaki bilgiye/veriye anında ulaşılabilir, etkileşimde bulunabilir, geleneksel medyada teknolojilerindeki gibi tek taraflı iletişim yerine çok yönlü bir iletişim kurulabilir hale gelmiştir (Özkoçak, 2014, s. 170-172).

3.2. Bilgisayar Teknolojilerinin Tarihi

İnsanlık tarihi boyunca bireyler ve toplumlar büyük değişim ve dönüşümlere şahit olmuşlardır. Her an bir değişim ve dönüşümün yaşanabildiği dünyamızda bunlara neden olan en önemli temel unsurun bilgi olduğunu söyleyebiliriz. İnsanlığın yaşam serüveninde üç farklı dönüm noktası vardır. Bunlar sırasıyla tarım toplumu dönemi, sanayi toplumu dönemi ve bilgi toplumu dönemidir. İkinci dünya savaşı sonrası doyum noktasına ulaşan sanayileşme yerini maddi olmayan bilgi, kültür ve ideolojilerin öne çıktığı bilgi toplumuna bırakmıştır. Bilgi toplumunda işgücünün büyük çoğunluğu bilişimle ilgili işlerde görev yapmakta ve bu şekilde bilginin işlenip kullanılması önemli

bir yere sahip olmuştur. Özel işletmeler, devlet kurumları, sağlık kuruluşları, askeri kurumlar, eğitim kurumları gibi birçok alanda bilgi iletişim teknolojileri (BİT) aktif bir şekilde kullanılmaktadır (Gündüz & Çuhadar, 2007, s. 356-357).

Bilgi iletişim teknolojilerinin getirdiği imkânlar ülkelerin politikasında, ekonomisinde ve sosyal devlet yapısında değişikliklere neden olmuştur. Bu değişimlerle birlikte iş alanında yeni bilgi ve becerilere ihtiyaç duyulmuştur. Daha önce olmayan yeni iş alanları ortaya çıkmıştır. BİT, az beceri gerektiren ya da gerektirmeyen işlerin yerini almıştır. Örneğin; dijital ve endüstriyel teknolojilerle donatılmış tarım araçları, öncesinde onlarca insan becerisi ile yapılan işlerin yerini almıştır. Bu sayede yaşam daha kolay ve yaşanılabilir bir hal almıştır. ATM'ler ile bankada sıra beklemeden yaptığımız işlemler, kuyrukları azaltmıştır. Bilgisayar sistemlerinin yaygınlaşması ile bilgiye ve eğlenmeye daha hızlı ve kolay ulaşabilmektedir. İnternet aracılığı ile sınırlar kaldırılmış ve bu sayede dünya çapında bir iletişim ağı kurulmuştur (Gündüz & Çuhadar, 2007, s. 361-363).

Ekonomik açıdan güçlü olabilmek için bilgiyi elinde tutmak ve bunu verimli kullanabilmek en önemli değer olmuştur. Maddi kaynak ve emek gibi değerler ekonomik gücün ana kaynağı olmaktan çıkmıştır. Doğal kaynaklar, hammadde, ucuz iş gücü gibi kavramlar rekabet ve üstünlük kurmak için yeterli değildir. 19. yüzyılda süper zenginleri ve çelik kralları iken, ikinci dünya savaşı sonrası zenginler bilgiyi verimli kullanabilen ve kontrol altında tutabilen insanlar olmuştur. Günümüzde marka değeri yüksek girişimlere baktığımızda çoğunluğun bilgiye dayalı girişimlerin olduğunu görürüz (Marangoz, 2014, s. 3).

Bilgi İletişim Teknolojilisi; Bilginin işlenerek belli bir noktadan başka bir noktaya ağ kanalları aracılığı ile aktarılan ve kullanıcıların hizmetine sunulan, iletişim ve bilgisayar teknolojilerini içinde barındıran bütünleşik dijital teknolojilerdir. Bir verinin kayıt altına alınması, işlenmesi, oluşturulan bilgilerin saklanması ve istenildiğinde ulaşılması gibi işlemlerin etkin ve verimli bir şekilde yapılmasına olanak sağlayan bu dijital teknolojilerin tümü Bilgi İletişim Teknolojilerinin temelini oluşturmaktadır (Kurcan Olcay, 2014, s. 8-9). Bu dijital teknolojiler cep telefonu, bilgisayarlar, televizyon, radyo, e-posta gibi araçları ve hizmetleri kapsamaktadır.

Bilgi İletişim Teknolojilerini dört evrede incelemek mümkündür. İlk evre, dumanla haberleşme, güvercinlerle haberleşme, mors alfabesi ile haberleşme gibi

fiziksel ve mekanik gücün kullanılmasıdır. İkinci evre, elektrik ve elektromekanik gücün icadı sonrası geliştiren radyo, televizyon, telefon dönemidir. Üçüncü evre, elektroniğin gelişmesi ile beraber üretilen bilgisayarların, çiplerin kullanıldığı dönemdir. Dördüncü evre ise, analogdan dijital geçiş dönemi ile beraber tüketici elektroniğinin yükseliş gösterdiği dönemdir.

Hızla gelişmekte olan bilgisayar teknolojileri ile beraber bilgi bilgisayar diline çevrilerek dijitalleşmiştir. Kısaca bilgi dijital ortama evirilerek iki tabanlı bilgisayar diline dönüştürülmüştür. (Kurcan Olcay, 2014, s. 9-10)

19. yüzyılda elektrikli telgrafın icadı ile başlayan teknolojik gelişmeler radyo, telsiz ve televizyon gibi elektronik ürünlerin icadı ile devam etmiştir. 20. yüzyılın sonlarına gelindiğinde ortaya çıkan bilgisayar, haberleşme uyduları, internet ve mobil iletişim ağları toplumsal yaşamda ve ekonomide büyük değişimlere neden olmuştur. Günümüzde bireylerin haberleşme, iş yapma, öğrenme, üretken olma biçimleri 20. yüzyılın sonlarına göre farklılıklar gösterebilmektedir. O dönemde teknoloji ile ilgili araçları teknolojiyi ilk benimseyenler tarafından kullanılabiliriyorken aradan geçen onlarca yılsonunda bu araçlar hem ucuzlamış hem tüm toplumun ulaşabileceği bir hale gelmiştir (Mutlu, 2016, s. 196).

Bilgi iletişim teknolojilerinin geleceğini kestirmek için güçlü araçlar kullanılmaktadır. Bunun en önemli aşaması değişimin hızlanması olgusudur. Moore yasasına göre; mikroişlemcilerdeki transistor sayısı icat edildiği 1960'lı yıllardan bu yana her iki yılda bir iki katına çıkmaktadır. Teknolojideki bu hızlı değişimler 21. yüzyıl içinde insan zekâsından daha gelişmiş bir yapay zekânın ortaya çıkacağını öngörür hale gelmiştir. Teknolojideki değişimin hızlanması olgusunun yanında bir başka olgu ise teknolojilerin yakınsamasıdır. Buna göre farklı gereksinimler için üretilen farklı teknolojilerle donatılmış cihazların arayüzleri zamanla birbirine benzeyerek cihazların birbiri içine geçmesine neden olmuştur. Örneğin telefon, fotoğraf makinesi, video kamera, bilgisayar, oyun konsolu, müzik dinleme, hesap yapma vb. gibi farklı cihazlar akıllı telefonlara yakınsayarak, akıllı telefonların bu cihazların yaptığı işlevleri yapabilir hale gelmesine neden olmuştur (Mutlu, 2016, s. 199).

New York Şehir Üniversitesi Teorik Fizik Profesörü Michio Kaku'ya göre 80 yıllık aralıklarla bir devrim gerçekleşmektedir. Buna göre önce buhar, sonra elektrik alanındaki gelişmeler, ardından ileri teknoloji devrimi ve günümüzde çalışmalara şahit

olduğumuz biyoteknoloji, nanoteknoloji ve yapay zekânın birleştiği moleküler bilim olacaktır. Bu teknolojilerin henüz yeterince gelişmemiş olduğunu vurgulayan Kaku gelecekte servet yaratacaklarını, robot endüstrisinin otomobil endüstrisi kadar büyük olacağını, herkesin bir sürü robotu olacağını söylemiştir (Yılmaz & Gürdilek, 2016).

3.3. İnternetin Tarihsel Gelişim Süreci

Günümüz toplumlarının sahip olduğu en değerli şeylerden biri bilgi ve bunun paylaşımıdır. Teknolojik gelişmelerin her geçen gün daha da gelişmesi bu değeri küreselleştirmektedir. Bu teknolojik gelişmeler bilginin dolaşımı sürecinde her şeyi ve herkesi olumlu ya da olumsuz bir dönüşüm içine sokmuştur. Bu dönüşüm devletleri ve bireyleri etkisi altına almıştır. Küreselleşmenin bireyleri etkisi altına alabilmesi için en etkili yöntem teknolojik gelişmelerdir. İnternet de bu gelişmelerin bir ürünü olarak hayatımıza girmiştir. Bilginin gelişimine, paylaşılıp yaygınlaştırılmasına olduğu kadar bu bilginin manipüle edilerek kirliliğine hak ve özgürlüklerin ihlaline de neden olan bir iletişim aracı olarak hayatımıza girmiştir (Dilmen, 2018, s. 31-32).

Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı nükleer savaş çağında okyanus ötesinden gelebilecek herhangi bir tehdide karşı radar üstlerinden oluşan bir savunma sistemi kurmuştu. Bu radar sistemi o kadar iyi çalışıyordu ki orduda bulunan en zeki generallerin bile makul bir zaman içerisinde baş edemeyecekleri kadar bilgi akışı sağlıyordu. Tonlarca veriyi işleyerek doğru stratejik kararı vermek için yeterli zamanları olmuyordu. Radarda tespit edilen uçaklar hedeflerine birkaç dakika sonra ulaşıyorlardı. Komuta kontrol merkezini güçlendirmek için savunma bakanlığı 1959 yılında dünyanın ilk bilgisayar destekli enformasyon ağını kurmaya karar vermişti. 1959 yılında devreye giren SAGE (Semi-Automatic Ground Environment) sistemi, karar veren mercilerin ihtiyaç duyacağı tüm bilgiyi radar görüntüleri de dâhil olmak üzere merkezlere aktarabiliyordu. Bilim ve Teknoloji sayesinde Amerika kendi güvenliğini güçlendirmişti.

Ancak bir sorun ortaya çıkmıştı. SAGE sistemine bir şekilde zarar vermeyi başaran olursa ne olurdu? Cevap açıktı: Savunma sistemi çökerdi. Böyle bir şeyin olmaması için Amerikan hükümeti 1960'ların başında iletişim için daha güven veren bir ağ sistemi kurmaya karar verdi. Bunun için saygın üniversitelerde bulunan bilim insanları bir araya gelerek bir çözüm yolu sunmuşlardı. Bu sistemin mesajlarını

parçalara ayırarak iletişim ağının çok sayıda hattından göndermek ve alıcada bu parçaları birleştirme fikriydi. Bu şekilde iletişim hatlarından biri yok edilse bile sistem içinde parçalara ayrılmış veriler başka hatlar üzerinden yol alabilir ve tekrar birleştirilebilirdi. Bu sisteme dağıtımli ağ üzerinden paket anahtarlama adı verilmişti.

Ne yazık ki bilim insanları bu sistemin de başka bir sorunu doğurduğunu ifade ederek, bu verileri anahtarlaman ve dağıtan bilgisayar sistemlerinin de birbirleriyle konuşması gerektiğini söylediler. Bu dönemde bilgisayarlar yeni sayılırdı ve bilgisayar üreten şirketler yalnızca kendi ürettikleri bilgisayarlarla konuşabilen bilgisayarlar üretiyorlardı. Bilim insanları birbirleri ile iletişim kuramayan bu bilgisayarların yalnızca ülkenin savunması için değil, bilimsel açıdan da kötü bir durum olduğunu vurgulayarak bundan kaygı duydular. Bilim insanları hem kendilerinin hem de generallerin sorununu çözecek bir çözüm önermişlerdi: Ülke savunması için kurulan bilgisayarların yalnızca kendi aralarında değil kendi bilgisayarlarını, araştırma kurumları ve üniversitelerin de bilgisayarlarını dağıtımli bir ağ içinde birbirine bağlayacak bilgisayar protokolünü geliştirmektir. 1969 yılında geliştirilen bu yeni sistemin adı ARPANET'tir. Bu sistem internetin öncülüdür.

ARPANET sistemi ne kadar başarılı olsa da konunun uzmanı bir bilgisayarçı ya da bir general olmadığınız sürece kullanımı zor olan bir sistemdi. Birbiri ile iletişim kuramayan pek çok bilgisayar olduğu gibi, araştırma kurumları ve üniversitelerin de birbiriyle konuşamayan pek çok ağ sistemleri vardı. Ordu için bu bir sorun teşkil etmiyordu; çünkü kendi ağ sistemi vardı ve bu ağ sistemi içinde başkasını istemiyordu. Ancak bilim insanları için bu ciddi bir meseleydi. Onlara göre olması gereken şey, hangi ağda olursanız olun bütün bilim insanlarının birbiriyle konuşabilecekleri bir ağlar ağıydı. Bu düşüncenin hayata geçmesi on yıldan fazla sürmüştür. 1980'lerin ortalarında ağların ağı olan "*internet*" devreye girmiştir (Poe, 2019, s. 314-317).

İnternet birden fazla iletişim ağının birlikte meydana getirdiği bir platformdur. İnternet ağının oluşması için bilgisayarlar arasında bir dil kullanılması gerekmektedir. Bunun için TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) geliştirilmiştir. Bu sayede bilgisayarlar kendi aralarında iletişim kurabilmekte, bilgi aktarımı yapabilmektedir. Bu protokole uyumlu olması koşulu ile, dünya üzerindeki herhangi bir bilgisayar internet ağına bağlanabilmektedir. 1980'li yılların başlarında birbirine bağlı olan tüm araştırma ağları TCP/IP protokolüne dönüştürülmüştür (Alin, 2014, s. 3-4).

İnternet, Bilgi iletişim teknolojisinin sembolüdür. İnternet, ARPANET'e göre erişilebilirliği her ne kadar kolay olsa da, kullanım olarak hâlâ zordu. ARPANET'te olduğu gibi uzman değilseniz internet üzerinden mesaj ve dosya alışverişi yapmak ve bazı programları uzaktan çalıştırabilmek dışında başka bir şey yapılması mümkün değildi. Bu durumdan rahatsız olan İngiliz mühendis Tim Berners Lee, insanların bir ağdan istedikleri şeyin bilgisayarların kendilerinden çok içinekilere ulaşmak olduğunu fark etmiş ve 1991 yılında Fransız bir meslektaşı ile beraber internet kullanarak belge depolamak, almak ve göndermek için bir sistem geliştirmişler ve bu buluşlarına da "World Wide Web" [Dünya Çapında Ağ] adını vermişlerdir. Sürekli büyüyen bu iletişim ağında belgeden belgeye atlanabiliyor istenilen bilgi kolayca okunabiliyordu. (Poe, 2019, s. 318).

World Wide Web (WWW) internette belli bir kaynağa aktarma yapabilen karakter dizinine (URL - Uniform Resource Locator/Tekbiçim Kaynak Konumlayıcı) dayalı bir sistem olarak ortaya çıkmıştır. Tim Berners Lee tarafından İsviçre'deki CERN laboratuvarlarında geliştirilen ilk web sayfasının adı "<http://info.cern.ch>" 'dir (Demirel, 2021, s. 14).

World Wide Web'in kurulduğu yıl internet kullanıcı sayısı 617.000 iken 2021 yılı Ekim ayı verilerine göre bu sayı 4.88 milyar olarak ölçülmüştür. Bu da dünya nüfusunun %62'sidir (Dijital 2021: Social Media Users Pass The 4.5 Billion Mark, 2021).

İnternetin kullanıcı sayısında olduğu kadar fiziki yapısında da artış olmuştur. Üniversiteler, devlet kurumları, ticari kurumlar bu yeni ağ sistemine ayak uydurmuşlardır. Kurumlar kendi isimleri ile web siteleri kurmaya başlamışlardır (Arısoy, 2009, s. 57).

1993 yılında Türkiye'de ilk internet ağı kullanımını sağlayan kurum ODTÜ olmuştur. Kurulan bu internet ağı 64kbit/sn hızındaydı ve tüm ülkenin internete açılan tek kapısıydı. ODTÜ'den sonra Ege Üniversitesi de 1994 yılında 64 kbit/sn hızı ile bağlantı gerçekleştirmiştir. Bunları sırasıyla Bilkent Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi takip etmiştir. Türk Telekom'un 1995 ihale yoluyla açtığı şirketler birliği ile TURNET 1996'da çalışmaya başlamıştır. 1996 yılı Haziranında TÜBİTAK bünyesinde ULAKBİM (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) ismiyle yeni bir merkez kurulmuştur. ULAKBİM Türkiye'deki tüm araştırma ve eğitim

kurumlarını birbirine bağlayarak bilgi akışı sağlayan bir iletişim ağı kurmayı hedefliyordu. 1999 yılında TURNET yerini TNet ismiyle yeni bir oluşma bırakmıştır. Genişleyen internet ağı ile birlikte çevirmeli ağ hizmeti veren firmalar (e-kolay, ixir vb.) ortaya çıkmıştır. Daha sonra çevirmeli bağlantı yerini ADSL (Asimetrik Sayısal Abone Hattı) adı verilen daha hızlı dijital abone hattına bırakmıştır. Günümüzde çok daha hızlı olan VDSL (Very High Speed Digital Subscriber Line - Çok Yüksek Hızlı Dijital Abone Hattı) hattı kullanılarak çok daha hızlı veri alınıp gönderilebilmektedir (Aktaş, 2013, s. 149-150).

21. yüzyılda etkilediği alan olarak en yaygın kullanılan teknoloji internettir. 1990'lı yıllardan bu yana kullanımı oldukça yaygınlaşan internet ilk önce iletişim olarak; bireyden bireye, bireyden örgüte, örgütten örgüte olan sınırların aşılmasına katkı sağlamıştır. Daha sonrasında internet, kitlesel olarak mal ve hizmet sunulan bir tüketim aracına dönüşmüştür (Memiş, 2017, s. 69-70).

3.4. Akıllı Cihazlar (Nesnelerin İnterneti – Internet of Things/IoT)

Teknolojik değişimlere paralel gelişen internet tabanlı akıllı cihazlar küresel dönüşümün toplum üzerindeki en önemli nedenidir. Akıllı cihazların hayatımıza girmesi ile birlikte farklı cihazlarla yapılabilen birçok uygulama tek bir cihaz ile yapılabilir hale gelmiştir. İnternete bağlanabilme, müzik dinleyebilme, fotoğraf ve video çekebilme, görüntülü görüşme yapabilme, oyun oynayabilme gibi daha birçok uygulamayı ve işi bu akıllı cihazlar sayesinde gerçekleştirebiliyoruz. Akıllı cihazlar yer-zaman kavramı olmaksızın bilginin kolayca paylaşımı ve vakit tasarrufu sağlayarak hızlılık gibi kazanımlarla hayatımızı kolaylaştırmaktadır (Yıldırım & Kışioğlu, 2018, s. 474).

Nesnelerin, teknoloji ile donatılmış cihazların ya da eşyaların birbirleri ile farklı şekillerde iletişim kurarak bağlanmasına nesnelerin interneti denir. Kablosuz bağlantı şekilleri ve WiFi teknolojisinin gelişmesi ile birlikte nesnelerin birbirleriyle konuşabilmesi bu vizyona dayanmaktadır. Nesnelerin interneti bilgi ve iletişim teknolojilerinde en çok merak edilen konuların başında gelmektedir. 2010 yılından sonra hızla değişime ve dönüşüme uğrayan internet 4. nesil internet'e evrimleşerek; fiber optik kablo altyapısının ve akıllı cihazların yaygınlaşması ile ivme kazanmış geleceğin interneti haline gelmiştir (Altınpulluk, 2018, s. 95).

Nesneler internete erişimini, Radyo Frekanslı Tanımlama (Radio-frequency identification, RFID), Kablosuz Sensor Ağları (Wireless sensor network, WSN), Bluetooth, Yakın Alan İletişimi (Near-field communication, NFC), Uzun Süreli Evrim (Long-Term Evolution, LTE) gibi iletişim ağları ile sağlamaktadır (Erdal & Ergüzen, 2020, s. 25).

Nesnelerin internetinin temelini oluşturan bir diğer teknoloji ise sensorlerdir. Sensörler; ses, ışık, ağırlık, hareketlilik gibi duyarlılık özellikleri ile farklı nesne ve ortamlarda veriyi oluşturmaya yarar. Nesnelerin interneti ile sensorler bu özellikleri ile birbirlerini tamamlamaktadırlar (Memiş, 2017, s. 70).

Nesnelerin İnterneti kavramı hem akademik, hem endüstriyel sektörde popüler bir alan olmuştur. Akıllı şehirler, akıllı binalar, sağlık, tarım, tıp gibi alanlarda IoT çalışmaları yoğun olarak devam etmektedir (Erdal & Ergüzen, 2020, s. 28).

Günlük yaşamda kullandığımız buzdolabı, televizyon, kamera, telefon, fırın, klima gibi akla gelebilecek birçok cihaz kablosuz olarak ya da RFID teknolojisi ile birbirleri ile iletişim kurarak ve internete bağlanarak yaşamımızı daha verimli bir hale getirmektedir (Altınpulluk, 2018, s. 100).

3.5. E-devlet ve Kiosk

21. yüzyıl, bilgi ve bu bilgiyi verimli kullanabilme çağıdır. İkinci dünya savaşı sonrası bilgiye dayalı girişimler ülkeler için en değerli konular haline gelmiştir. Her alanda kendini gösteren elektronikleşme arzusu ülkeleri ve önde gelen girişimci firmaları bilişim teknolojilerine daha çok yatırım yapmaya itmiştir. Ülkeler “e-yapılanma” için teknoloji faktörünü verimli kullanmak adına politika ve stratejiler geliştirmekte bilgi çağı kapsamında diğer ülkelerle yarış haline girmektedirler. Tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kullanımına hızla geçilen “e-Devlet” yapılanması devletin bir parçası halinde tüm yerel yönetimlerde de kullanılmaktadır. Günümüzde ülkelerin ekonomik gelişmişlik farkı bile “sermaye açığı” olarak değil “bilgi açığı” olarak tanımlanır olmuştur (Şahin, Türk Kamu Yönetiminde Yapısal Dönüşüm ve E-Devlet, 2014, s. 34). Üretilen bu projeler ve çalışmalar temelde, zamanı verimli kullanmak ve iş verimliliği artırmak üzerine kurulmuşlardır (Arslan Koçkaya, 2006, s. 69).

E-Devlet'in dünya genelince yapılan araştırmaların ve tartışmaların neticesinde farklı biçimlerde tam olarak bir kavramının olmadığı görölmektedir. Her disiplin kendi tanımını yapmaktadır. E-Devlet kavramı zaman içerisinde değişen ihtiyaçlar ışığında oluşmuş bir kavramdır. Mevcut bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde ortaya çıkan yeni devlet anlayışının bir ifadesidir. E-Devlet'i daha basit bir şekilde ifade edecek olursak, kamuda verilen hizmetlerin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak vatandaşlara sunulmasını ifade etmektedir (Şahin, Türk Kamu Yönetiminde Yapısal Dönüşüm ve E-Devlet, 2014, s. 45-69).

Başka bir tanım ise "e-Devlet"; dönemin siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik ve yönetsel gerekliliklerine uygun bir şekilde, devletin görev ve yetkilerini yerine getirirken internet başta olmak üzere mevcut bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak web tabanlı uygulamalarla 7 gün 24 saat her an bilgi ve hizmet verebilmesini ifade etmektedir (Şahin & Örselli, Teoriden Uygulamaya E-Devlet, 2014, s. 11).

Kiosklara gelince hayatımızın her alanında kullanılmaya başlanan pratik dijital ekranlardır. Popülerliğini koruyan ve her geçen gün yaygınlaşan bir teknolojidir.

Kiosk üreten birçok firma vardır ve her firma kendi kiosk ekosistemini oluşturmaktadır.

Kiosk; kullanıcıların bazı bilgilerini işleyerek dokunmatik bir ekran üzerinden işlemlerini halledebildikleri bilgi ve servis amaçlı kullanılan elektronik terminallerdir. Kiosklar kişilerin işlerini kolaylaştırmayı ve kullanıldığı kurumlardaki mevcut iş yükünü hafifleterek zamandan ve hızdan tasarruf edilmesini amaçlamaktadır (Kiosk Nedir?, 2014).

Kiosk kelimesi Farsça "kuşk" kelimesinden Türkçeye "köşk" adı ile türemiştir. Avrupa dillerinin birçoğu bu kelimeyi Türkçe üzerinden almıştır. İngilizce kiosk; köşk, kulübe gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Görünüm itibariyle de kulübeye benzemektedir. Köşk olarak adlandırılan mimarilere Eski Mısır döneminde rastlanmaktadır. British Museum'da bulunan bir duvar resminde Firavun Tutankamon, yanları açık olan üstü kapalı bir platformda oturmaktadır. Bu yapı "kiosk" diye adlandırılmıştır. Ayrıca Mısır döneminde daha büyük inşa edilen dini yapılara da "kiosk" denilmektedir. Daha önce soylu kimselere özgü olan "kiosk"lar 19. yüzyıl'da sanayileşmenin yaygınlaşması ile birlikte büyük şehirlerde farklı işlevler kazanmaya başlamıştır. Şehir merkezlerinde görölmeye başlanan bu yapılar yiyecek içecek, gazete,

alkol, sigara gibi malzemelerin satıldığı bir yer haline gelmiştir ('Köşk'ten 'Kiosk'a, 2019).

Şekil 1: Villa Durazzo - Pallavicini'nin Bahçesinde "Türk köşkü", İtalya (Rijksmuseum Amsterdam), “Köşkten Kiosk’a” Makalesindeki Galeriden Bir Fotoğraf ([Url-1](#))

Şekil 2: Viyana’da bir “kiosk” (Foto.: B. Kağan Kaya), “Köşkten Kiosk’a” Makalesindeki Galeriden Bir Fotoğraf ([Url-2](#))

Teknolojik gelişmeler neticesinde dijital medya ve dijital medya araçları hayatımızda oldukça fazla yer almaktadır. İletişimin tek yönlü olarak akış sağladığı geleneksel medya döneminden yeni medyaya evrilen iletişim, interaktif olma özelliği ile teknolojinin kullanıcılarla daha fazla etkileşim kurmasına aracı olmuştur. Bu özelliği ile kullanıcılar sağlanan içerik ile medya gibi herhangi bir şeyle etkileşim içine

girebilmektedir. Dijital bir medya aracı olan kiosk aynı zamanda gömülü bir medyadır. Bulunduğu ortama göre kioskun kullanımı değişmektedir. Kiosk cihazları ile görsel ve işitsel olarak çok yönlü medya oynatımı ile etkileşim kurulabilmektedir. Günlük hayatımızda birçok insanın kullandığı ATM cihazları kiosk sistemlerine bir örnektir. Kiosklar her geçen gün teknolojisini yenileyerek yaşam pratiklerimizi kolaylaştıran dijital cihazlar haline gelmiştir. (Zedeli & Özkeçeci, 2020, s. 213-214).

Şekil 3: Otomatik Ödünç/İade Kiosku

4. AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINA ENTERGRASYONU (ACEP) PROJESİ

Türkiye’de Adalet Bakanlığı, Türk Telekom ve Vakıfbank birlikteliği ile ceza infaz kurumlarına dâhil edilen bu proje ile ceza infaz kurumlarında mahkûmlar adına

yeni bir iletişim olanağı ortaya çıkmıştır. Hükümlü ve tutukluların gerek aileleriyle, gerekse geleneksel medya araçlarını kullanarak dış dünya ile irtibat kurabilme imkânları, teknolojinin ve yeni medya unsurlarının ceza infaz kurumları içerisinde daha güçlü bir şekilde rol oynaması ile birlikte hükümlü ve tutukluların ıslahı adına iyileştirme yollarının daha da verimli hale getirilmesi amaçlanmıştır. Geçmişten günümüze süre gelen bu süreçte hükümlü ve tutukluların aileleri ile iletişim kurabilmeleri adına belirlenmiş formların dışına çıkabilmesi pek mümkün değildi. Hükümlü ve tutukluların aileleri ve dış dünya ile etkileşim kurabilmelerinin hangi şekilde yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasları 5275 sayılı *Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfaz Hakkında Kanun* ve *Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik* ile düzenlenmiştir.

4.1. Hükümlü ve Tutukluların İletişim Metotları ve Ziyaret Hakları

4.1.1. Kapalı ve Açık Görüşler

Hükümlü/tutukluları ve yabancı hükümlü/tutukluları ziyaret ve görüşlerde, 5275 sayılı Kanununun 83., 84., 85. ve 86. maddelerinde belirtilen hükümler ile 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ‘Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik’ hükümleri uygulanır.

Hükümlü/tutuklu, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi ve ya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir buçuk saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir. Çocuk hükümlüler için ziyaret süresi bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirlenir. Belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir. Görüşler, koşul ve süreleri Adalet Bakanlığı’na hazırlanan yönetmelikle kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılır.

4.1.2. Avukat ve Noterle Görüşme Hakkı

Hükümlü, 5275 sayılı Kanunun 59. maddesi gereğince avukat ve noterle görüşme hakkına sahiptir. Hükümlü ve tutukluların kurum dışından iletişim kurabildiği avukat ve noterler ile ilgili kurallar, *Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik*'in 72. maddesinde belirtilmiştir. Avukat ile hükümlü tutuklu arasında devam etmekte olan mahkeme ile ilgili bir görüşme gerçekleştirilebilir. Ailesi ve yakınları ile ilgili haberleri avukatı aracılığıyla öğrenerek onlarla iletişim sağlayabilirler.

Noterler ise, hükümlü ve tutukluların vesayet davası ve vasi tayini gibi evrak işlemlerini yürütmektedir. Hükümlü tutuklunun imza yetkisini noter aracılığıyla vasi olarak atadığı kişiye devretmesidir.

4.1.3. Radyo, Televizyon Yayınları ile İnternet Olanaklarından Faydalanma Hakkı

Hükümlü, kurumlarda merkezi yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir. Merkezi yayının olmadığı ceza infaz kurumlarında yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu tip cihazlar bedeli hükümlü tutuklu tarafından ödenerek kurum aracılığıyla alınabilir. Her ne şekilde olursa olsun dışardan kurum harici getirilen TV, radyo ve bilgisayar gibi görsel ve işitsel cihazların kuruma kabulü söz konusu değildir.

Eğitim ve İyileştirme Programları kapsamında kurum yönetiminin uygun görmesi durumunda denetimi sağlanarak internet kullanımı sağlanabilir. Bilgisayarların kuruma kabulünde Adalet Bakanlığı yetkilidir. Hükümlü tutuklular odalarında bilgisayar bulunduramazlar. Ancak eğitim ve kültürel olarak yapılan programlar kapsamında bilgisayarların kurumlara temini Adalet Bakanlığı tarafından sağlanır. Bu haklardan kimlerin yararlanıp yararlanamayacağı 5275 CGTİHK 67/4 ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 75. madde 5. fıkrasında açıkça belirtilmiştir.

4.1.4. Mektup, Faks ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı

Hükümlü/tutuklu 5275 CGTİHK 68/1'e göre kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir. Hükümlü, usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilir. (Mevcut kiosk cihazları ile mektup alıp göndermek elektronik hale getirilerek bu imkânı daha kolaylaştıracaktır. Ayrıca hükümlü/tutuklu mektup dışında belirlenen e-posta hesabı üzerinden e-posta alıp-gönderebilecektir.)

Mektup, faks ve telgraf alıp gönderme ile ilgili diğer usul ve esaslar aynı kanun maddesinin 2., 3., 4., ve 5. fıkralarında şu şekilde belirtilmiştir:

Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren; görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Bu tip konuları içeren bir mektup hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir. Bu iletiler, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilir.

Kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olan veya tehlikeli hâlde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülere gelen veya bu hükümlüler tarafından gönderilen mektup, faks ve telgraflar dijital olarak kaydedilebilir veya fiziki olarak saklanabilir. Bunlar; amacı dışında kullanılamaz, kanunda açıkça belirtilen hâller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşamaz, herhangi bir soruşturma veya kovuşturmaya konu edilmemiş ise en geç bir yılsonunda silinir veya imha edilir. Silme veya imha işlemi Cumhuriyet savcısı tarafından denetlenir.

4.1.5. Süreli veya Süresiz Yayınlardan Yararlanma Hakkı

Süreli ve süresiz yayınlardan yararlanma hakkı 5275 CGTİHK 62/1., 2., 3., 4. fıkralarına göre düzenlenmiştir.

4.1.6. Hükümlü Tutuklunun Telefon ile Haberleşme Hakkı

Hükümlü ve tutukluların telefon ile haberleşme hakları 5275 CGTİHK 66/1., 2., 3., 4. fıkralarında düzenlenmiştir. Buna göre kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabilirler. Bu telefon görüşmeleri idare tarafından telefon biriminde bulunan personel yolu ile kayıt altına alınarak dinlenir. Telefon ile haberleşme hakkı tehlikeli halde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler açısından kısıtlanabilir. Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılırlar. Açık ceza infaz kurumlarında ve çocuk eğitimevlerinde kalmakta olan hükümlü ve tutuklular ücretli telefonlarla serbestçe haberleşme sağlayabilirler.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların telefon ile haberleşme hakları ile ilgili detaylar yönetmelikle belirtilmiştir. Buna göre Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74. maddesinde telefon ile haberleşme hakkı ile ilgili detaylandırma yapılmıştır.

Çalışma konusu olan ve görüntülü görüşmeye imkân sağlayan ACEP projesi ile ilgili gerekli düzenlemeler Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74. maddesinin g) fıkrasında detaylandırılmıştır. Görüntülü görüşme imkânının ne şekilde yapılacağı ve Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda nasıl bir yol izlenerek gerçekleştirildiğine ilerleyen bölümlerde ayrıntılı bir şekilde değinilecektir.

4.2. ACEP Projesinin Tarihsel Süreci

Dijital çağ, bilgi çağı gibi isimlerle ifade edilen günümüz dünyasında görsel-ışitsel medya ve teknolojilerinin yöndeşmesi sonucu farklı bir boyuta evirilen Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT), toplumu birçok yönden etkisi altına almıştır. Düşük maliyetli, hızlı, etkin, zaman mekân sınırlarından ayrılmış çift yönlü iletişim imkânı sunan Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT), iş dünyası ve işin yapılış şekillerini de etkilemiştir (Kurcan Olcay, 2014, s. 11-12).

İnternet ve iç ağ ortamında (UYAP) çalışabilme fonksiyonuna sahip olan kiosklar, birçok kamu binasında ve özel firmalarda bulunan kiosklar gibi ceza infaz kurumlarında da hizmete sunulmuştur.

Adalet Bakanlığı ve Türk Telekom iş birliği ile yürütülen bu proje, dijital çağa uyum sağlayarak önemli adımların atılmasına vesile olmuştur.

‘İnsan Hakları Eylem Planı’ ile ‘Yargı Reformu Stratejisi’nde yer alan ACEP (Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu) E-Görüş Projesi Adalet Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. 2018 yılının Mart ayında proje tasarlanarak süreç başlatılmıştır. Bu kapsamda 05 Nisan 2018 tarihinde ceza infaz kurumlarında görev yapan farklı unvanlardaki personel ile çalıştaylar düzenlenerek ortaya koyulan fikir ve öneriler doğrultusunda proje güncellenmiştir.

Bu proje ile ilgili Türkiye Cumhuriyeti 12. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 30 Mayıs 2019 tarihinde kamuoyuna duyurulan Yargı Reformu Strateji Belgesinde, ACEP Projesi, “Teknolojik imkânların kullanılması suretiyle hükümlülerin ve tutukluların; yakınları ile görüntülü görüşmesi ve elektronik dilekçe arzı gibi yeni uygulamalar gerçekleştirilecektir.” (Amaç 7-hedef 7.5e maddesi) ifadesiyle yerini almıştır (Yargı Reformu Stratejisi, 2019, s. 42).

Ayrıca Cumhurbaşkanımız tarafından 02 Mart 2021 tarihinde kamuoyuna duyurulan İnsan Hakları Eylem Planında, ACEP Projesi, “Ceza infaz kurumlarında dijital dönüşüm gerçekleştirilecek, bu kapsamda hükümlü ve tutukluların yakınları ile görüntülü görüşme, mektup alıp gönderme, dilekçe verme ve sağlık durumunu takip etme gibi bazı işlemlerin teknolojinin imkânlarından yararlanılarak yürütülmesi sağlanacaktır.” (Amaç 6-Hedef 6.5h. maddesi) ifadesiyle yürürlüğe girmiştir (İnsan Hakları Eylem Planı ve Uygulama Takvimi, 2021, s. 89).

29 Mart 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik ile projenin hayata geçirilmesini teminen ihtiyaç duyulan mevzuat değişikliği gerçekleştirilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

01 Ekim 2020 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kurulumlar yapılarak hükümlü ve tutukluların görüntülü görüşme altyapısını da destekleyen pilot uygulamalar başlatılmıştır.

Projenin tanıtım ve açılış toplantısı 22 Ekim 2020 tarihinde Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU’nun katılımlarıyla Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

Pilot uygulama yaygınlaştırılarak Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 11 Ocak 2021 tarihinde, Sincan Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda da 03 Şubat 2021 tarihinde başlatılmıştır.

Pilot denemelerin akabinde yaygınlaştırma çalışmaları başlatılmış olup ülkemiz genelindeki kurumlarda çalışmalara devam etmektedir.

Toplumsal sorumluluk anlayışı kapsamında Adalet Bakanlığı öncülüğünde Türk Telekom alt yapısı kullanılarak geliştirilen multimedya sistemleri ile ‘Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi e-Görüş’ hayata geçirilmiştir. Ceza infaz kurumları dijitalleşerek hükümlü tutukluların yeni medya ile tanışmaları sağlanmıştır.

Bu proje ile hükümlü tutukluların kurum personelleri tarafından oda ve koğuş dışına çıkartılarak telefon görüşü yapmak gibi çeşitli iş ve eylemleri, oda ve koğuşlara yerleştirilecek kiosk cihazları ile daha güvenli, hızlı bir şekilde ve personel dolaşımına gerek olmaksızın daha az insan kaynağından yararlanarak gerçekleştirmeleri hedeflenmektedir.

Bu sayede hükümlü tutuklular kurum personeline ihtiyaç duymadan dokunmatik ekran üzerinden biyometrik (parmak izi) girişi sağlayarak açılan seçeneklerden istediği hizmeti alabilmektedir. Hükümlü tutuklular, görüntülü ve sesli görüşme yapmak, kantin siparişi vererek çevrimiçi ödeme yapmak, e-doktor hizmeti ile görüntülü sağlık hizmetinden yararlanmak, kütüphaneden yayın talebinde bulunmak, kurum içi dilekçelerini ve mektupları dijital ortamdan göndermek gibi pek çok hizmeti bu sistem

üzerinden gerçekleştirebilecektir. Sürekli yinelenen teknolojiler ışığında geliştirilmeye açık olan bu cihazların sunduğu multimedya uygulamaları geliştirilmeye ve yeniliğe açıktır (Türk Telekom - Medya Merkezi, 2020).

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkiflevleri Genel Müdürlüğü tarafından kurumlara uygulanan ACEP projesi, ICPA (Dünya Cezaevleri ve Islah Birliği)'nin, "Hükümlülerin iyileştirilmesi" kategorisinde yalnızca bir ülkeye verilen, "mükemmeliyet" ödülüne layık görülmüştür (Correctional Excellence Awards, 2022).

Ceza infaz kurumlarına entegre edilmeye başlanılan kiosklar, ses izolasyonu olan etrafı dışarıdan görsel temas kurmayı engelleyen içerisinde dokunmatik ekranı olan kişiye özel parmak izi ile aktif hale getirilen bir multimedya cihazıdır. Ceza İnfaz Kurumlarında kullanılan kiosk sistemlerinde ise kabin, kabin içerisinde monitör, arka planda çalışan ve uzaktan kontrol edilebilen bir bilgisayar sistemi, parmak izi okuyucu, hükümlü tutukluyu tanımlayan bir kamera, telefon ahizesi ve kabin içi güvenliği sağlamak için ikinci bir kamera sistemi bulunmaktadır.

Bu sistemde hali hazırda kullanıma ve geliştirilmeye açık olan uygulamalar; sayım (parmak izi), dilekçe gönder, e-kütüphane, e-doktor, e-mektup, kantin alışverişi, bakanlık iletişim, sesli arama, görüntülü görüşme uygulamalarıdır.

4.2.1. Kiosk (Multimedya) Cihazında Yer Alan Uygulamalar

Acep projesi kapsamında ceza infaz kurumlarına bütünleşmesine hızlı bir şekilde devam edilen kiosk (multimedya) cihazlarında kullanılan uygulamalar; görüntülü arama, sesli arama, kantin alışverişi, dilekçe gönder, e-mektup, e-kütüphane, e-doktor ve bakanlık iletişimdir. Gelişimine hızlı bir şekilde devam eden bu akıllı cihazla yapılabilecekler şimdilik sınırlı olup, hali hazırda kullanılan uygulamalar; görüntülü ve sesli arama uygulamalarıdır. Bu uygulamalardan hemen sonra kantin alışverişi uygulaması için çalışmalar başlanılmış olup en kısa sürede ceza infaz kurumlarında kullanılmaya başlanılacaktır. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yalnızca görüntülü ve sesli arama uygulamaları kullanılabilir.

4.2.1.1. Sayım (Parmak izi)

Ceza infaz kurumlarında uygulanan yönetmeliğe göre dörtlü vardiya sisteminin uygulandığı kurumlarda sabah, akşam ve gece sayımı olmak üzere üç defa; diğer vardiya sistemlerinde ise her vardiya nöbet değişimlerinde, idarenin uygun görmesi durumunda ise her zaman sayım yapılabilir. Bunun için yeterince personel hükümlü tutukluların yaşam alanına girerek manuel olarak sayım yapmaktadır. Kurumun uygun gördüğü alanlara ve koğu içlerine kurulan kiosk cihazları sayesinde sayım uygulaması aracılığıyla hükümlü tutuklular parmak izi okutarak sayımlar daha hızlı güvenli ve etkili bir şekilde alınabilecektir.

4.2.1.2. Dilekçe Gönder

Ceza infaz kurumlarında en çok dolaşımı olan bir başka şeyde dilekçelerdir. Kiosk cihazının sunduğu dilekçe yazma uygulaması ile kâğıt israfının önüne geçilerek talebin ve takibin daha hızlı, etkin ve güvenli bir şekilde yerine getirilmesi sağlanacaktır.

4.2.1.3. E-Kütüphane

Ceza infaz kurumlarında hükümlü tutuklular yayın taleplerini kütüphanelere belirli gün ve haftalarda çıkartılarak ya da koğuşlara dağıtılan yayın fihristinden dilekçe yazarak yararlanmaktaydılar. Kiosk kabinin sağladığı yeni sistem ile yayın talepleri cihaz üzerinden yapılacak böylelikle kâğıt israfı son bulacaktır. Kütüphane yayın listesine eklenen ya da düşümü yapılan yayınlar yılsonunda düzenlendikten sonra ceza infaz kurumundaki koğu sayısı kadarınca çoğaltılarak dağıtım yapıldı. Dijital ortamda anlık ve kolay bir şekilde yayın ekleme ve çıkarma işlemi yapılabilir.

4.2.1.4. E-Doktor

Bir başka uygulama olan E-doktor ile hükümlü tutukluların hastane sevkleri öncesinde rahatsızlıkları ile ilgili polikliniklere sevkini yapılması ve tedavi sürecinde ki hükümlü tutukluların kontrollerinin hastane sevkine gerek kalmadan çözüme kavuşturulması sağlanacaktır. Bu uygulama için gerekli düzenlemeler Sağlık Bakanlığı ile yapılacak anlaşma ile sağlanacak olup çalışmalar devam etmektedir. Pilot cezaevi olarak belirlenen Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde test aşamaları başlanmış olup, geri bildirimler ışığında diğer ceza infaz kurumlarında kullanılmaya başlanacaktır.

4.2.1.5. E-Mektup

E-mektup uygulaması ise, hükümlü tutukların aileleri aracılığı ile belirlenen ve gerekli güvenliğin sağlandığı tanımlı e-posta adresleri ile mektup okuma komisyonunun gözetiminde mail göndermelerine olanak sağlayacaktır.

4.2.1.6. Kantin Alışverişi

Diğer imkânlarda olduğu gibi hükümlü tutuklular kantin alışverişi yapabilmek için öncelikle dilekçe yazarak talepte bulunmaktaydılar. Mevcut sistemde kantin birimi çalışanları kişinin hesabını kontrol ederek yazmış olduğu alışveriş listesini karşılayıp karşılayamayacağını kontrol eder, daha sonra ihtiyaç listesi hazırlanır ve kişiye ulaştırılırdı. Ancak mevcut sistemde aksaklıklar olabiliyor mağduriyetler yaşanabiliyordu. Bu uygulama sayesinde hükümlü tutuklu kendi istekleri doğrultusunda kantinde mevcut bulunan ürünleri görebilecek hesabını kontrol edebilecek ve internet ortamından sipariş verir gibi kantin ihtiyaçlarını tek tıklama ile karşılayabilecektir. Sincan Kadın Ceza İnfaz Kurumunda ilk test aşamasına başlanan kantin alışverişi uygulaması, Ardahan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda da kullanılmaya başlanmış olup geri bildirimler ışığında diğer ceza infaz kurumlarına dağılımı gerçekleştirilecektir.

4.2.1.7. Bakanlık İletişim

Bu uygulama sayesinde kurumlarda kalmakta olan hükümlü tutuklular bakanlık iletişim aracılığıyla istek/talep ve şikâyetlerini doğrudan Adalet Bakanlığı'na iletebileceklerdir. Ülkemizde hali hazırda kullanılan CİMER (T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi) web servisi bu uygulamaya örnek gösterilebilir.

4.2.1.8. Sesli Arama

Mevcut uygulamada sesli aramalar koğuş dışında bulunan telefon kulübeleri üzerinden telefon kartı ile gerçekleştirilirdi. Bu uygulama sayesinde görüntülü görüşme yapılabildiği gibi, isteyen hükümlü tutuklu sesli aramada gerçekleştirebilmektedir.

Ayrıca işlenen suç nedeniyle görüntülü görüşme yapamayan hükümlü ve tutuklular sesli aramalarını buradan gerçekleştirebilmektedir.

4.2.1.9. Görüntülü Arama

Bu projedeki en önemli atılım ise görüntülü görüşme sistemidir. Mevcut sistemde telefon görüşü yaptırılacak olan hükümlü tutuklu oda/koğuşundan çıkartılmak zorunda kalıyordu. Bu hem personel yüküne neden oluyor hem de güvenlik zayıfına açık bir hale geliyordu. Kiosk sistemine bütünleşik olan telefon görüşü ile hem güvenlik açısından hem de personele ihtiyaç duyulmadan işleyiş yürütülebiliyor. Ayrıca yapılan görüşmenin görüntülü olarak gerçekleştirilebilmesi hükümlü tutuklular üzerinde farklı bir deneyim hissi uyandırabileceği gibi bu durum hem psikolojik hem sosyolojik açıdan hem de hükümlü tutuklunun ıslahı üzerinde olumlu sonuçlar doğuracağı düşünülmektedir.

Görüntülü görüşme; internet aracılığıyla birden fazla cihazın karşılıklı olarak ekranlar (telefon, tablet bilgisayar vb.) aracılığıyla yapılan iletişim çeşididir. Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi ile beraber bilgisayarlar, dizüstü bilgisayarlar, tabletler ve akıllı telefonlar üzerinden görüntülü haberleşme sağlanabilmektedir.

Kullanılan teknolojiler sayesinde birbirlerinden uzakta ki yerlerde ya da farklı şehirlerde olan kişiler görüntülü haberleşme teknolojisini kullanarak iletişim kurabilmektedir. Bu gelişmeler ışığında adalet sisteminde de bu gibi teknolojik yenilikler yer almaya başlamıştır. Örneğin SEGBİS (Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi) ses ve görüntünün aynı anda elektronik ortamda iletildiği, saklandığı bir bilişim sistemidir. Tutuklu kişi, uygun görüldüğü takdirde Cumhuriyet savcısı, hâkimler ve mahkemelerce bu sistemin aracılığıyla video konferans yaparak dinlenebilmektedir. Video konferans sistemi birçok alanda kullanılan bir sistemdir. Ceza infaz kurumlarında da yaygın olarak kullanılmaktadır.

Şekil 4: SEGBİS (Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi)

Görüntülü görüşme sistemleri ortaya çıktığı günden bugüne kadar birçok ülke ve ceza infaz kurumlarında kullanılmaya başlanmıştır. İlk örneklerine Amerika Birleşik Devletlerinde rastlanan görüntülü görüşme sistemi giderek yaygınlaşmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan her eyalet kendi görüntülü görüşme sistemini kullanmaktadır. Görüntülü görüşme uygulaması uzun yolculuklar yapamayan ve ekonomik durumu iyi olmayan kişiler için büyük faydalar sağlamıştır. Bazı kurumlarda görüntü görüşme sistemleri geleneksel olarak yapılan ziyaretlerin yerini almıştır.

Devrim niteliği taşıyan bu projenin hayata geçirilmesi ile ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular ile aileleri görüntülü görüşme sayesinde ilk defa farklı bir ortamda görüşme sağlamıştır. Aile yakınlarının uzak bir yerde olmasından dolayı açık görüşe ya da kapalı telefon görüşüne gelememesi bu projeyi cazip hale getirmiştir. Uzak yollardan görüş için gelmek yerine görüntülü görüşme yapabilmenin ziyaretçi sayısında önemli oranda bir düşüşe neden olacağı ön görülmektedir. Yüz yüze ziyaret yaparak görüşme fırsatı olmayan kişiler için görüntülü görüşme iyi bir tercihtir. Ayrıca bununla birlikte personel verimliliği de arttırılacaktır.

Ceza infaz kurumlarında görüntülü görüşme ile iletişim kurabilme imkânının hükümlü ve tutuklular üzerinde olumlu etkileri olmaktadır. Görüntülü görüşme ile haberleşme imkânının faydalarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Birçok ceza infaz kurumu hükümlü ve tutukluların dışarıda iken ikamet ettikleri yerlerden ve sevdiklerinden uzakta konumlanmıştır. Çoğu hükümlü ve tutuklu ailesinin ve sevdiklerinin yaşadığı şehrin dışında başka bir şehirde bulunan ceza infaz kurumlarında ıslah edilmektedir. Dolayısıyla kişiler uzakta da olsalar yakınlarını ve sevdiklerini görebilme imkânına sahip olmaktadır.
- Ceza infaz kurumlarının ziyaret saatleri kısıtlı zamanlar içerisinde olduğu için bu durum hükümlü ve tutukluların ziyaretine gelecek olan yakınları için sorun yaratabilmektedir. Çalışan kişiler ve ziyaret saatlerinde eğitimine devam etmekte olan kişiler için görüntülü görüşme imkânı bu noktada fayda sağlamaktadır.
- Çocuklar için uygun bir ortama sahip olmayan ceza infaz kurumları görüntülü görüşme sayesinde çocukların psikolojisi üzerinde daha az olumsuz etki oluşturacaktır.
- Görüntülü görüşme imkânı ziyaretlerin kalitesini artırarak daha güvenli hale getirmekte ve geleneksel olarak yapılan ziyaretlerde oluşan olumsuzlukları en aza indirmektedir.
- Görüntülü görüşmenin bir iyileştirme programı gibi hükümlü ve tutuklunun üzerinde fayda sağlayacağı ve tekrardan suç işlemeyi azaltacağına inanılmaktadır.
- Görüntülü görüşme uygulaması geleneksel olarak yapılan ziyaretlere katılamayan hükümlü ve tutuklu ile yakınları için yardımcı olabilmektedir.

Görüntülü görüşme uygulaması ile bazı önemli engeller ortadan kalmaktadır.

Bunlar;

- Mesafeler ve yolculuk ücretleri
- Eğitim-öğretime devam eden öğrencilerin ziyaret gerçekleştirebilmesi için okula gitmemeleri sorunu

- Ceza infaz kurumlarının konumları itibari ile ulaşımın kolay bir şekilde yapılamadığı sorunu
- Ziyaretler konusundaki yaptırımlar
- Ziyaret saatlerindeki sınırlandırmalar
- Ziyaretçi odalarına girene kadar uzun bekleme süreleri

Görüntülü görüşme uygulaması daha yaygın olarak kullanıldığında geleneksel ziyaretlere olan ilgi azalacaktır ve bu da daha az iş gücü demektir. Ceza infaz kurumları içerisindeki çalışmalar azalacaktır. Yüz yüze ziyaretlerde bulundurulması gereken personel sayısı azalacaktır. Görüntülü görüşme sistemi ceza infaz kurumlarına ve ıslah merkezlerine kaçak eşya girmesini azaltmakta ve hatta yok etmektedir.

Görüntülü görüşme ceza infaz kurumlarında güvenliğe de katkı sağlamaktadır. Fiziksel temasın açık olduğu geleneksel ziyaretlerde içeriye yabancı maddelerin girişi görüntülü görüşme uygulaması ile engellenmiş olmaktadır.

Kiosk cihazlarının en büyük avantajı, kullanılan kurumdaki iş yükünü minimuma indirerek zamandan tasarruf etmektir. Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan ilk pilot uygulama neticesinde ülke genelinde tüm ceza infaz kurumlarına bütünleşme çalışmaları başlatılmıştır. Ülke genelinde bulunan tüm ceza infaz kurumlarında olmak üzere altyapı ve kablolama işlemleri devam etmektedir.

4.2.2. Kiosk Kabini ve Multimedya (MMC) Cihazının Genel Özellikleri

Kiosk'un içerisindeki multimedya (MMC) cihazının genel teknik özellikleri şu şekildedir;

- Multimedya cihaz parmak izi okuyucu, kamera, ekran, bilgisayar vb. dâhil olmak üzere (mono blok) bütünsel bir gövdeye sahiptir.
- Multimedya cihaz dışarıdan hiçbir yetkisiz müdahaleye izin vermeyerek, darbe ve fiziksel zorlanmadan etkilenmeyecek sağlam bir yapıdadır.
- Multimedya cihazda sistemin sorunsuz çalışmasını sağlayan bir havalandırma veya fan bulunmaktadır.

- Multimedya cihaz modüler yapıdadır. Sistemdeki bileşenlerden bir tanesinde (ekran, parmak izi okuyucu, ahize vb.) meydana gelebilecek arızalarda, parça değişimleri multimedya cihazı oluşturan diğer parçaları etkilemeden kolaylıkla montaj ve/veya söküm yapılmasına izin vermektedir.
- Multimedya cihaz içerdiği bütün bileşenler ve modüller yüksek güvenilirlik ve kararlıktadır.
- Elektronik devreler (PCB), ahize, parmak izi okuyucu ve ekran gibi tüm donanımlar arasındaki elektriksel bağlantılar soketler kullanılmak suretiyle yapılmıştır. Söz konusu bağlantılara yetkili kişiler dışında müdahale edilmesine imkân verilmemektedir.
- Multimedya cihaz üzerinde bütünleşmiş ses sistemi bulunmaktadır. Bu sistem ile dışarıya ses verilebilmektedir. Ahizenin kaldırılması durumunda dışarı verilen ses kesilerek ahizeye gelmektedir.
- Multimedya cihazlar toz, nem, kir ve kimyasallardan etkilenmeyecek dayanıklı malzemeden yapılmaktadır.
- Multimedya cihazdaki tüm üniteler servis amaçlı kolayca çıkarılabilmekte, ancak yetkili olmayan kişiler tarafından çıkarılmasına imkân verilmemektedir.
- Multimedya cihaz içerisindeki tüm donanımlara, servis erişimi için kilitli bir mekanizma ile erişim sağlanmaktadır.
- Multimedya cihazda maksimum kullanıcı ve donanım güvenliği sağlamak için bir elektrik sigortası bulunmaktadır. Gövde üzerinde bulunan her metal panel topraklama noktasına bağlanmaktadır.
- Multimedya cihaz alüminyum, çelik veya DKP (Karbon çelik) gibi çizilmeye dayanıklı malzemeden üretilmektedir.
- Multimedya cihaz İdare tarafından belirlenecek renk kodu ile elektrostatik toz boya ile boyanmaktadır.
- Multimedya cihazın ön yüzünde, gövdeye bütünlük sağlayacak bir kurumsal logo bulunmaktadır.
- Elektrik kesintisi yaşandığı zaman dışarıdan herhangi bir müdahale olmadan otomatik olarak sistem çalışır hale gelmektedir.

4.2.2.1. Bilgisayarın Özellikleri

- Multimedya cihaz üzerinde marka bağımsız bir mini PC bulunmaktadır.
- Anakartta en az 1 (bir) adet seri ve en az 4 (dört) adet USB bağlantı noktası bulunmaktadır.
- Anakart USB 3.0 desteğine ve uluslararası standartlarda belirtilen bağlantı uyumluluğuna sahiptir.
- MMC üzerinde çalışacak olan uygulamaların sorunsuz çalışması için minimum işlemci ihtiyacı karşılamaktadır.
- Kullanılan işlemci 64 bit mimarisini ve veri yolu hızı olarak minimum 1066 mhz desteklemektedir.
- Bellek olarak 1 adet 4 GB DDR3L Ram bulunmaktadır.
- Sabit disk SSD ve 128 GB kapasitesindedir.
- Güç kaynağı bilgisayar kasasında değil MMC cihazı içerisinde ayrı konumlanmaktadır.
- Ethernet kartı anakart üzerinde tümleşik ve en az 10/100/1000 mbps hız desteği bulunan, RJ-45 ara yüzü özelliklerine sahip bağlantı noktasından oluşmaktadır.
- PC üzerinde Linux ve Türkçe orijinal lisanslı işletim sistemi bulunmaktadır.

4.2.2.2. Ekran Özellikleri

- Multimedya cihazı üstünde General Touch Co., Ltd. firmasının üretimi 43,2 cm (17") bir dokunmatik ekran bulunmaktadır.
- Bağlantı tipi olarak VGA, DVI, HDMI veya benzeri portlar kullanılabilir.
- Vandalizme karşı dayanıklı ve cam kalınlığı 4-6mm arasındadır.
- Ekran çözünürlüğü 1280 x 1024'tür.
- Tepkime süresi 5ms'dir.
- Kontrast oranı 1000:1'dir.
- En/boy oranı standart (5:4)'tür.
- Çalışma sıcaklığı 0°C ~ +40°C arasındadır.
- Dokunmatik ekran toza, kire ve yağ gibi etkenlere karşı dayanıklıdır.

4.2.2.3. Parmak İzi Okuyucu

- Kuru, nemli veya pürüzlü bir parmak izine karşı başarılı okuma yapmaktadır.
- Sensor boyutu 15 x 18 mm (0.6" x 0.7") dir.
- USB 2.0 ve üzeri bağlantı özelliğine sahiptir.
- Çözünürlük 500 ppi'dır.
- Optik tipli bir sensor yapısına sahiptir.
- Çalışma sıcaklığı 0°C ~ +40°C arasındadır.

4.2.2.4. Ses Sistemi Özellikleri

- Multimedya cihazı üzerinde sağ ve solda olmak üzere 2 adet hoparlör mevcuttur.
- Ses özelliği fonksiyonludur. Ses hoparlördeyken ahize kaldırıldığında ses ahizeye aktarılır veya ses ahizedeyken ahize yerine konulduğunda ses hoparlöre aktarılmaktadır.
- Endüstriyel 4 telli ahize kullanılmaktadır.
- Ahize vandalizme karşı dayanıklıdır. Çelik kordon ve topuz sistemi kullanılmaktadır. Ahize ve kordon multimedya cihazından koparılamayacak şekilde tasarlanmıştır.

4.2.2.5. Kamera Özellikleri

- Kamera multimedya cihazının üzerinde ve kullanıcının görüntüsünü alabilecek ve kaliteli görüntü verebilecek standartlardadır.
- Görüntü sensörü 1/3" ve CCD'dir.
- Yatay çözünürlüğü 420 TV Lines'tır.
- USB 2.0 ve üzeri bağlantı özelliğine sahiptir.
- Çalışma sıcaklığı 0°C ~ +40°C arasındadır.
- Windows ve Linux işletim sistemleri ile uyumludur.
- Kamera yüz tanıma özelliğine sahiptir.

4.2.2.6. Kabin Özellikleri

- Kabinin ses geçirgenliği minimum seviyededir.
- Kabini çevreleyen camlar temperlidir. Dışarıdan ve içeriden gelecek darbelere karşı dayanıklıdır.
- Kabin kapısı dışarı doğru açılmaktadır.
- Kabin içi aydınlatma yeterli düzeydedir. Aydınlatma kabin içerisinde biri olduğunda otomatik olarak yanar, kabin içerisinden çıkılması durumunda otomatik olarak sönmektedir.
- Data ve elektrik hat giriş ve çıkışları kabinin arka tarafındadır.
- Kabin için gerekli olan tüm bağlantılar yetkisiz kişiler tarafından erişim olmayacak şekilde tasarlanmıştır.
- Kabinde kullanıcı tarafından sökülüp takılabilen parçalar yoktur.
- Kabin kapısı uygun bir kilit mekanizmasına sahiptir. Kabin içerisinde kullanıcı olduğunda kabin kapısı kilitli konuma gelmeden MMC cihazı aktif hale gelmemektedir. Ayrıca kabin içerisinde kullanıcı dışında başka bir kişi varsa MM cihazı yine aktif hale gelmeyecektir.
- Kabinin taban ölçüleri 90 x 90 cm, yüksekliği ise 2.20 cm'dir.
- Kabin içerisinde kullanıcı ve donanım güvenliği açısından elektrik sigortası ve kaçak akım rölesi bulunmaktadır. Gövde üzerinde bulunan her metal parça topraklama noktasına bağlanmıştır.
- Kabin üst kısmında filtreli havalandırma delikleri mevcuttur. Bu fanlar yetkisiz olmayan kişiler tarafından sökülemeyecek şekilde tasarlanmıştır.
- Kabinler yerlerinden sökülme ve ya taşınmaya izin vermeyecek şekilde sabitlenmiştir.

4.3. Görüntülü Görüşme Uygulama Örnekleri

4.3.1. Amerika Birleşik Devletleri Örneği

Amerika Birleşik Devletlerinde ziyaretçiler görüntülü görüşmeyi temelde 3 şekilde yapmaktadır. Bunlardan birincisi halk kütüphanesi gibi yerlerde, ikincisi ev tabanlı bilgisayar ve telefon ile üçüncüsü ise ıslah merkezleri ya da ceza infaz kurumlarının içerisinde bulunan sistemlerdir.

Birinci sistemde halk kütüphanesi gibi kamu kuruluşları içerisine yerleştirilen cihazlar üzerinden görüntülü görüşme gerçekleştirilebilmektedir. Bu merkezlerde ailelerin görüntülü görüşmeyi gerçekleştirebilmesi için gerekli yardımlar sağlanmaktadır.

İkinci sistemde görüntülü görüşmeye uyumlu kişisel telefonlar ya da bilgisayarlar aracılığı ile her hangi bir yerden görüntülü görüşmeyi sağlayabilmektedirler.

Üçüncü sistemde ise yüz yüze olarak yani geleneksel şekilde yapılan ziyaretlerde olduğu gibi ailelerin ceza infaz kurumlarına gitmeleri gerekmektedir. Ziyaretçiler planlanan tarih ve saatte ceza infaz kurumlarına giderek görüntülü görüşme için ayrılan odalarda hükümlü tutuklular ile görüşme sağlayabilmektedirler.

Amerika Birleşik Devletlerinin birçok eyaletinde görüntülü görüşme imkânı mevcuttur. Michigan eyaleti hükümlü ve tutuklular için görüntülü görüşme uygulamasını ilk kullanan eyaletler arasında yer almaktadır. Görüntülü görüşme uygulaması uzun yolculuk yapamayan ve ekonomik olarak gücü yetersiz olan kişiler için büyük faydalar sağlamaktadır.

Görüntülü görüşme birçok çocuk üzerinde oluşabilecek travmaları da azaltmaktadır. Özellikle ceza infaz kurumlarında çocuklarından ayrı kalmakta olan kadın hükümlü tutuklular için stres ortamı çok daha fazladır. Yapılan araştırmalara göre kadın hükümlü tutukluların görüntülü görüşme yaparak çocukları ile görüştiklerinde stresten ve depresyondan biraz da olsa uzaklaştıkları gözlemlenmiştir. 2000 yılların başlarında Florida ıslah merkezinde kalmakta olan iki kadın ceza infaz kurumunda sınırlı sayıda kadına tanınan imkân sayesinde görüntülü görüşme yaptığı bilinmektedir.

4.3.2. Virginia Islah Merkezi

Virginia ıslah merkezi görüntülü görüşme imkânı sayesinde hükümlü tutuklulara aileleri ya da arkadaşları ile görüşmeleri için iki seçenek sunmaktadır. Görüntülü görüşme uygulaması nasıl gerçekleştirilir:

İlk olarak hükümlü tutuklu kişi güvenlik seviyeleri göz önüne alınarak görüntülü görüşme yapabilmeye uygun olmalıdır. 1, 2 ve 3 güvenlik seviyeleri hiçbir kısıtlamayı içermez. 4 ve 5 güvenlik seviyeleri içinse 6 ay boyunca hiç ceza almamış olması gerekir. Eğer hükümlü tutuklunun durumu uygunsa şu adımlar izlenmektedir:

- Ceza infaz kurumu tarafından kurulan görüntülü görüşme uygulaması hükümlü tutuklu tarafından kabul edilmelidir. Hükümlü tutuklu başvuru formunu doldurur ve ailesi ya da arkadaşlarına bu form gönderilir.
- Aile ya da arkadaş, listesi verilen uygun görüntülü görüşme merkezlerinden birinde yapılan başvuruya cevap vermelidir.
- Görüntülü görüşme merkezi ziyaretçinin ismini ceza infaz kurumuna gönderir ve bilgiyi teyit eder. Daha sonra görüşmenin tarihi ve zamanı belirlenir.
- Ceza infaz kurumu bu bilgileri doğrular ve görüntülü görüşme merkezi aile ya da arkadaş ile iletişime geçerek görüntünün gerçekleşeceği tarih ve saati bildirir.

4.3.3. Ocean Kasabası Islah Merkezi

Görüntülü görüşme yapacak bütün kişiler önceden kayıt yapılır. Görüntülü görüşme yapacak kişi ıslah merkezinden ya da internet üzerinden kayıt yaptırabilir. Kayıt ve ziyaretin planlaması için 48 saatlik bir süre belirlenir. Arkadaş ve aileler için ziyaret kuralları:

- Uygun hükümlü ve tutuklular için her hafta iki kez 15 dakika görüntülü görüşme sağlanır.
- Çocuklar da dâhil olmak üzere görüşmeyi yapacak kişiler web sitesini üzerinden ya da ıslah merkezleri aracılığıyla görüntülü görüşmeyi planlamalı ve kaydını yaptırmalıdır.
- Gerekli adımlar atıldıktan sonra görüntülü görüşme yapacak kişiler planlanan zamanda yerinde olmalıdırlar. Ekstra zaman verilmemekte ve planlanan zaman da başlayıp planlanan zamanda sona ermektedir. Her hangi bir uzatma işlemi yapılmamaktadır.

4.3.4. Ohio Rehabilitasyon ve Islah Merkezi

Kurum içerisinde belirlenen yerlere kurulan cihazlar aracılığıyla görüntülü görüşme yapılmasına izin verilmektedir. Bu sayede mevcut ziyaret seçenekleri artırılarak uzak mesafelerden gelen ailelerin sorunları azaltılmıştır.

4.3.5. District of Colombia (Kolombiya Bölgesi) Ceza İnfaz Kurumu

Bu ceza infaz kurumunda da görüntülü görüşme için ayrılmışlar bölümler mevcuttur. Görüşmeler internet üzerinden yapılabilmektedir. Görüntülü görüşme yapacak olan kişilerden planlanan görüşme gerçekleşmeden 15 dakika öncesinden hazır olmaları istenmektedir. Görüşmeler tam zamanında yapılmaktadır. Görüşmeye geç kalındığı takdirde otomatik olarak görüşme iptal edilmektedir.

4.3.6. Arkansas Ceza İnfaz Kurumu

Arkansas ceza infaz kurumunda görüntülü görüşmeler kurumda ayrılan özel bölmelerde ya da evden internet aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Birçok aile için

görüntülü görüşme uygulaması tek seçenektir. Ceza infaz kurumu yetkililerine göre yüz yüze ziyaretleri azaltmak aynı zamanda içeriye yabancı madde giriş çıkışını da engelleyecektir. Bazı eleştirmenlere göre ise çocuk tutuklular için yüz yüze görüş yapmak monitörler arkasından görüşmek çok daha iyi olacaktır. Yapılan araştırma ve incelemelere göre hükümlü tutuklular ile aileler görüntülü görüşme sisteminin varlığından hiç şikâyetçi olmamışlardır. Görüntülü görüşme uygulamasına geçilmek istenmesinin en büyük nedeni, ceza infaz kurumlarında ki sayının çok artması ve ziyarette yaşanan sorunlardır.

4.3.7. Jefferson Kasabası Ceza İnfaz Kurumu

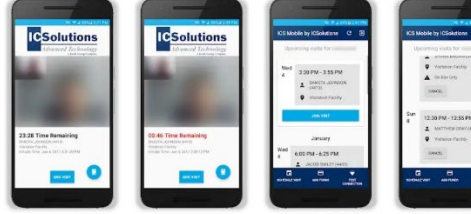
Bu ceza infaz kurumunda yine diğer kasaba cezaevlerinde olduğu gibi görüntülü görüşme için ayrılan bölmelerle ya da evden internet üzerinden görüntülü görüşme sağlanmaktadır.

Şekil 5: ICSolutions firması tarafından sağlanan Visitor Ziyaret Yönetim Sistemi (Kiosk)

<https://thevisitor.icsenforcer.com/index.php>

Bu uygulama hakkında →

Her Yerden ziyaret Android cihazınızda

Haberleşme

Veri güvenliği

Geliştiriciler, uygulamalarının verilerinizi nasıl toplayıp kullandığı hakkındaki bilgileri burada gösterebilir. [Veri güvenliği hakkında daha fazla bilgi](#)

Şekil 6: Uygulamaya ait ekran görüntüsü

4.4. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ACEP Projesinin Uygulama Süreci

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün öncülüğünde, Türk Telekom'un toplumsal sorumluluk anlayışı ile yürütülen “*ACEP: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi: e-Görüş*”, Innova Bilişim Çözümleri A.Ş. bünyesinde geliştirilen akıllı multimedya sistemleri ile hayata geçirilmiştir. İlk (pilot) olarak Ankara Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda başlayan proje daha sonra İstanbul Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda ve sonraki aşamalarda Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda da pilot ceza infaz kurumu olarak faaliyete geçirilmiştir.

Proje ile ilgili gerekli teknik altyapı üstlenici firma öncülüğünde firma ve kurum teknik servis personellerince sağlanmıştır. Her koğuşa bir adet kiosk kabini yerleştirilmiştir. Belirli koğuşlar ile yapılan test çalışmalarından sonra zaman içinde

diğer koşuşlarda da kabinin aktif kullanımını sağlanmıştır. Yazılımsal olarak geliştirilmeye açık olan kiosk kabininde yalnızca görüntülü ve sesli görüşme yapılabilmektedir. Geliştirmeler her geçen gün iyileştirilerek devam etmektedir. Aktif olarak kullanılan e-görüşme imkânı sonrası açılacak olan servis e-kantin olacaktır. alışmaları devam etmekte olan bu servis şu anda kullanım dışıdır.

Görüntülü görüşme ile ilgili 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da değişiklikler ve eklemeler yapılmıştır. Bazı suç gruplarından dolayı hükümlü/ tutuklu olarak ceza infaz kurumlarında kalan kişiler e-görüşme kapsamında yalnızca sesli görüşme sağlayabilmektedir. Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Kararı ile belirlenen hükümlü ve tutukluya görüntülü görüşme hakkı verilebilmektedir.

Görüntülü görüşme yapabilmek için gerekli prosedürler görevli personeller tarafından hem mahkûm hem de mahkûm yakınlarına izah edilmektedir. Ayrıca ceza infaz kurumunun web sayfası üzerinden gerekli bilgilendirilmeler yapılmaktadır (bknz şekil 7).

şekil 7: <https://karabuktciik.adalet.gov.tr/> Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Web Sayfasının Görünümü (Erişim: 16.09.2022)

Ceza infaz kurumlarında bulunan ve geleneksel iletişim yöntemlerinden olan ankesörlü telefonların yerini kiosk kabinlerine bütünleşik olan e-görüşme ile sağlanmaktadır. Telefon kartları ile yalnızca sesli olarak yapılabilen bu yöntem geri kalmış, ceza infaz kurumlarının dijitalleşmesi ile birlikte modern ve teknolojik bir forma bürünmüştür.

ACEP E-Görüş Projesi kapsamında görüntülü görüşme yapılabilmesi için hükümlü yakının izlemesi gereken adımlar aşağıdaki gibidir:

- ACEP E-Görüş Projesi kapsamında kurumda bulunan hükümlü ve tutuklular ile ailelerinin görüntülü görüşme yapabilmesi için; Android işletim sistemini kullanan telefonlar için “Google Play Store”, İos işletim sistemini kullanan telefonlar için ise “Apple Store” da bulunan ‘E-Görüş Mobil’ uygulamasının indirilip kurulumun gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- Uygulamanın sürekli güncel tutulması, uygulamaya girerek gerekli bilgilerin doğru ve eksiksiz doldurulması gerekmektedir.
- Söz konusu uygulamanın aynı veya farklı cihazlara 3 defa indirilerek silinmesi durumunda güvenlik gereği 4. kez yüklemeye izin verilmemektedir. Cihazı tekrardan aktive etmek için gerekli olan aktivasyon formuna kurum web sayfasından erişilebilmektedir.
- Aktivasyon sorunu yaşayan hükümlü tutuklu yakını, mobil uygulamada hangi hatadan dolayı erişim sıkıntısı yaşıyorsa, belirtilen formlardan uygun olanı doldurarak kurum adresine fax, aps, mektup, ptt kargo ile gönderilmesi gerekmektedir (bknz Şekil 8-9).

KARABÜK T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE

Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan yakınım ..... ile Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında görüntülü görüşme yapmaktaydım. Yeni cep telefonu satın aldım ve görüntülü görüşme (e-Görüş) mobil uygulaması aktivasyon hakkım tükendi.

Ekte sunduğum yeni cep telefonu satın aldığımı gösteren belgenin dikkate alınarak Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan ismini belirttiğim yakınım ile görüntülü görüşme yapabilmem için tarafıma yeni aktivasyon hakkı tanımlanması hususunda;

Gereğini saygılarımla arz ederim.

imza

Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı

Tarih

DİLEKÇE SAHİBİNİN

T.C. Kimlik No:

Cep Telefonu Numarası:

Adres:

Ek:

1. Kimlik Fotokopisi
2. Cep Telefonu Satın Aldığımı Gösteren Belgenin Fotokopisi

Şekil 8: Dilekçe form örneği

KARABÜK T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE

Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan yakınım ..... ile Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında görüntülü görüşme yapmaktaydım. Görüntülü görüşme (e-Görüş) mobil uygulaması aktivasyon hakkım aşağıda belirttiğim sebepten ötürü tükendi.

Bu metni siliniz ve mazeretinizi yazınız...

Ekte sunduğum belgeler de dikkate alınarak Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan ismini belirttiğim yakınım ile görüntülü görüşme yapabilmem için tarafıma yeni aktivasyon hakkı tanımlanması hususunda;

Gereğini saygılarımla arz ederim.

imza

Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı

Tarih

DİLEKÇE SAHİBİNİN

T.C. Kimlik No:

Cep Telefonu Numarası:

Adres:

Ek:

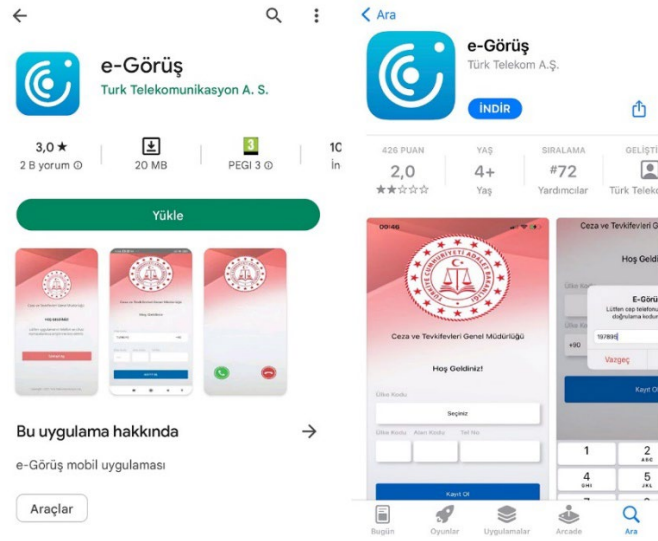
1. Kimlik Fotokopisi

Şekil 9: Dilekçe form örneği

- Hükümlü/tutukluların hat sahibi yakınlarının, renkli nüfus cüzdan fotokopisi ve Biometrik çekilmiş vesikalık fotoğrafını öncelikle karabukciktelefon@gmail.com adresine e-posta yoluyla göndermesi, gönderemeyenlerin ise istenilen belgeleri mektup veya kargo aracılığıyla kuruma iletmesi gerekmektedir. Ayrıca yeni kayıt için evrak gönderenler hangi operatörü kullanıyorlarsa, o bayiden abonelik sözleşmesini veya son aya ait faturayı bayi tarafından kaşeli ve imzalı olarak kuruma fiziki olarak elden veya posta aracılığıyla teslim etmeleri gerekmektedir. Evraklar e posta ile gönderilecek ise mailde hükümlü yakınının adı soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yakınlık derecesi (Eşi, Annesi, Babası, Çocuğu, Kardeşi vb.) ve hükümlünün ad soyad ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası gibi bilgilerinin belirtilmesi gerekmektedir.

4.4.1. Hükümlü Yakını – Mobil Uygulama Adımları

- İlk olarak hükümlü tutuklu ile görüntülü görüşme sağlayacak yakını kullanmış olduğu akıllı telefonuna uygulamayı indirmelidir. Bunun için android işletim sistemi yüklü telefonlar için Play Store, ios işletim sistemi yüklü akıllı telefonlar için App Store'dan “**E-Görüş**” uygulaması indirilir (bknz Şekil 10).

Şekil 10: Telefon uygulamaları Soldaki görsel: 'Android İşletim Sistem' – Sağdaki görsel 'İos İşletim Sistem' kullanan telefonlar

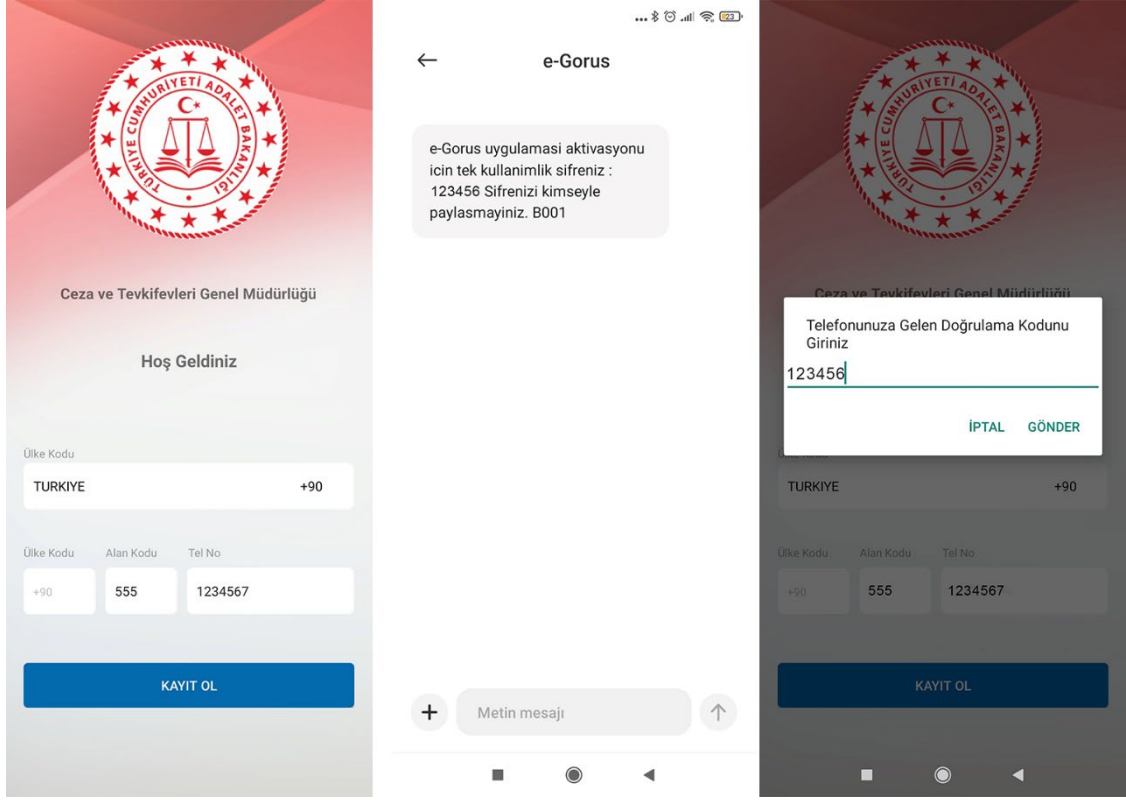
- Mobil uygulama yüklemesi gerçekleştirildikten sonra uygulama açılarak, uygulamanın istediği erişim izinleri (kamera, mikrofon vb.) ve KVKK metni onaylanarak işleme devam edilir (bkz Şekil 11).

Şekil 11: Kamera uygulaması izin ekranı ve KVKK onay metni

- UYAP sistemine kaydı yapılmış önceden belirlenen telefon numarası ile uygulamaya kayıt olunur; a) Kullanıcı öncelikle ülke seçimi yapar. Ülke kodu otomatik olarak seçili hale gelir. b) Alan kodu kısmına telefon numarasının alan kodu girilir. (Örn: 505, 532 vb.) c) Telefon

kodu kısmına alan kodu dışında kalan haneler girilir. d) Kayıt ol butonuna basıldıktan sonra telefona gelecek sms onay kodunu doğrulama ekranına girerek “Gönder” butonuna tıklanır (bknz Şekil 12).

Şekil 12: E-Görüş uygulamasına giriş ekranı

- Hükümlü yakını tüm bu işlemleri eksiksiz ve hatasız doğru yaptığı takdirde “Cihaz başarılı bir şekilde kayıt edilmiştir.” uyarısı alarak kayıt işlemini gerçekleştirmiş olacaktır.

Mobil uygulama üzerinden kayıt işlemi gerçekleştirilemezse uygulamanın vereceği bazı hata mesajları şu şekildedir:

- Kod doğrulanamadı (SMS kodu hatalı girilmiştir).
- Kaydınız bulunamadı. Kurum ile iletişime geçiniz (Uygulamaya kayıt olmaya çalışan telefon numarasının UYAP’ta tanımlı olmaması durumudur).
- En fazla 3 cihazda kayıt gerçekleştirebilirsiniz. Kurum ile iletişime geçiniz (Hükümlü yakınının mobil uygulamaya 3 kere başarılı kayıt

gerçekleştirmiş olması ve 4. kayıt işlemini denemesi sonunca verilen uyarıdır. Yakın UYAP sisteminde bloke edilmiştir).

- Kurum kaydınız var ancak aktif hale getirilmemiş. Kurum ile iletişime geçiniz. - (UYAP tarafında ilgili yakının pasif durumda olmasında verilen uyarıdır.)

Mobil cihaz üzerinden görüntülü görüşme yapılacağı sırada cihazın kablosuz ağa bağlı ya da mobil verisinin açık olması (cihazın internete bağlı olması) gerekmektedir. Ayrıca mobil uygulamanın yüklü olduğu cihazın işletim sistemi Android için 6.0, IOS için 10'un üzerinde olması gerekmektedir.

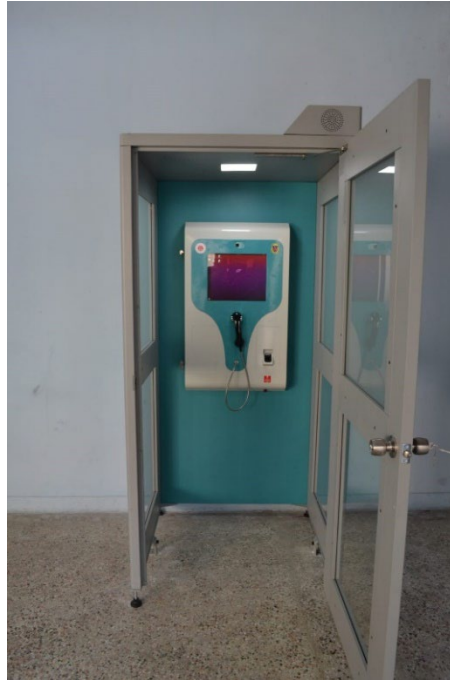
Hükümlü ve tutukluların görüntülü ve/veya sesli olarak görüşme yapabilmesi için kendilerine açılmış Vakıfbank hesaplarına aileleri tarafından para yatırılmalıdır. Hükümlü yakınları Vakıfbank ATM'sinden aşağıda gösterilen adımları takip ederek para yatırma işlemi gerçekleştirebilmektedir:

- 1- "Giriş" tuşuna basınız.
- 2- "Nakit Para Yatırma İşlemleri" tuşuna basınız.
- 3- "Ön Ödemeli Kart Para Yatırma" tuşuna basınız.
- 4- "T.C. Kimlik Numaranızı" yazıp "Giriş" tuşuna basınız.
- 5- "Cep Telefonu Numaranızı" yazıp "Giriş" tuşuna basınız.
- 6- "Hükümlünün/Tutuklunun Id Numarası" veya "T.C. Kimlik Numarasını" yazıp "Giriş" tuşuna basınız.
- 7- "Yatırmak İstedığınız Tutarı" yazıp "Giriş" tuşuna basınız
- 8- Alıcı bilgilerini kontrol edip doğru ise "Onay" tuşuna basınız
- 9- Yatıracağınız Tutarı Para Yatırma Bölmesine Yerleştiriniz.

4.4.2. Kiosk Kabinin İ ve Dış Görünümü

Şekil 13: Kiosk Kabini Dış Görünüm

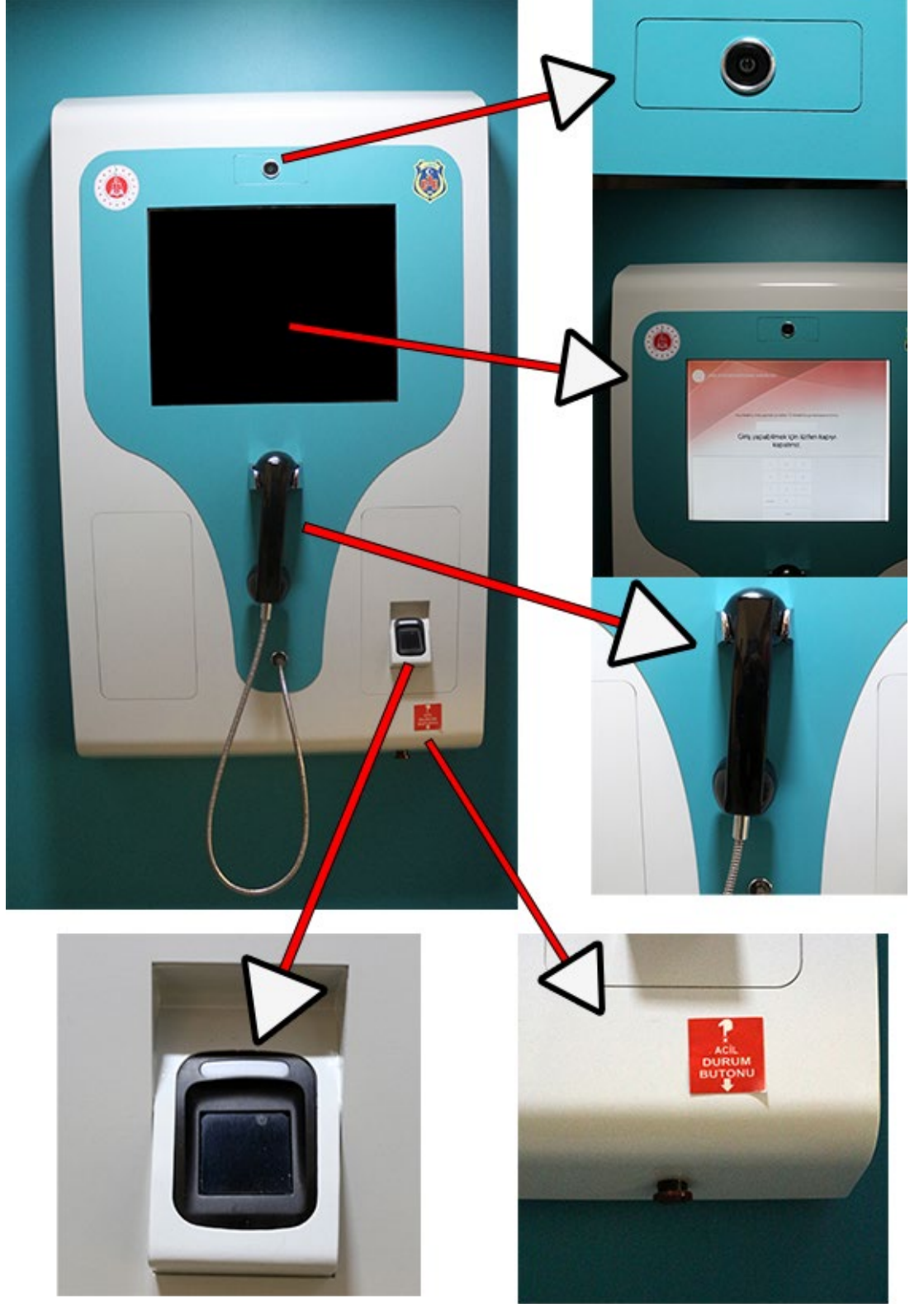
Şekil 14: Kiosk Kabini İ Görünüm

Kiosk kabinine ilk baktığımızda dışarıdan içerisinin görünmesini engelleyen temperli bir cam yapısının olduğunu dışarı açılan manyetik bir kapının olduğunu ve son derece sade bir tasarım anlayışı gözetildiğini görüyoruz. Kabinin üzerinde bir adet hoparlör bulunmaktadır. Ayrıca kabin içinde güvenliği sağlayan ikincil bir kamera vardır. Bu ikincil kameranın özelliği kabin içerisinde birden fazla hükümlünün aynı anda bulunmasını engellemektir (bknz Şekil 15).

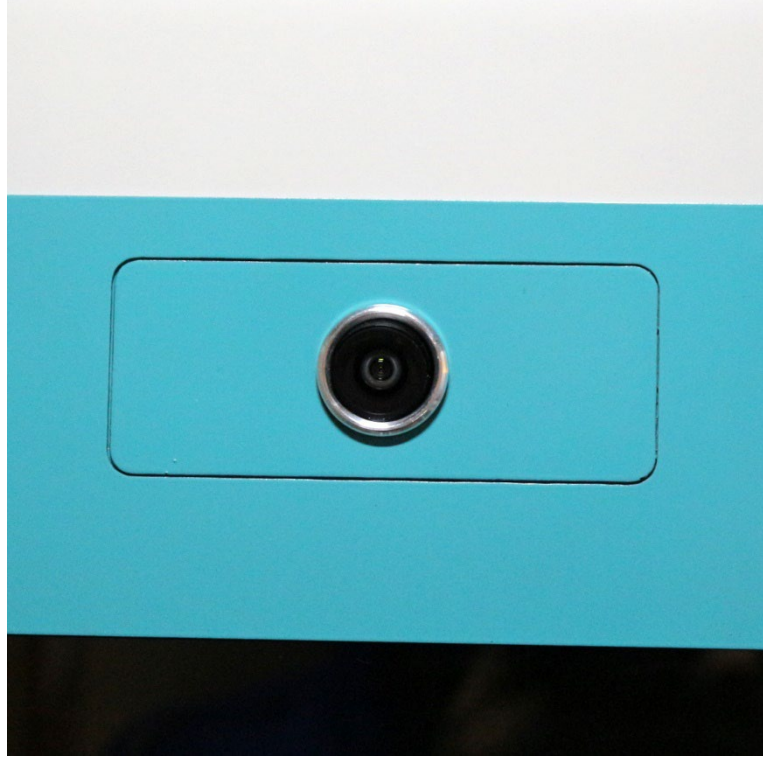
Kabin içerisine baktığımızda ise geleneksel olarak kullanılan gelen telefon kulübelerinden farklı olarak daha modernize edilmiş teknolojik bir cihaz vardır. Bu cihaz üzerinde 17 inç dokunmatik bir ekran, ekranın üzerinde konumlanmış görüntülü görüşme imkânı sağlayan bir adet kamera, telefon ahizesi, bir adet parmak izi okuyucusu ve bir adet acil durum butonundan oluşmaktadır (bknz Şekil 16).

Şekil 15: Kabinin üst köşesinde güvenlik için bulunan ikincil kamera

Şekil 16: Kiosk kabinin ana hatları

Şekil 17: Görüntülü görüşmeyi mümkün kılan kamera

Şekil 18: General Touch Co., Ltd. şirketi tarafından tasarlanan 17”(inç) dokunmatik ekran

Şekil 19: Ses aktarımını sağlayan standart çelik kordonlu telefon ahizesi

Şekil 20: Biyometrik girişi mümkün kılan parmak izi okuyucusu

Şekil 21: Acil Durum Butonu

Kiosk cihazının içyapısına baktığımızda işletim sistemi olarak Linux kullandığını görmekteyiz. Sistemde bir adet 4 GB DDR3 Ram bellek bulunmaktadır. İşlemcisi 64 bit desteğine sahiptir. İç donanım olarak arka planda bir adet güç kaynağı, bir adet bilgisayar kasası, bir adet monitör, bir adet kamera, bir adet parmak izi okuyucusu ve cihaza bütünleşmiş diğer devre elemanları bulunmaktadır (bknz Şekil 23).

```
Starting Thermal Daemon Service...
Starting Disk Manager...
Starting WPA supplicant...
[ OK ] Finished Restore /etc/resolv.conf if the system crashed before the ppp link was shut down.
[ OK ] Started System Logging Service.
[ OK ] Started LSB: automatic crash report generation.
[ OK ] Finished Secure Boot updates for DB and DBX.
[ OK ] Started Avahi mDNS/DNS-SD Stack.
[ OK ] Started Avahi remote CUPS printers available locally.
[ OK ] Started WPA supplicant.
[ OK ] Started Bluetooth service.
[ OK ] Started LSB: Record successful boot for GRUB.
[ OK ] Reached target Bluetooth.
[ OK ] Finished GRUB failed boot detection.
[ OK ] Finished Switcheroo Control Proxy service.
[ OK ] Started Switcheroo Sound Card State...
Starting Save/Restore Sound Card State...
[ OK ] Started Thermal Daemon Service.
[ OK ] Finished Save/Restore Sound Card State.
[ OK ] Reached target Sound Card.
[ OK ] Started Authorization Manager.
Starting Modem Manager...
Starting Hostname Service...
[ OK ] Started Network Manager.
[ OK ] Reached target Network.
Starting Network Manager Wait Online...
Starting systemd containerd container runtime...
Starting LLDP daemon...
Starting OpenVPN service...
Starting Simple Network Management Protocol (SNMP) Daemon...
Starting OpenBSD Secure Shell server...
Starting Permit User Sessions...
[ OK ] Started Zabbix Agent 2.
[ OK ] Started systemd containerd container runtime.
[ OK ] Finished OpenVPN service.
[ OK ] Finished Permit User Sessions.
Starting Hold until boot process finishes up...
[ OK ] Started Simple Network Management Protocol (SNMP) Daemon..
[ OK ] Finished Remove Stale Online ext4 Metadata Check Snapshots.
[ OK ] Finished Hold until boot process finishes up.
Starting Set console scheme...
[ OK ] Started Accounts Service.
[ OK ] Started LLDP daemon.
[ OK ] Finished Set console scheme.
[ OK ] Started Hostname Service.
[ OK ] Created slice system-getty.slice.
[ OK ] Started OpenBSD Secure Shell server.
[ OK ] Finished Detect the available GPUs and deal with any system changes.
Starting GNOME Display Manager...
[ OK ] Started Disk Manager.
Starting Network Manager Script Dispatcher Service...
[ OK ] Started Login Service.
[ OK ] Started Unattended Upgrades Shutdown.
[ OK ] Started Network Manager Script Dispatcher Service.
[ OK ] Started Modem Manager.
[ OK ] Started GNOME Display Manager.
[FAILED] Failed to start Dispatcher daemon for systemd-networkd.
See 'systemctl status networkd-dispatcher.service' for details.
[ OK ] Created slice User Slice of UID 1001.
Starting User Runtime Directory /run/user/1001...
[ OK ] Finished User Runtime Directory /run/user/1001.
Starting User Manager for UID 1001...
[ OK ] Started User Manager for UID 1001.
[ OK ] Started Session 1 of user kiosk-user.
```

Şekil 22: Sistem başlatılırken yükleme ekranı (Linux)

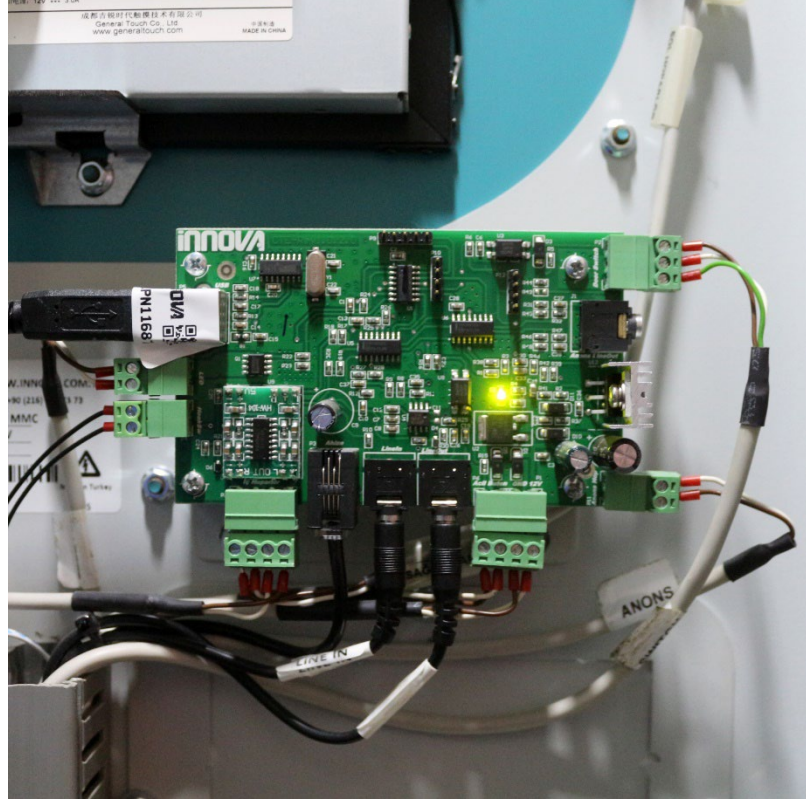

Şekil 23: MMC cihazının genel iç görünümü

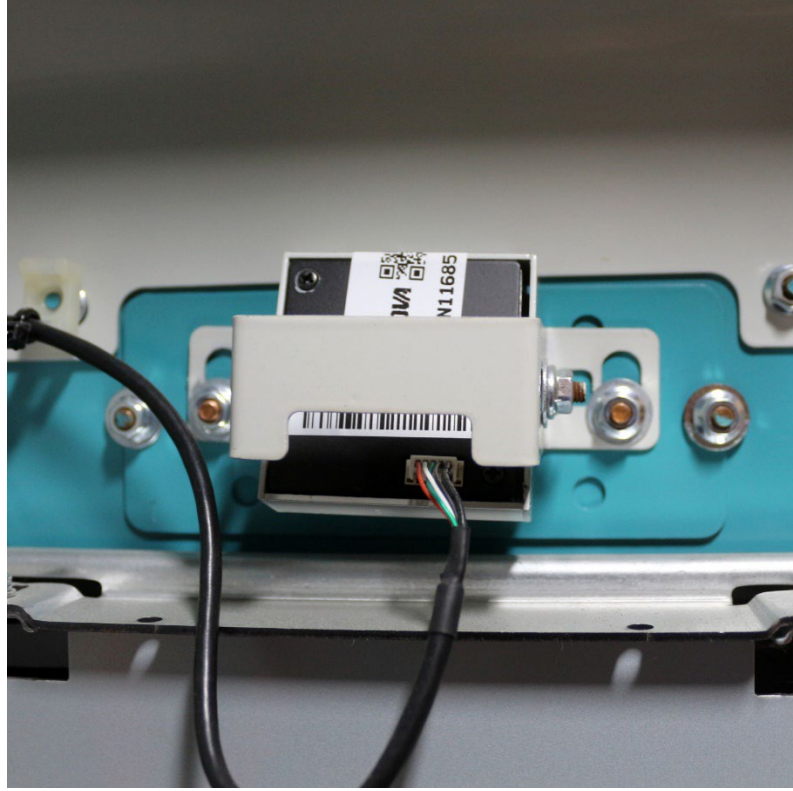
Şekil 24: Multimedya cihazı içerisindeki bilgisayar ve monitör (İç görünüm)

Şekil 25: Kontrol Kartı(İç görünüm)

Şekil 26: Güç Kaynağı(İç görünüm)

Şekil 27: 1/3" CCD görüntü sensorüne sahip kamera (İç görünüm)

Şekil 28: Optik sensor tipine sahip parmak izi okuyucu (İç görünüm)

4.4.3. Hükümlü-Tutuklular Görüntülü Görüşmeyi Nasıl Başlatıyor?

Hükümlü tutuklular kiosk sistemine parmak izi okuyucusu ile ya da Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları ile giriş yapabilmektedir. T.C. Numarası ile giriş yaptıkları bu ilk ekranda sisteme giriş yapabilmek için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını girmektedirler (bknz Şekil 29).

Şekil 29: İlk ekran: Hükümlü tutuklunun T.C. No'sunu girdiği bilgi ekranı

Şekil 30: Parmak izi okuyucu

Şekil 31: İkinci ekran: Şifre ekranı

Sonrasında gelen ekranda ise hükümlünün daha önce belirlenmiş olan şifresini giriş yapması istenmektedir (bknz Şekil 31).

Şekil 32: Ana menü (Multi medya cihazı üzerinde ki uygulamalar)

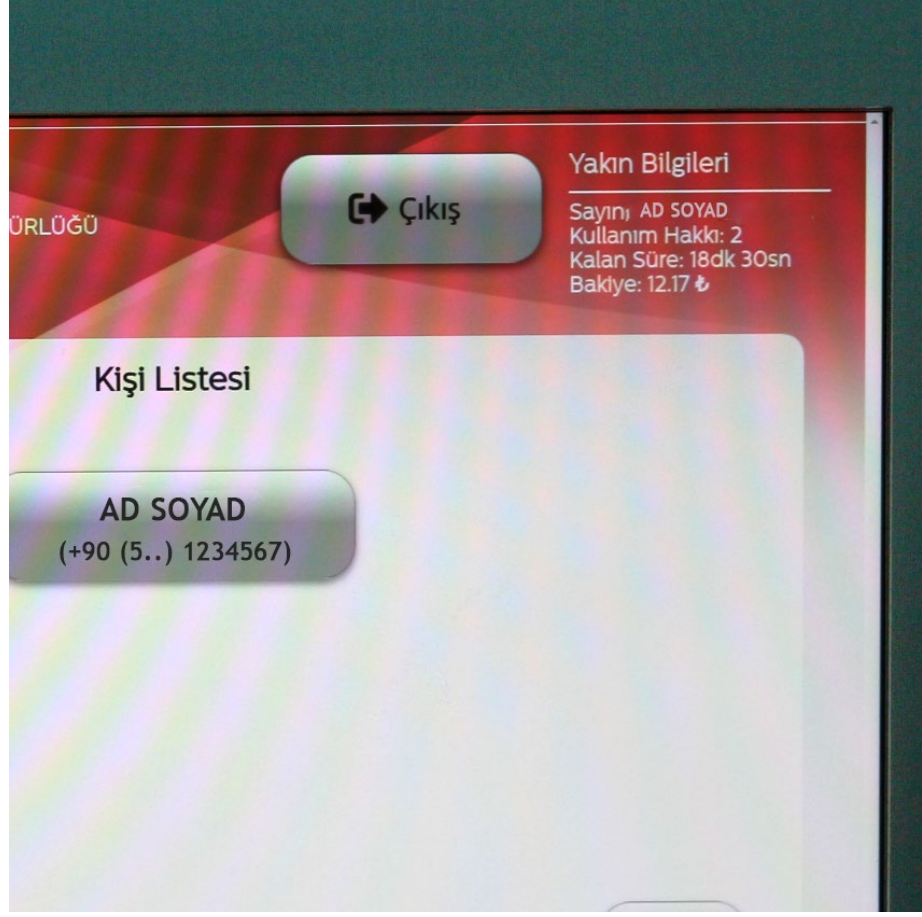
T.C. Numarası ve şifre ekranlarına giriş yaptıktan sonra multi medya cihazı üzerinden yararlanılabilecek hizmetlerin görüntülediği ana menü ekranı gelmektedir. Bu menüde sırasıyla; *Görüntülü Arama*, *Sesli Arama*, *Kantin Alışverişi*, *Dilekçe Gönder*, *E-Mektup*, *E-Kütüphane*, *E-Doktor*, *Bakanlık İletişim* gibi uygulama sekmeleri görülmektedir. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Kasım 2022 itibariyle yalnızca görüntülü arama hizmeti aktif şekilde kullanılabilir. Diğer hizmetlerin kullanıma sunulması için çalışmalar devam etmektedir (bkz Şekil 32).

Şekil 33: Hükümlünün kim ile görüntülü arama gerçekleştireceğini seçeceği ekran

Ana menüde ‘*Görüntülü Arama*’ hizmetine giriş yapan hükümlü açılan bu ekranda, sisteme tanımlanmış yakınlarının ad, soyad ve telefon numaralarını görmektedir. Kişi Listesinden görüntülü arama yapmak istediği kişiye seçerek aramayı başlatabilmektedir (bknz Şekil 33).

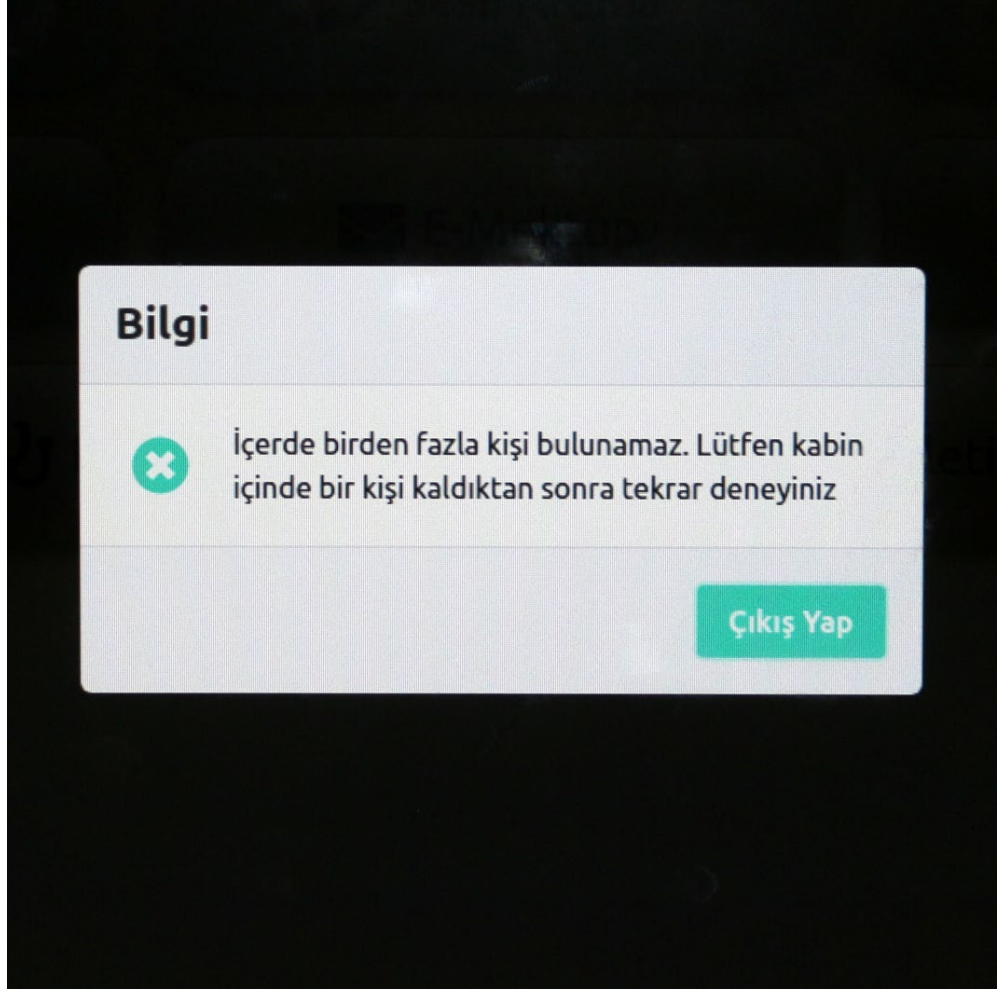

Şekil 34: Bilgi ekranı

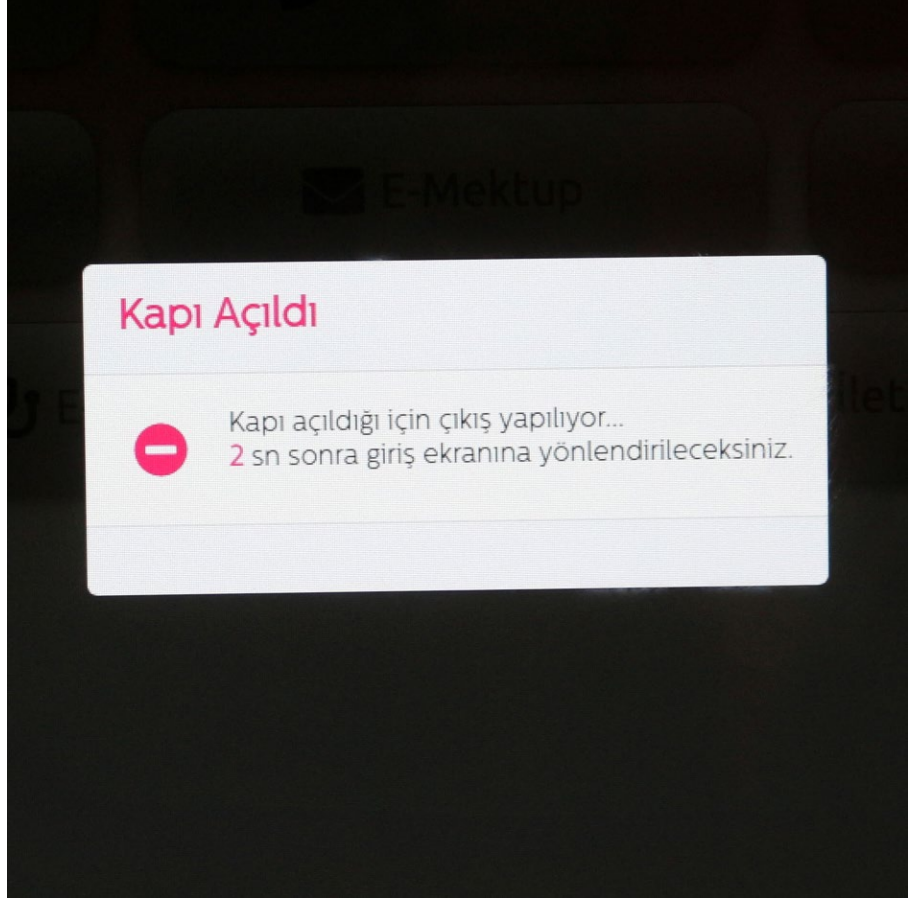
Ekranın sağ üst köşesinde bulunan bilgi ekranında, hükümlünün adı soyadı, görüntülü arama yapabilme hakkı, kalan süresi ve bakiye bilgisi görüntülenebilmektedir (bkz Şekil 34).

4.4.4. Hata – Bilgi Mesajları

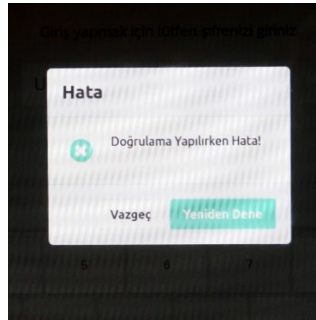
Şekil 35: Bilgilendirme mesajı

Güvenlik nedeniyle kiosk kabini içerisinde birden fazla hükümlü bulunamamaktadır. Kiosk kabini içerisinde bulunan yapay zekâya sahip ikincil bir kamera sayesinde kabin içerisinde birden fazla kişi olması durumunda sistem bunu tanımlayarak otomatik olarak sisteme giriş izni verilmemektedir (bknz Şekil 35).

Şekil 36: Kapı açıldı uyarısı

Güvenlik ile ilgili bir başka karşılaşılabilecek mesajda kabin kapısı açıldığında görülmektedir. Hükümlünün kabin içerisinde görüntülü arama yaptığı sırada ya da uygulama menüsündeyken içeriden ya da dışarıdan kabin kapısının açılması durumunda sistem bu mesajı vererek kullanıcıyı sistemden çıkarmaktadır (bknz Şekil 36).

Şekil 37: Şifre ekranında hatalı bir giriş yapıldığında karşılaşılan hata mesajı

5. AKILLI TEKNOLOJİLERİN CEZA İNFAZ KURUMLARINDA KULLANIMININ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR ÜZERİNDEKİ ETSİSİ

5.1. Araştırmanın Uygulanması ve Örneklem

Bu çalışma ACEP projesinin hükümlü ve tutuklular üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda gerçekleştirilmiştir. Kurumda kalmakta olan hükümlü ve tutukluların dış dünya iletişim kurmak için kullandıkları geleneksel iletişim metotları dışında yeni medya örneği olarak ceza infaz kurumlarında kullanılmaya başlanan interaktif kiosk (multimedya) cihazlarının hükümlü ve tutuklular üzerindeki etkisi ölçmek için ortaya konulan nicel bir anket çalışmasıdır. Çalışmaya konu olan kiosk (multimedya) cihazı aktif kullanılmaya başlanmadan önce 100 kişiye anket 1, cihaz kullanılmaya başlandıktan sonra 377 kişiye anket 2 şeklinde uygulanarak analiz için 477 anketin uygun olduğuna karar verilmiştir. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hükümlü ve tutukluların çoğunluğu erkeklerden oluştuğu ve kalmakta olan kadın hükümlü ve tutukluların çok az bir kısmı kiosk (multimedya) cihazından faydalanabildiği için çalışmanın seyri bakımından yalnızca erkek katılımcılar ile çalışılmıştır. Yapılan araştırmada yüz yüze anket uygulanmıştır. Anketteki demografik sorular hariç tutulduğunda toplam 26 sorunun güvenilirlik değeri ise (Cronbach's alpha) .791 olarak bulunmuştur. Cronbach alpha değer 0.70'in üzerinde olan ölçeklerin güvenilirliği yüksek olarak kabul edilmektedir.

5.2. Veri Toplama Araçları

Katılımcılara, ACEP projesi ile ceza infaz kurumlarında yeni bir iletişim metodu olarak kullanılan kiosk (multimedya) cihazının ıslah sürecindeki rolü ve etkilerini belirlemek amacıyla 24 soru anket 1, 45 soru anket 2 olmak toplam 69 sorudan oluşan iki farklı anket formu hazırlanmıştır. Ancak anket 2'de mevcut olan sorulardan bir kısmı cihazın gelişme aşamasında olan ve henüz aktif olmayan uygulamaları ile ilgili olduğundan çalışmaya dâhil edilmemiştir. Anket 2 formu güncellenerek 33 soru olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların ceza infaz kurumlarında buldukları süre boyunca sahip oldukları geleneksel iletişim kanalları ile kiosk cihazının sağladığı faydaları ölçmek için 5'li likert tipli soru kullanılmıştır.

Kiosk cihazı kullanılmaya başlanmadan önce yapılan çalışmada ceza infaz kurumlarında bulunan mevcut iletişim kanallarının katılımcıların hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını ve bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanıp kullanamadıklarını ölçmek için (1) ile (10) arasındaki tablo işaretleme yöntemi kullanılmıştır. En düşük seviye (1), en yüksek seviye (10) olarak belirlenmiştir.

Kiosk cihazının kullanılmaya başlandıktan sonra yapılan çalışmada ise ceza infaz kurumlarında bulunan iletişim metodlarının katılımcıların toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurabilmelerini sağlayıp sağlayamadığını ölçebilmek için tablo işaretleme yöntemi kullanılmıştır.

Her iki çalışmada da soruların ilk bölümünde, görüşülen hükümlü ve tutukluların sosyo-demografik özelliklerini ortaya koyacak sorulara yer verilmiştir.

Anket formları uygulamaya başlanmadan önce yüzey geçerliliği için uzmana incelenerek verilen öneriler doğrultusunda çeşitli düzenlemeler yapılarak uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

5.3. Verilerin Analizi ve Kullanılan Testler

Alan araştırma 3 Ocak ile 7 Kasım 2022 tarihleri arasında katılımcılarla yüz yüze görüşmelerle ve anket yoluyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 28.0 istatistik programı kullanılarak elektronik ortamda işlenmiştir.

Belirlenen araştırma sorularına cevap bulmak için verilere uygun istatistiksel analizlere tabii tutulmuştur.

5.4. Araştırma Soruları

Bu çalışmada Anket 1'de 24, Anket 2 'de 33 olmak üzere toplam 57 soruya yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Anket 1:

Araştırma Sorusu 1: Eğitim durumunuz nedir?

Araştırma Sorusu 2: Cezaevine girmeden önceki mesleğiniz nedir?

Araştırma Sorusu 3: Ceza infaz kurumunda dış dünya ile iletişim kurmak için kullanılan aşağıdaki metotlardan hangilerini biliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 4: Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?

Araştırma Sorusu 5: Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 6: Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 7: Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 8: Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 9: Ne sıklıkla radyo dinliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 10: Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?

Araştırma Sorusu 11: Ceza infaz kurumundaki mevcut iletişim metotları sizin hayatınızı kolaylaştırıyor mu?

Araştırma Sorusu 12: Aylık geliriniz nedir?

Araştırma Sorusu 13: Aileniz ziyarete geliyor mu?

Araştırma Sorusu 14: Aileniz ziyarete geliyorsa ziyarete gelme sıklığı nedir?

Araştırma Sorusu 15: Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?

Araştırma Sorusu 16: Akıllı teknolojiler hayatı kolaylaştırmaktadır.

Araştırma Sorusu 17: Cezaevinde kaldığım süre boyunca akıllı teknolojileri daha fazla kullanmak isterim.

Araştırma Sorusu 18: Ailemle görüntülü görüşme yapabilme düşüncesi bana iyi hissettiriyor.

Anket 2:

Araştırma Sorusu 1: Cezaevine girmeden önceki mesleğiniz nedir?

Araştırma Sorusu 2: Ceza infaz kurumunda dış dünya ile iletişim kurmak için kullanılan aşağıdaki metotlardan hangilerini biliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 3: Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?

Araştırma Sorusu 4: Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 5: Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 6: Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?

Araştırma Sorusu 7: Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 8: Ne sıklıkla radyo dinliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 9: Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?

Araştırma Sorusu 10: Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazdan ne kadar faydalanabiliyorsunuz?

Araştırma Sorusu 11: Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazdan ne kadar memnunsunuz?

Araştırma Sorusu 12: Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazın yaşantınızı kolaylaştırdığını düşünüyor musunuz?

Araştırma Sorusu 13: Sesli ve görüntülü görüşme imkânı iyileştirilmemize katkı sağlamıştır.

Araştırma Sorusu 14: Kiosk cihazını kolay bir şekilde kullanabiliyor musunuz?

Araştırma Sorusu 15: Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan iletişim metotları sizin toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurmanızı sağlayabiliyor mu?

Araştırma Sorusu 16: Kapalı görüş yapmak yerine görüntülü görüşme yapmak isterim.

Araştırma Sorusu 17: Açık görüş yerine görüntülü görüşme yapmak isterim.

Araştırma Sorusu 18: Görüntülü görüşme yapmak bana kendimi evimdeymiş gibi hissettiriyor.

Araştırma Sorusu 19: Görüntülü görüşme hizmeti daha uygun fiyatlı olabilir.

Araştırma Sorusu 20: Ailemin özel gün ve kutlamalarında görüntülü görüşme yapmak isterim.

Araştırma Sorusu 21: Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana ailemden fotoğraf istemiyorum.

Araştırma Sorusu 22: Görüntülü görüşme ile kendimi daha rahat ifade edebiliyorum.

Araştırma Sorusu 23: Ailemle görüntülü görüşme yaparken onları farklı bir ortamda görmek beni mutlu eder.

Araştırma Sorusu 24: Kiosk kabininin kullanımını biraz daha kullanışlı olmasını düşünüyorum.

Araştırma Sorusu 25: Kiosk kabinini kullanmak bana önemsendiğimi hissettiriyor.

Araştırma Sorusu 26: Kiosk kabininin sağladığı imkânlar dışında başka ne olsun isterdiniz.

5.5. Bulgular ve Yorum

3 Ocak ile 7 Kasım 2022 tarihleri arasında Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda gerçekleştirilen bu alan çalışması bulgularını ortaya koymadan önce, bu araştırmanın yöntemine ilişkin bilgiler yukarıda ayrıntılı olarak ortaya konmuştur. Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 477 katılımcı ile gerçekleştirilen bu çalışmada, onların ACEP projesi ile ceza infaz kurumlarında yeni bir iletişim metodu olarak kullanılan kiosk (multimedya) cihazının ıslah süreçlerindeki rolü ve etkileri ortaya koymayı amaçlayan alan araştırması bulgularına yer verilmiştir. Araştırma bulgularına, öncelikle çalışmaya katılan katılımcıların sosyo-demografik niteliklerinin incelenmesi ile başlanmıştır.

5.5.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

Çalışmaya katılan seçmenlerin sosyo-demografik özelliklerinin dağılımları, frekans analizi ile ortaya konmaya çalışılmıştır.

Hükümlü/tutuklular yaş dağılımının betimleyici istatistikleri incelendiğinde her iki ankete katılan seçmenlerin yaş ortalamasının birbirine yakın olduğu gözlemlenmiştir. Anket 1 için en düşük 22, en yüksek 74 yaşında katılımcılarla görüşüldüğü ortaya çıkmaktadır. Anket sorularına cevap verenlerin yaş ortalaması 38.39, dağılımının standart sapması ise 10.91 olarak hesaplanmıştır (bkz. Tablo 1).

Tablo 1: Yaşa ilişkin merkez eğitim İstatistikleri

N	En Düşük	En Yüksek	Ortalama	Std. Sapma
100	22	74	38.39	10.91

Anket 2 için yaş dağılımının betimleyici istatistikleri incelendiğinde ise en düşük 18, en yüksek 76 yaşında katılımcılarla görüşüldüğü ortaya çıkmaktadır. Anket sorularına cevap verenlerin yaş ortalaması 37.40, dağılımının standart sapması ise 10.01 olarak hesaplanmıştır (bkz. Tablo 2).

Tablo 2: Yaşa ilişkin merkez eğitim istatistikleri

N	En Düşük	En Yüksek	Ortalama	Std. Sapma
377	18	76	37.40	10.01

Anket 1 için bakıldığında eğitim durumu açısından katılımcıların yüzde 4.0'ı okur-yazar olmadığını ifade ederken; yüzde 5.0'ı okur-yazar, yüzde 14.0'ı ilkokul, yüzde 31.0'ı ortaokul, yüzde 37.0'ı lise, yüzde 9.0'ı üniversite eğitime sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Oranlara bakıldığında katılımcıların arasında ortaokul ve lise eğitimi almış kişiler ağırlıklı olarak fazladır. Bir başka anlatımla araştırmaya katılanların yarısından fazlası ortaokul ve lise eğitimi alanlardan meydana gelmektedir (bkz. Tablo 3).

Tablo 3: Katılımcıların eğitim düzeyi

Eğitim Düzeyi	Sayı	Yüzde
Okur-yazar değil	4	4.0
Okur-yazar	5	5.0
İlkokul	14	14.0
Ortaokul	31	31.0
Lise	37	37.0
Üniversite	9	9.0
Toplam	100	100.0

Anket 2 için bakıldığında eğitim durumu açısından katılımcıların yüzde 1.3'ü okur-yazar olmadığını ifade ederken; yüzde 4.0'ı okur-yazar, yüzde 17.0'ı ilkokul, yüzde 27.3'ü ortaokul, yüzde 41.1'i lise, yüzde 8.5'i üniversite ve yüzde 0.8'i lisansüstü eğitimine sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Oranlara bakıldığında katılımcıların arasında ortaokul ve lise eğitimi almış kişiler ağırlıklı olarak fazladır. Bir başka anlatımla araştırmaya katılanların yarısından fazlası ortaokul ve lise eğitimi alanlardan meydana gelmektedir (bkz. Tablo 4).

Tablo 4: Katılımcıların eğitim düzeyi

Eğitim Düzeyi	Sayı	Yüzde
Okur-yazar değil	5	1.3
Okur-yazar	15	4.0
İlkokul	64	17.0
Ortaokul	103	27.3
Lise	155	41.1
Üniversite	32	8.5
Lisansüstü	3	,8
Toplam	377	100.0

Her iki çalışmaya katılan toplam 477 katılımcı değerlendirildiğinde katılımcıların yüzde 83.3'ünün ceza infaz kurumunda bulunduğu süre boyunca eğitimine devam ettiği, yüzde 116.7'sinin ise eğitim durumunda bir değişikliğin olmadığını ortaya konulmuştur (bkz. Tablo 5).

Tablo 5: Katılımcıların eğitim durumları

Ceza infaz kurumunda bulunduğunuz sürece eğitim durumunuzda değişiklik oldu mu?	Sayı	Yüzde
Evet	217	83.3
Hayır	260	116.7
Toplam	477	200.0

Cezaevine girmeden önceki meslekleri incelendiğinde Anket 1’de ki katılımcıların yüzde 17.0’ı işçi, yüzde 3.0’ı memur, yüzde 36.0’ı esnaf, yüzde 30.0’ı serbest meslek, yüzde 8.0’ı sanayici-tüccar, yüzde 6.0’ı işsizdir. Sonuçlar incelendiğinde; esnaf ve serbest meslek katılımcıların yarısından fazlasını oluşturmaktadır (bkz. Tablo 6).

Tablo 6: Katılımcıların mesleği

Meslek	Sayı	Yüzde
İşçi	17	17.0
Memur	3	3.0
Esnaf	36	36.0
Serbest meslek	30	30.0
Sanayici-Tüccar	8	8.0
Çalışmıyordum	6	6.0
Toplam	100	100.0

Cezaevine girmeden önceki meslekleri incelendiğinde Anket 2’de katılımcıların yüzde 26.0’ı işçi, yüzde 1.3’ü memur, yüzde 27.6’sı esnaf, yüzde 29.7’si serbest meslek, yüzde 2.1’i emekli, yüzde 5.8’i sanayici-tüccar, yüzde 2.1’i öğrenci, yüzde 5.3’ü işsizdir. Sonuçlar incelendiğinde; işçi, esnaf ve serbest meslek katılımcıların yarısından fazlasını oluşturmaktadır (bkz. Tablo 7).

Tablo 7: Katılımcıların mesleği

Meslek	Sayı	Yüzde
İşçi	98	26.0
Memur	5	1.3
Esnaf	104	27.6
Serbest meslek	112	29.7
Emekli	8	2.1
Sanayici-Tüccar	22	5.8
Öğrenci	8	2.1
Çalışmıyordum	20	5.3
Toplam	377	100.0

Her iki çalışma incelendiğinde medeni duruma göre katılımcıların yüzde 67.0'ı evli, yüzde 133.0'ı ise bekârdır. Her iki tabloya baktığımızda bekâr oranının fazla olduğunu görmekteyiz. (bkz. Tablo 8).

Tablo 8: Katılımcıların medeni durumu

Medeni Durum	Sayı	Yüzde
Evli	175	67.0
Bekâr	302	133.0
Toplam	477	200.0

Katılımcıların aylık gelirlerine ilişkin betimleyici istatistik sonuçlarına bakıldığında, en düşük 50 TL en yüksek 15000 TL gelire sahip oldukları göze çarpmaktadır. Bu sonuçlara göre katılımcıların ortalama aylık geliri 1157,0652 TL'dir. Gelir düzeyinin standart sapması ise 1710,56159 TL'dir (bkz. Tablo 9).

Tablo 9: Aylık gelire ilişkin istatistik

Kişi Sayısı	En Düşük	En Yüksek	Ortalama	SD
100	50TL	15000.00TL	1157.0652	1710.56159

Aylık gelir kategorilendirildiğinde; katılımcıların yüzde 5.5'i 200 TL'den az, yüzde 14.1'i 201-400 TL, yüzde 22.9'u 401-700 TL, yüzde 8.7'si 701-900 TL, yüzde 28.3'ü 901-1300 TL, yüzde 17.4'ü 1301-3000 TL, yüzde 3.3'ü 3001 TL ve üzerinde gelire sahiptir (bkz. Tablo 10).

Tablo 10: Katılımcıların aylık ortalama gelir düzeyi

Gelir Düzeyi	Sayı	Yüzde
200 TL ve az	5	5.5
201 – 400 TL	13	14.1
401 – 700 TL	21	22.9
701 – 900 TL	8	8.7
901 – 1300 TL	26	28.3
1301 – 3000 TL	16	17.4
3001 TL ve üzeri	3	3.3
Toplam	92	100.0

Tablo 11’i incelediğimizde; Anket 1’de sorulan “Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?” sorusuna cevap aranmaktadır. İstatistiklere baktığımızda katılımcıların yüzde 26.0’ı 0-3 yıl, yüzde 41.0’ı 4-7 yıl, yüzde 17.0’ı 8-10 yıl, yüzde 16.0’ı ise 10 yıl ve üzeri şeklinde işaretleme yapmışlardır. Anket 1 için; 4 ve 7 yıl arası zaman aralığında cezaevinde bulunanların sayısı fazladır (bkz. Tablo 11).

Tablo 11: Katılımcıların cezaevinde kalma sürelerinin yüzdelerik dağılımı

Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
0-3 yıl	26	26.0
4-7 yıl	41	41.0
8-10 yıl	17	17.0
10 yıl ve üzeri	16	16.0
Toplam	100	100.0

Tablo 12’yi incelediğimizde; Anket 2’de sorulan “Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?” sorusuna cevap aranmaktadır. İstatistiklere baktığımızda katılımcıların yüzde 31.0’ı 0-3 yıl, yüzde 37.7’si 4-7 yıl, yüzde 13.0’ı 8-10 yıl, yüzde 18.3’ü ise 10 yıl ve üzeri şeklinde işaretleme yapmışlardır. Anket 2 için; 4 ve 7 yıl arası zaman aralığında cezaevinde bulunanların sayısı fazladır (bkz. Tablo 12).

Tablo 12: Katılımcıların cezaevinde kalma sürelerinin yüzdeler dağılımı

Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
0-3 yıl	117	31.0
4-7 yıl	142	37.7
8-10 yıl	49	13.0
10 yıl ve üzeri	69	18.3
Toplam	377	100.0

Tablo 13'ü incelediğimizde; Anket 1'de sorulan "Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?" sorusuna cevap aranmaktadır. İstatistiklere baktığımızda katılımcıların yüzde 6.0'ı=tutukluyum/bilmiyorum, yüzde 32.0'ı=1-3 yıl, yüzde 15.0'ı=3-6 yıl, yüzde 16.0'ı=6-9 yıl, yüzde 31.0'ı ise 9 yıl ve üzeri şeklinde işaretleme yapmışlardır. Anket 1 için; 1 ile 3 yıl arasında cezaları bitecek olanların sayısı fazladır (bkz. Tablo 13).

Tablo 13: Katılımcıların Cezalarının Ne Kadar Kaldığını Gösteren Yüzdeler Dağılımı

Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?	Sayı	Yüzde
Tutukluyum/bilmiyorum	6	6.0
1-3 yıl	32	32.0
3-6 yıl	15	15.0
6-9 yıl	16	16.0
9 yıl ve üzeri	31	31.0
Toplam	100	100.0

Tablo 14'ü incelediğimizde; Anket 2'de sorulan "Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?" sorusuna cevap aranmaktadır. İstatistiklere baktığımızda katılımcıların yüzde 10.3'ü=tutukluyum/bilmiyorum, yüzde 27.1'i=1-3 yıl, yüzde 16.4'ü=3-6 yıl, yüzde 13.8'i=6-9 yıl, yüzde 32.4'ü ise 9 yıl ve üzeri şeklinde işaretleme yapmışlardır. Anket 2 için; 9 yıl ve üzerinde cezaları bitecek olanların sayısı fazladır (bkz. Tablo 14).

Tablo 14: Katılımcıların cezalarının ne kadar kaldığını gösteren yüzdeler dağılımı

Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?	Sayı	Yüzde
Tutukluyum/bilmiyorum	39	10.3
1-3 yıl	102	27.1
3-6 yıl	62	16.4
6-9 yıl	52	13.8
9 yıl ve üzeri	122	32.4
Toplam	377	100.0

Ailelerin ceza infaz kurumlarına ziyarete gelip gelmediklerine dair istatistik sonuçları incelendiğinde; katılımcıların yüzde 69.0'ı ziyaretçisinin geldiğini, yüzde 31.0'ının ise ziyaretçisinin gelmediğini belirtmektedir (bkz. Tablo15).

Ailelerin ziyarete gelme sıklığı incelendiğinde ise; katılımcıların yüzde 7.4'ü= her hafta, yüzde 10.6'sı=iki haftada bir, yüzde 21.3'ü=ayda bir, yüzde 22.3'ü=3-4 ayda bir, yüzde 18.1'i=senede bir, yüzde 20.2'si ise ara sıra şeklinde görüş bildirmişlerdir (bkz. Tablo 15-16).

Tablo 15: Mahkûmların aile yakınlarının ziyarete gelip gelmedikleri

Aileniz Ziyarete Geliyor Mu?	Sayı	Yüzde
Evet	69	69.0
Hayır	31	31.0
Toplam	100	100.0

Tablo 16: Mahkûmların aile yakınlarının ziyarete gelme sıklığı

	Sayı	Yüzde
Her hafta	7	7.4
İki haftada bir	10	10.6
Her ay	20	21.3
3-4 ayda bir	21	22.3
Senede bir	17	18.1
Ara sıra	19	20.2
Toplam	94	100.0

5.5.2. Katılımcıların Medya Kullanım Alışkanlıkları

Her iki anket verilerini incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının geleneksel iletişim yöntemlerinden mektup ve faks alıp/göndermeyi aktif bir şekilde kullandığını görmekteyiz. Kiosk sisteminin varlığı, mektup/faks gönderme/alma istatistiklerinde kayda değer bir değişikliğe neden olmamıştır (bkz. Tablo 17-18).

Tablo 17: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan mektup/faks

Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?	Sayı	Yüzde
Hiç göndermem/almam	4	4.0
Göndermem/almam	2	2.0
Bazen gönderirim/alırım	63	63.0
Gönderirim/alırım	22	22.0
Çok sık gönderir/alırım	9	9.0
Toplam	100	100.0

Tablo 18: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan mektup/faks

Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?	Sayı	Yüzde
Hiç göndermem/almam	47	12.5
Göndermem/almam	11	2.9
Bazen gönderirim/alırım	215	57.0
Gönderirim/alırım	83	22.0
Çok sık gönderir/alırım	21	5.6
Toplam	377	100.0

Her iki anket verilerini incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının geleneksel iletişim metotlarından telefonu aktif bir şekilde kullandığını görmekteyiz (bkz. Tablo19-20).

Tablo 19: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan telefon

Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç görüşmem	6	6.0
Görüşmem	1	1.0
Bazen görüşürüm	13	13.0
Görüşürüm	29	29.0
Çok sık görüşürüm	51	51.0
Toplam	100	100.0

Tablo 20: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan telefon

Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç görüşmem	5	1.3
Görüşmem	0	0.0
Bazen görüşürüm	23	6.1
Görüşürüm	136	36.1
Çok sık görüşürüm	213	56.5
Toplam	377	100.0

Her iki anket verilerini incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının kapalı görüş yaptıklarını görmekteyiz. Kiosk cihazı aracılığıyla yapılan görüntülü görüşmeler başladıktan sonra kapalı görüşlerde azalma olduğu gözlemlenmektedir. Ziyaretçilerin cezaevine uzak yerlerden gelmesi ve ekonomik nedenlerde dolayı kullanıcıları görüntülü görüşme yapmaya sevk etmektedir. Görüntülü görüşme sayesinde hem zamandan hem de ekonomik olarak tasarrufta bulunmaktadır (bkz. Tablo 21-22).

Tablo 21: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan kapalı görüş

Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç görüşmem	13	13.0
Görüşmem	5	5.0
Bazen görüşürüm	41	41.0

Görüşürüm	32	32.0
Çok sık görüşürüm	9	9.0
Toplam	100	100.0

Tablo 22: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan kapalı görüş

Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç görüşmem	75	19.9
Görüşmem	30	8.0
Bazen görüşürüm	184	48.8
Görüşürüm	64	17.0
Çok sık görüşürüm	24	6.4
Toplam	377	100.0

Görüntülü görüşme kullanımı sonrasında açık görüş yapma oranlarında büyük bir değişimin olmadığını görmekteyiz. Bunun en büyük nedeni hükümlülerin ve ailelerin birbirleriyle fiziksel temasta bulunup hasret gidermeleri şeklinde yorumlayabiliriz (bkz. Tablo 23-24).

Tablo 23: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan açık görüş

Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç görüşmem	13	13.0
Görüşmem	5	5.0
Bazen görüşürüm	44	44.0
Görüşürüm	29	29.0
Çok sık görüşürüm	9	9.0
Toplam	100	100.0

Tablo 24: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan açık görüş

Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?	Sayı	Yüzde
---	-------------	--------------

Hiç görüşmem	37	9.8
Görüşmem	8	2.1
Bazen görüşürüm	157	41.6
Görüşürüm	95	25.2
Çok sık görüşürüm	80	21.2
Toplam	377	100.0

Her iki anket sonucunu incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının geleneksel iletişim aracı olan televizyonu izlediklerini görmekteyiz. Kiosk sisteminin varlığı, televizyon izleme alışkanlığı üzerinde kayda değer bir değişikliğe neden olmamıştır (bkz. Tablo 25-26).

Tablo 25: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan televizyon kullanımı

Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç izlemem	3	3.0
İzlemem	1	1.0
Bazen izlerim	22	22.0
İzlerim	53	53.0
Çok sık izlerim	21	21.0
Toplam	100	100.0

Tablo 26: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan televizyon kullanımı

Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç izlemem	1	,3
İzlemem	4	1.1
Bazen izlerim	106	28.1
İzlerim	173	45.9
Çok sık izlerim	93	24.7
Toplam	377	100.0

Her iki anket sonucunu incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının geleneksel iletişim aracı olan radyoyu dinlediklerini görmekteyiz. Kiosk sisteminin

varlığı, radyo dinleme alışkanlığı üzerinde kayda değer bir değişikliğe neden olmamıştır (bkz. Tablo 27-28).

Tablo 27: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan radyo kullanımı

Ne sıklıkla radyo dinlersiniz?	Sayı	Yüzde
Hiç dinlemem	5	5.0
Dinlemem	5	5.0
Bazen dinlerim	24	24.0
Dinlerim	51	51.0
Çok sık dinlerim	15	15.0
Toplam	100	100.0

Tablo 28: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan radyo kullanımı

Ne sıklıkla radyo dinlersiniz?	Sayı	Yüzde
Hiç dinlemem	26	6.9
Dinlemem	13	3.4
Bazen dinlerim	159	42.2
Dinlerim	125	33.2
Çok sık dinlerim	54	14.3
Toplam	377	100.0

Her iki anket sonucunu incelediğimizde katılımcıların yarısından fazlasının geleneksel iletişim aracı olan gazete/dergi okuduklarını görmekteyiz. Kiosk sisteminin varlığı, gazete/dergi okuma alışkanlığı üzerinde kayda değer bir değişikliğe neden olmamıştır (bkz. Tablo 29-30).

Tablo 29: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan gazete/dergi

Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç okumam	1	1.0
Okumam	0	0.0
Bazen okurum	10	10.0
Okurum	40	40.0

Çok sık okurum	49	49.0
Toplam	100	100.0

Tablo 30: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan gazete/dergi

Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç okumam	4	1.1
Okumam	6	1.6
Bazen okurum	52	13.8
Okurum	161	42.7
Çok sık okurum	154	40.8
Toplam	377	100.0

Tablo 31 ve 32’de görüldüğü gibi; her iki çalışmada da katılımcıların dış dünya ile iletişim kurmak için kullandıkları kitle iletişim araçları arasında en yüksek öneme sahip kitle iletişim aracı anket 1’de 4.36, anket 2’de 4.20 aritmetik ortalama ile gazete/dergi olmuştur. İkinci sırada; anket 1’de 3.88, anket 2’de 3.93 aritmetik ortalama ile televizyon, üçüncü sırada ise anket 1’de 3.66, anket 2’de 3.44 ortalama ile radyo yer almaktadır.

Tablo 31: Hangi kitle iletişim araçlarını daha sık kullanıyorsunuz?

	En Az	En Çok	Ortalama	SD
Televizyon	1	5	3.88	,85611
Radyo	1	5	3.66	,96630
Gazete/Dergi	1	5	4.36	,74563

Tablo 32: Hangi kitle iletişim araçlarını daha sık kullanıyorsunuz?

	En Az	En Çok	Ortalama	SD
Televizyon	1	5	3.93	,76921
Radyo	1	5	3.44	1,00944
Gazete/Dergi	1	5	4.20	,81519

Katılımcılara sorulan “Ceza infaz kurumundaki mevcut iletişim metotları sizin hayatınızı kolaylaştırıyor mu?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu soruya katılımcıların yüzde 13.0’ı kolaylaştırmadığı şeklinde cevap verirken, yüzde 20.0’i kararsız olduğunu, yüzde 67.0’i ise kolaylaştırdığını söylemektedirler (bkz. Tablo 33).

Tablo 33: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını gösteren betimleyici istatistik

Ceza infaz kurumundaki mevcut iletişim metotları sizin hayatınızı kolaylaştırıyor mu?	Sayı	Yüzde
Hiç kolaylaştırmıyor	7	7.0
Kolaylaştırmıyor	6	6.0
Kararsızım	20	20.0
Kolaylaştırıyor	17	17.0
Çok kolaylaştırıyor	50	50.0
Toplam	100	100.0

Araştırmaya katılanların ceza infaz kurumu içerisinde bulunan iletişim metotlarının hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını belirlemek üzere 1 ile 10 arasında puan vermelerine yönelik hazırlanan bir skaladan (1= Hiç kolaylaştırmıyor, 10= Çok kolaylaştırıyor) yararlanılmıştır. 100 kişinin verdiği cevaplar doğrultusunda yapılan analiz sonuçları; katılımcıların yüksek düzeyde ($x=7.63$) iletişim metotlarının hayatlarını kolaylaştırdığını ortaya koymaktadır (bkz. Tablo 34).

Tablo 34: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını gösteren betimleyici istatistik

Kişi Sayısı	En Az	En Yüksek	Ortalama	SD
100	1	10	7.6300	2.77308

Katılımcılara yöneltilen “Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?” sorusuna ise katılımcılar; yüzde 13.0’ı bilmediğini, yüzde 9.0’ı kararsız, yüzde 78.0’ı ise bildiği şeklinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun dijital cihaz kullanımına hâkim olduğu görülmektedir (bkz. Tablo 35).

Tablo 35: Mahkûmların dijital cihazları kullanmayı bilip/bilmedikleri gösteren yüzdesel dağılım

Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç bilmiyorum	10	10.0
Bilmiyorum	3	3.0
Kararsızım	9	9.0
Biliyorum	19	19.0
Oldukça biliyorum	59	59.0
Toplam	100	100.0

Araştırmaya katılan katılımcıların eğitim düzeyi ile bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanabilme düzeyleri arasında anlamlı farklılık söz konusudur ($F=4.296$; $df=5$; $p<.05$).

Tablo 36'de de görüldüğü üzere; birinci sırada katılımcılardan üniversite düzeyinde olanlar 9.88 aritmetik ortalamasıyla bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanabilme becerisine sahip en iyi grubu oluştururken, ikinci sırada 8.35 aritmetik ortalamasıyla lise düzeyinde olanlar, üçüncü sırada 8.29 aritmetik ortalamasıyla ortaokul düzeyinde olanlar gelmektedir. Eğitim düzeyine göre; bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanamayanlar ise ilk sırada 4.50 aritmetik ortalamasıyla okur-yazar olmayanlar, ikinci sırada 5.92 aritmetik ortalamasıyla ilkokul düzeyinde olanlar ve son olarak 7.20 aritmetik ortalamasıyla okur-yazar olanlardır.

Tablo 36: Katılımcıların eğitim düzeyine göre dijital cihazları kullanma eğilimi

	N	Ortalama	Std. Sapma			
Okur-yazar değil	4	4.50	2.51			
Okur-yazar	5	7.20	3.11			
İlkokul	14	5.92	3.45			
Ortaokul	31	8.29	2.68	$F=4.296$	$P=.001$	$df:5$
Lise	37	8.35	2.53			
Üniversite	9	9.88	0.33			
Toplam	100	7.92	2.86			

Yine araştırmaya katılan katılımcıların meslekleri ile bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanabilme düzeyleri arasında anlamlı farklılık söz konusudur ($F=2.427$; $df=5$; $p<.05$).

Tablo 37’da da görüldüğü üzere; katılımcılardan meslek olarak bir iş yapmayanlar 9.83 aritmetik ortalamasıyla bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanabilen grup olurken, ikinci sırada 9.33 aritmetik ortalamasıyla memur olanlar, üçüncü sırada 8.50 aritmetik ortalamasıyla esnaf olanlar gelmektedir. Mesleklerine göre; bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanamayanlar ise ilk sırada 5.87 aritmetik ortalamasıyla sanayici ve tüccarlar, ikinci sırada 7.13 aritmetik ortalamasıyla serbest meslek olanlar ve son olarak 8.11 aritmetik ortalamasıyla işçi olanlar gelmektedir.

Tablo 37: Katılımcıların mesleğine göre dijital cihazları kullanma eğilimi

	N	Ortalama	Std. Sapma			
İşçi	17	8.11	2.52			
Memur	3	9.33	1.15			
Esnaf	36	8.50	2.54			
Serbest meslek	30	7.13	3.14	F=2.427	P=.041	df:5
Sanayici-Tüccar	8	5.87	3.75			
Çalışmayan	6	9.83	0.40			
Toplam	100	7.92	2.86			

Kiosk cihazı kullanılmaya başlanmadan önce yapılan araştırmaya katılanların bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı bilip bilmediklerini belirlemek üzere 1 ile 10 arasında puan vermelerine yönelik hazırlanan bir skaladan (1= Hiç bilmiyorum, 10= Oldukça biliyorum) yararlanılmıştır. 100 kişinin verdiği cevaplar doğrultusunda yapılan analiz sonuçları; katılımcıların yüksek düzeyde ($x=7.92$) dijital cihazları kullanmayı bildiklerini ortaya koymaktadır (bkz. Tablo 38).

Tablo 38: Mahkûmların dijital cihazları kullanmayı bilip/bilmedikleri gösteren yüzdesel dağılım

Kişi Sayısı	En Az	En Yüksek	Ortalama	SD
100	1	10	7.92	2.86

Araştırmada; ceza infaz kurumundaki iletişi metotları hayatınızı kolaylaştırıyor mu? İle dijital cihazları kullanabiliyor musunuz? soruları arasında pozitif yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır ($r = .342$, $p < .05$).

Tablo 39: Ceza infaz kurumunda kullanılan mevcut iletişim metotları ile dijital cihaz kullanımını arasında korelasyon analizi bulguları

	Ceza infaz kurumundaki iletişi metotları hayatınızı kolaylaştırıyor mu?	Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?
Ceza infaz kurumundaki iletişi metotları hayatınızı kolaylaştırıyor mu?	1	,342**
Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?	,342**	1
	100	100
	100	100

Mahkûmların ceza infaz kurumlarında sahip oldukları iletişim metotlarının toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurabilmeleri kolaylaştırıp/kolaylaştırmadığını göstermek için sorulan soruya; katılımcıların yüzde 6.7'si kolaylaştırmadığını söylerken, yüzde 16.7'i kararsız olduğunu, yüzde 76.7'si ise kolaylaştırdığı yönünde görüş bildirmiştir (bkz. Tablo 40).

Tablo 40: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların toplumun geri kalanı ile iletişim kurabilmelerine katkısını gösteren betimleyici istatistik

Ceza infaz kurumundaki mevcut iletişim metotları sizin toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurmanızı sağlayabiliyor mu?	Sayı	Yüzde
Hiç kolaylaştırıyor	8	2.1
Kolaylaştırıyor	17	4.6
Kararsızım	63	16.7
Kolaylaştırıyor	101	26.8
Çok kolaylaştırıyor	188	49.9
Toplam	377	100.0

Araştırmaya katılanların ceza infaz kurumu içerisinde bulunan iletişim metotlarının, toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurabilmelerini kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını belirlemek üzere 1 ile 10 arasında puan vermelerine yönelik hazırlanan bir skaladan (1= Hiç kolaylaştırıyor, 10= Çok kolaylaştırıyor) yararlanılmıştır. 377 kişinin verdiği cevaplar doğrultusunda yapılan analiz sonuçları; katılımcıların yüksek düzeyde ($x=8.0239$) iletişim metotlarının toplumun geri kalanı ile iletişim kurabilmelerine olumlu etki bıraktığını ortaya koymaktadır (bkz. Tablo 41).

Tablo 41: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların toplumun geri kalanı ile iletişim kurabilmelerine katkısını gösteren betimleyici istatistik

Kişi Sayısı	En Az	En Yüksek	Ortalama	SD
377	1	10	8.0239	2.18845

5.5.3. Katılımcıların Teknoloji Kullanım Alışkanlıkları

Çalışmaya katkı sağlayan katılımcıların yüzde 90.0'ı akıllı teknolojilerin hayatlarını kolaylaştırdığını düşünmektedir. Katılımcıların yüzde 4.0'ı kararsız kalırken, yüzde 6.0'ı ise akıllı teknolojilerin hayatlarını kolaylaştırmadığını düşünmektedir (bkz. Tablo 42).

Tablo 42: Akıllı teknolojilerin mahkûmların hayatına etkisi

Akıllı teknolojiler hayatı kolaylaştırmaktadır	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	2	2.0
Katılmıyorum	4	4.0
Kararsızım	4	4.0
Katılıyorum	26	26.0
Çok katılıyorum	64	64.0
Toplam	100	100.0

Cezaevinde kaldıkları süre boyunca katılımcıların akıllı teknolojileri kullanma isteğinin fazla olduğu görülmektedir. Yapılan ilk ankette katılımcıların yüzde 94.0'ı cezaevinde akıllı teknolojileri kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Kiosk cihazı kullanılmaya başlanmadan önce aileleri ile görüntülü görüşme yapabilme düşüncesi sorulduğunda; katılımcıların yüzde 92.0'ı kendisinin bu imkân karşısında iyi hissedeceğini belirtmişlerdir (bkz. Tablo 43-44).

Tablo 43: Mahkûmların akıllı teknolojileri kullanma isteği

Cezaevinde kaldığım süre boyunca akıllı teknolojileri daha fazla kullanmak isterim	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	1	1.0
Katılmıyorum	1	1.0
Kararsızım	4	4.0
Katılıyorum	17	17.0
Çok katılıyorum	77	77.0
Toplam	100	100.0

Tablo 44: Mahkûmların akıllı teknolojileri kullanma isteği

Ailemle görüntülü görüşme yapabilme düşüncesi bana iyi hissettirir	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	2	2.0
Katılmıyorum	2	2.0

Kararsızım	4	4.0
Katılıyorum	6	6.0
Çok katılıyorum	86	86.0
Toplam	100	100.0

5.5.4. Katılımcıların Kiosk Cihazı ile İlgili Değerlendirmeleri

Katılımcıların kiosk cihazını aktif şekilde kullanmaya başladıklarından itibaren ortaya koyulan çalışmada, kiosk cihazını kullanma sıklığı öğrenilmeye çalışılmıştır. İstatistik sonuçlarına bakıldığında; katılımcıların tamamına yakınının cihazı aktif bir şekilde kullandığı ortaya çıkmıştır. Teknolojiye olan ilginin fazla olması bu cihazın kullanım oranlarına pozitif yönde katkı sağlamıştır (bkz. Tablo 45).

Tablo 45: Mahkûmların kiosk cihazından faydalanma sıklığı

Kiosk cihazından ne kadar faydalanabiliyorsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç kullanmam	3	0,8
Kullanmam	2	0,5
Bazen kullanırım	19	5.0
Kullanırım	158	41.9
Çok sık kullanırım	195	51.7
Toplam	377	100.0

Katılımcıların kiosk cihazından memnun olup olmadıkları ile ilgili istatistik sonuçlarına bakıldığında; katılımcıların tamamına yakınının cihazdan memnun olduğunu görmekteyiz. Katılımcıların yüzde 0.3'ü hiç memnun değilim, yüzde 2.1'i memnun değilim, yüzde 5.6'sı kararsızım, yüzde 38.7'si memnunum, yüzde 53.3'ü çok memnunum seçeneklerini tercih etmişlerdir (bkz. Tablo 46).

Tablo 46: Kiosk cihazı ile ilgili memnuniyet dağılımı

Kiosk cihazından ne kadar memnunsunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç memnun değilim	1	0,3

Memnun değilim	8	2.1
Kararsızım	21	5.6
Memnunum	146	38.7
Çok memnunum	201	53.3
Toplam	377	100.0

Kiosk cihazının mahkûmların yaşantısını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını gösteren istatistiğe baktığımızda ise; katılımcıların yüzde 0.8'i hiç kolaylaştırmıyor, yüzde 2.1'i kolaylaştırıyor, yüzde 6.6'sı kararsızım, yüzde 43.0'ı kolaylaştırıyor, yüzde 47.5'i çok kolaylaştırıyor şeklinde beyanda bulunmuşlardır. Bu dağılım incelendiğinde kiosk cihazının mahkûmların yaşantılarına büyük oranda katkı sağladığını görmekteyiz (bkz. Tablo 47).

Tablo 47: Kiosk cihazının mahkûmların yaşantısına etkisi

Kiosk cihazının yaşantınızı kolaylaştırdığını düşünüyor musunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç kolaylaştırmıyor	3	0.8
Kolaylaştırmıyor	8	2.1
Kararsızım	25	6.6
Kolaylaştırıyor	162	43.0
Çok kolaylaştırıyor	179	47.5
Toplam	377	100.0

Kiosk cihazının en büyük özelliklerinden birisi olan sesli ve görüntülü görüşme yapabilme imkânı ceza infaz kurumlarında bulunan mahkûmların iyileştirilmesine büyük oranda katkı sağladığını görmekteyiz. Ortaya çıkan istatistik incelendiğinde; katılımcıların 1.3'ü katılmıyorum, yüzde 4.5'i kararsızım, yüzde 42.2'si katılıyorum ve yüzde 52.0'ı çok katılıyorum sonuçları doğrultusunda, sesli ve görüntülü görüşme imkânının büyük oranda iyileştirilmelerine katkı sağladığı görülmektedir (bkz. Tablo 48).

Tablo 48: Sesli ve görüntülü görüşme imkânının mahkûmların iyileştirilmesine katkısı

Sesli ve görüntülü görüşme imkânı iyileştirilmemize katkı sağlamıştır	Sayı	Yüzde
Katılmıyorum	5	1.3
Kararsızım	17	4.5
Katılıyorum	159	42.2
Çok katılıyorum	196	52.0
Toplam	377	100.0

Teknolojiyle donatılmış kiosk cihazının kullanım pratiği ile ilgili, katılımcıların kiosk cihazını kolay bir şekilde kullanıp kullanamadıkları sorusuna cevap aranmıştır. İstatistik incelendiğinde; katılımcıların büyük oranda kiosk cihazını kullanabildiklerini sonucu görülmektedir (bkz. Tablo 49).

Tablo 49: Kiosk cihazını kullanma pratiği

Kiosk cihazını kolay bir şekilde kullanabiliyor musunuz?	Sayı	Yüzde
Hiç kullanamıyorum	2	0.5
Kullanamıyorum	10	2.7
Kararsızım	9	2.4
Kullanıyorum	132	35.0
Çok kolay kullanıyorum	224	59.4
Toplam	377	100.0

Kiosk sisteminin donanım ve yazılım olarak kullanılabilirliğini ölçmek için yapılan betimleyici istatistik incelendiğinde; kullanıcıların büyük çoğunluğu kiosk cihazının kullanışlı olduğunu ortaya koymaktadır. Kullanıcıların yüzde 2.6'sı cihazın kullanışlı olmadığını, yüzde 6.9'u ise kararsız kaldığını belirtmişlerdir (bkz. Tablo 50).

Tablo 50: Kiosk kabininin kullanılşılığını gösteren dağılım

Kiosk kabininin biraz daha kullanışlı olmasını düşünüyorum	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	2	0.5
Katılmıyorum	8	2.1
Kararsızım	26	6.9
Katılıyorum	116	30.8
Çok katılıyorum	225	59.7
Toplam	377	100.0

Mahkûmların hizmetine sunulmak üzere cezaevlerine konumlandırılan kiosk kabinlerinin mahkûmlar üzerindeki etkisini ölçmek için yapılan bu istatistikte; katılımcılara kiosk kabinini kullanmanın kendilerini önemsenmiş hissedip hissetmedikleri sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların yüzde 6.6'sı buna katılmadığını, yüzde 13.5'i kararsız kaldığını, yüzde 79.8'i ise katıldığı yönünde tercihte bulunmuşlardır. Katılımcıların büyük çoğunluğu kiosk cihazını kullanmanın iyi hissettirdiğini ortaya koymuştur (bkz. Tablo 51).

Tablo 51: Kiosk kabininin mahkûmlar üzerindeki etki dağılımı

Kiosk kabinini kullanmak bana önemsendiğini hissettiriyor	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	6	1.6
Katılmıyorum	19	5.0
Kararsızım	51	13.5
Katılıyorum	146	38.7
Çok katılıyorum	155	41.1
Toplam	377	100.0

Kiosk cihazının geliştirilmesi için kullanıcıların cihaz hakkında ki geri dönüşleri büyük önem arz etmektedir. Bu geri dönüş verileri sayesinde ortaya konulacak istatistikler ışığında, kiosk cihazının geliştirilerek daha verimli bir sistem haline getirilmesini ve olumsuzlukların ortadan kaldırılmasına katkı sağlanacaktır.

Katılımcılardan geri dönüş alabilmek için çalışmada son soru olarak sorulan “Kiosk kabini sağladığı imkânlar dışında başka ne olsun isterdiniz?” sorusuna cevap aranmıştır (bkz. Tablo 52).

Tablo 52: Kiosk kabini sağladığı imkânlar dışında istekler

Kiosk kabini sağladığı imkânlar dışında başka ne olsun isterdiniz?	Sayı	Yüzde
İnternet erişiminin olması	76	32.1
Ücretlendirme iyileştirilmeli	38	16.0
Kabin izolasyonunun iyileştirilmeli	45	19.0
Görüntülü görüşme süresinin artırılmalı	72	30.4
Kiosk kabini koğuş dışında olmalı	6	2.5
Toplam	237	100.0

5.5.5. Katılımcıların Görüntülü Görüşme ile İlgili Değerlendirmeleri

Katılımcıların ceza infaz kurumunda bulunduğu süre boyunca yakınları ile görüşme imkânı sınırlı şekilde gerçekleştirilmektedir. Bu imkânlardan olan kapalı görüşte mahkûmlar yakınları ile cam arkasından telefon ahizesi ile görüş yapabilmektedirler. Görüntülü görüşme imkânı sayesinde kapalı görüşe olan ilginin azalıp azalmayacağını ölçmek için katılımcılara görüntülü görüşü kapalı görüşe tercih edip etmeyecekleri konusunda veri toplanılmaya çalışılmıştır. İstatistik incelendiğinde; katılımcıların yüzde 7.4’ü buna katılmadığını, yüzde 7.4’ü kararsız kaldığını, yüzde 85.1’i ise katıldığı ortaya konulmaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu kapalı görüş yerine görüntülü görüş yapmak istediklerini belirtmişlerdir (bkz. Tablo 53).

Tablo 53: “Görüntülü görüşme yapmayı kapalı görüş yapmaya tercih eder misiniz?” sorusunun yüzdelik dağılımı

Kapalı görüş yapmak yerine görüntülü görüşme yapmak isterim	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	14	3.7
Katılmıyorum	14	3.7
Kararsızım	28	7.4
Katılıyorum	132	35.0
Çok katılıyorum	189	50.1
Toplam	377	100.0

Ziyaret imkânlarından olan açık görüşte ise katılımcıların büyük çoğunluğunun açık görüş yerine görüntülü görüşme yapma fikrine katılmadığı görülmektedir. Katılımcıların yüzde 59.1’i bu fikre katılmadığını, yüzde 16.2’sinin kararsız kaldığını, yüzde 24.7’si ise bu fikre sıcak baktığı ortaya konulmaktadır (bkz. Tablo 54).

Tablo 54: “Görüntülü görüşme yapmayı açık görüş yapmaya tercih eder misiniz?” sorusunun yüzdelik dağılımı

Açık görüş yerine görüntülü görüşme yapmak isterim	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	146	38.7
Katılmıyorum	77	20.4
Kararsızım	61	16.2
Katılıyorum	47	12.5
Çok katılıyorum	46	12.2
Toplam	377	100.0

Kiosk cihazının uygulaması üzerinden yapılan görüntülü görüşmenin, mahkûmlara evlerindeymiş gibi iyi hissettirip hissettirmedini öğrenmek için sorulan soruya; katılımcıların yüzde 21.8’i buna katılmadığını, yüzde 12.5’i kararsız kaldığını, yüzde 65.8’inin ise katıldığı şeklinde görüş bildirmişlerdir (bkz. Tablo 55).

Tablo 55: Görüntülü görüşme yapmak bana evimdeymiş gibi hissettiriyor

Görüntülü görüşme yapmak bana kendimi evimdeymiş gibi hissettiriyor	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	33	8.8
Katılmıyorum	49	13.0
Kararsızım	47	12.5
Katılıyorum	125	33.2
Çok katılıyorum	123	32.6
Toplam	377	100.0

Katılımcılara görüntülü görüşme hizmetinin daha uygun fiyatlı olabileceği konusundaki görüşleri sorulduğunda; yüzde 2.4'ü buna katılmadığını, yüzde 2.4'ü kararsız kaldığını, yüzde 95.2'sinin ise katıldığı yönünde görüş belirtmiştir (bkz. Tablo 56).

Tablo 56: Görüntülü görüşme hizmetinin fiyatlandırılması

Görüntülü görüşme hizmeti daha uygun fiyatlı olabilir	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	6	1.6
Katılmıyorum	3	0.8
Kararsızım	9	2.4
Katılıyorum	62	16.4
Çok katılıyorum	297	78.8
Toplam	377	100.0

Katılımcılara yakınlarının özel gün ve kutlamalarında görüntülü görüşme imkânından faydalanabilmeleri hakkındaki görüşleri sorulduğunda ise; katılımcıların yüzde 0.8'i buna katılmadığını, yüzde 2.1'inin kararsız kaldığını, yüzde 97.1'i ise katıldığını belirtmektedir (bkz. Tablo 57).

Tablo 57: Ailemin özel gün ve kutlamalarında görüntülü görüşme yapmak isterim

Ailemin Özel Gün ve Kutlamalarında Görüntülü Görüşme Yapmak İsterim	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	1	0.3
Katılmıyorum	2	0.5
Kararsızım	8	2.1
Katılıyorum	86	22.8
Çok katılıyorum	280	74.3
Toplam	377	100.0

Katılımcılara görüntülü görüşme uygulaması sonrasında yakınlarından fotoğraf isteyip istemedikleri sorulduğunda; yüzde 15.1'i istediğini, yüzde 7.2'sinin kararsız kaldığını, yüzde 77.8'inin ise fotoğraf istemediğini belirtmiştir (bkz. Tablo 58).

Tablo 58: Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana ailemden fotoğraf istemiyorum

Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana ailemden fotoğraf istemiyorum	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	17	4.5
Katılmıyorum	40	10.6
Kararsızım	27	7.2
Katılıyorum	148	39.3
Çok katılıyorum	145	38.5
Toplam	377	100.0

Mahkûmlara görüntülü görüşme sayesinde kendilerini yakınlarına karşı daha rahat ifade edip/edemedikleri sorulduğunda; katılımcıların yüzde 6.9'u kendilerini rahat ifade edemediğini, yüzde 7.7'sinin kararsız kaldığını, yüzde 85.4'ünün ise rahat bir şekilde kendilerini ifade edebildiklerini belirtmişlerdir (bkz. Tablo 59).

Tablo 59: Görüntülü görüşme ile kendimi daha rahat ifade edebiliyorum

Görüntülü görüşme ile kendimi daha rahat ifade edebiliyorum	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	8	2.1
Katılmıyorum	18	4.8
Kararsızım	29	7.7
Katılıyorum	156	41.4
Çok katılıyorum	166	44.0
Toplam	377	100.0

Mahkûmlara aileleri ile görüntülü görüşme gerçekleştirirken yakınlarını farklı bir ortamda görmenin onları mutlu edip/etmediği sorulduğunda; katılımcıların yüzde 3.2'sinin mutlu etmediğini, yüzde 4.8'inin kararsız kaldığını, yüzde 92.1'inin ise mutlu olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir (bkz. Tablo 60).

Tablo 60: Ailele görüntülü görüşme yaparken onları farklı bir ortamda görmek beni mutlu eder

Ailele görüntülü görüşme yaparken onları farklı bir ortamda görmek beni mutlu eder	Sayı	Yüzde
Hiç katılmıyorum	6	1.6
Katılmıyorum	6	1.6
Kararsızım	18	4.8
Katılıyorum	148	39.3
Çok katılıyorum	199	52.8
Toplam	377	100.0

SONUÇ

Bilim ve teknoloji her geçen gün hızını artırarak gelişmektedir. Yapılan inovasyonlar, yeni start-up'larla beraber her alanda teknolojiyi görmek mümkün hale gelmiştir. Teknolojiyi tüm alanlarda verimli şekilde kullanmak çoğu firma, şirket hatta devletler için öncelik haline gelmiştir.

İletişimin verimli hale getirilmesi ve iş yükünü en aza indirerek zamandan tasarruf etme gayesi insanları teknolojiyi geliştirme konusunda kamçulamaktadır. Toplumun her noktasında olduğu gibi devletlerde teknolojileri hızlı bir şekilde tüm kollarına yaymaktadır. E-devlet projesi öncülüğünde artık tüm evrak işlemleri teknoloji sayesinde saniyeler içerisinde gerçekleştirilebilmektedir.

Akıllı teknolojilerin devletin tüm kollarında hızlı bir şekilde yerini aldığını bilmekteyiz. Ceza infaz kurumlarında kullanılan teknolojiler devletin kollarının dijitalleşmesi sürecinde emin adımlarla ilerlediğinin bir örneğidir. Her kurumda olduğu gibi ceza infaz kurumlarında bulunan kamera sistemleri, retina tarama sistemleri, x-ray cihazları, segbis sistemleri vardır.

Teknolojiyi kurumlarıyla daha da bütünleşik hale getirmeyi hedefleyen Adalet Bakanlığı ceza infaz kurumlarında yapmış olduğu reform ile mahkûmların ıslahı ile ilgili çığır açacak bir teknolojiyi ACEP'i hayata geçirdi.

Akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarına entegrasyonu kapsamında geliştirilen kiosk (multimedya) cihazlarının mahkûmlar üzerindeki etkisini ölçebilmek için Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bir saha araştırması gerçekleştirilmiştir.

Araştırma kapsamında mahkûmların kısıtlı şartlarda kullanabildikleri geleneksel iletişim metotları ve teknoloji ile örülmüş kiosk cihazı mercek altına alınmıştır. Yapılan incelemede mahkûmların ceza infaz kurumlarında bulunan mektup/faks, televizyon, radyo vb. gibi kullandıkları geleneksel iletişim metotlarına hâkim oldukları görülmüştür. Dış dünya ve aileleri ile iletişim kurabilmede sınırlı kaynaklar kullanan mahkûmlar, teknolojinin ceza infaz kurumlarında daha fazla yer almasıyla birlikte dijital cihazlara olan ilgiyi artırmıştır. Öyle ki; araştırmaya katılan mahkûmların yüzde 78.0'ı dijital cihazları kullanmayı bildiğini belirterek, yüzde 90.0'ı da akıllı teknolojilerin hayatı

kolaylaştırdığını söylemişlerdir. Ayrıca katılımcıların yüzde 94.0'ı ceza infaz kurumlarında akıllı teknolojilerin daha fazla kullanılması gerektiğini düşünmektedir.

Araştırmanın sosyo-demografik kısmını oluşturan bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, katılımcıların erkeklerden oluştuğunu söyleyebiliriz. 1.anket çalışmasına katılan katılımcıların yaş ortalaması 38.39'dir. En düşük yaş 22, en yüksek yaş ise 74 olarak tespit edilmiştir. 2.anket çalışmasında ise katılımcıların en düşük yaşı 18, en yüksek yaş 76, ortalama değeri ise 37.40'tır. Her iki çalışmada da bekâr olanların sayısı 302, evli olanların sayısı 175'tir.

Araştırmada iletişim metotlarının kullanımıyla ilgili her biri için yüzde dağılım istatistiği çıkartılmıştır. Buna göre mektup ve faks gönderme/alma ile ilgili katılımcıların yarısından fazlasının bu iletişim türünü aktif olarak kullandığı görülmektedir.

Yine iletişim türlerinden olan telefon görüşü ile ilgili mahkûmların yüzde 90.0'ından fazlası telefon görüşünü aktif bir şekilde kullandığını belirtmiştir.

Kiosk cihazı kullanılmaya başlanmadan önce yapılan araştırmada yakınları ile iletişim kurmak için kapalı görüş hakkına sahip olan mahkûmların yüzde 82.0'ı kapalı görüş yaptığını, yüzde 18.0'ı ise kapalı görüş yapmadığını belirtmiştir. Kiosk cihazı aktif kullanılmaya başlandıktan sonra yapılan araştırmada ise mahkûmların yüzde 72.2'si kapalı görüş yaptığını, yüzde 27.9'u ise kapalı görüş yapmadığını belirtmiştir. Kiosk cihazını kullanılmaya başlandıktan sonra kapalı görüşü tercih etme oranında düşüş olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri arasında kapalı görüş için birçok mahkûm yakınının il dışından gelmesi ve buna bağlı ekonomik durumlar, görüşlerin hafta içi olmasından kaynaklı çalışanların kurumlarından izin alamama durumları, hastalık nedenleri ve bunun gibi mücbir nedenlerden dolayı kapalı görüşlerde azalma gözlemlenmiştir. Bunun yerine az maliyetli olan kiosk cihazı üzerinden yapılan görüntülü görüşme tercih edilmektedir diyebiliriz. Ayrıca yapılan araştırmada katılımcıların yüzde 85.1'i görüntülü görüşme yapmayı kapalı görüş yapmaya tercih etmeleri bu durumu desteklemiştir.

Mahkûmların yakınları ile iletişim sağlayabildikleri bir başka iletişim türü olan açık görüş yapma yüzdesine baktığımızda 1.anket katılımcılarının yüzde 82.0'ı açık görüş yaptığını, yüzde 18.0'ı ise açık görüş yapmadığını belirtmiştir. 2. Ankette ise katılımcıların yüzde 88.0'ı açık görüş yaptığını yüzde 11.9'unun ise açık görüş yapmadığını belirtmiştir. Araştırmada katılımcıların yüzde 59.1'i görüntülü görüşmeyi

açık görüşe tercih etmeyeceğini söylemiştir. Katılımcılar kapalı görüşe nazaran açık görüşü daha çok tercih etmektedirler. Açık görüşlerin kontrollü ve güvenlik gözetimi sağlanarak özel salonlarda mahkûm ve ailelerinin fiziksel temas kurarak gerçekleştirebilmesi onlar için her bakımdan büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle açık görüşü tercih etme oranı yüksektir diyebiliriz.

Radyo, televizyon, gazete/dergi gibi kitle iletişim araçlarının kullanım yoğunluğu incelendiğinde her iki araştırmada da 4.36 ve 4.20 aritmetik ortalamalar ile gazete ve dergi en yüksek öneme sahip kitle iletişim aracı olmuştur. İkinci sırada ise 3.88 ve 3.93 aritmetik ortalama ile televizyon, 3.66 ve 3.44 aritmetik ortalama ile radyo ise üçünü sırada yer almıştır.

Katılımcıların eğitim düzeylerine göre dijital cihaz kullanımlarının istatistiğini incelediğimizde 9.88 aritmetik ortalama ile üniversite düzeyinde olanlar dijital cihazlara hâkimken, 4.50 aritmetik ortalama ile okur-yazar olmayanlar dijital cihazları kullanma eğilimi en az olan grup olmuştur.

Meslek gruplarına göre bir değerlendirme yaptığımızda ise bir işte çalışmayanlar 9.83 ortalama ile dijital cihazlara hâkim olduğunu belirtmiştir. Sanayici ve tüccarlar ise 5.87 ortalama ile dijital cihaz kullanımını en az bilen grup olmuştur.

Araştırmanın konu olan kiosk cihazı ile ilgili ortaya çıkarılan istatistiklere bakıldığında; katılımcıların yüzde 98.6'sı gibi büyük bir çoğunluğu kiosk cihazını aktif bir şekilde kullanmaktadır. Katılımcıların yüzde 92.0'ı kiosk cihazından memnun olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların yüzde 90.5'i kiosk cihazının yaşantısını kolaylaştırdığını belirtmiştir. Katılımcıların yüzde 94.4'ü kiosk cihazını kolay bir şekilde kullanabildiğini belirtmiştir. Katılımcıların yüzde 94.2'si sesli ve görüntülü görüşme sistemlerinin iyileştirilmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların yüzde 79.8'i kiosk kabininin kendisini önemli hissettirdiğini belirtmiştir.

Kiosk cihazının yeni bir inovasyon projesi olması hem cihazın geliştirilmesi ve neticesinde daha iyi hizmet verme hem de çıkarılacak faydalı teknolojilerin önünü açması sebebiyle yapılacak geri bildirimler çok kıymetlidir. Bu yüzden katılımcılara sorulan "Kiosk cihazının imkânları dışında başka ne olmasını isterdiniz?" sorusu incelendiğinde; katılımcıların yüzde 32.1'i internet erişiminin olmasını, yüzde 30.4'ünün görüntülü görüşme süresinin artırılmasını, yüzde 19.0'ı kiosk kabininin izolasyonunun iyileştirilmesini, yüzde 16.0'ı kiosk cihazı uygulaması üzerinden yapılan

görüntülü görüşmenin ücretlendirilmesini iyileştirilmesini, son olarak yüzde 2.5'i ise kiosk cihazının koğuş dışında bir yerde konumlandırılmasını belirtmiştir.

Kiosk cihazı aracılığıyla yapılan görüntülü görüşmenin bulguları değerlendirildiğinde; katılımcıların yüzde 65.8'i görüntülü görüşme yapmanın kendisini evindeymiş gibi hissetmesini sağladığını belirtmektedir. Katılımcıların yüzde 95.2'si gibi büyük bir oranı görüntülü görüşme hizmetinin daha uygun olması gerektiğini belirtmektedir. Katılımcıların yüzde 97.1'i yakınlarının özel ve kutlamalarında görüntülü görüşme yapmak istediklerini belirtmişlerdir. Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana katılımcıların yüzde 77.8'i ailelerinden fotoğraf istemediklerini belirtmiştir. Yine görüntülü görüşme sayesinde mahkûmların yüzde 85.4'ü kendisini daha rahat ifade edebildiğini belirtmiştir. Mahkûmların ailelerini görüntülü görüşme yaparken farklı bir ortamda görmesi onları yüzde 92.1 ortalamaıyla daha mutlu ettiği belirtmektedir.

Sonuç olarak ACEP (Akıllı Teknolojilerin Cezaevlerin Entegrasyonu Projesi)'in Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan hükümlü tutukluların üzerinde olumlu bir etki yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Ceza infaz kurumu genelinde de bu sisteme olan ilginin fazla olduğu görülmüştür. Yalnızca görüntülü görüşme imkanı bile hükümlü ve tutukluların yüzünü güldürmüş onlar için büyük bir motivasyon kaynağı olmuştur. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün ceza infaz kurumlarında yapmış olduğu bu reformla hükümlü tutukluların iletişim metotları farklı bir boyut kazanmıştır. Bu sayede yeni medya ile tanışan hükümlü tutuklular teknolojiyi daha çok kullanabilir hale gelmiştir. Özellikle hükümlü ve tutukluların ıslahı konusunda ceza infaz kurumlarına bütünleşmiş teknolojiler önemli bir değer olarak yerini almaktadır.

KAYNAKÇA

- Akıncı Vural, Z. B. (2014). İnsanlık Toplumu Eski Medya Köleliğinden Dijital Medya Efendiliğine Geçebilecek mi? E. Karaismailoğlu içinde, Dijital Panorama (s. 285-345). Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Akkaya, Ç. (2006). Açıklamalı - İctihatlı Cezaların Belirlenmesi & Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı ve İnfaz Hukuku. Ankara: Kartal Yayınevi.
- Aktaş, H. (2013). İnternet Reklam Türlerinde Uygulayıcılardan Kaynaklanan Sorunlar ve Bir Sınıflandırma Önerisi. Journal of Selcuk Communication, 147-166.
- Alin, İ. (2014, Ocak). Dış Ticarete İnternetin Rolü ve Kayseri'deki Firmaların Dış Ticaret Faaliyetlerinde İnternet Kullanımı. Kayseri.
- Altınpulluk, H. (2018). Nesnelerin interneti teknolojisinin eğitim ortamlarında kullanımı. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 94-111.
- Altunok, E., & Vural, A. F. (2016, Temmuz 13). BİLİŞİM SUÇLARI. Denetim(8), 74-84.
- Arısoy, Ö. (2009). İnternet Bağımlılığı ve Tedavisi. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches In Psychiatry, 55-67.
- Arslan Koçkaya, F. (2006, Temmuz). Doğrudan Pazarlama Aracı Kiosklar ve Tüketiciler Tarafından Kullanım Etkinliği: Kayseri'de Kiosk Kullanan İşyerleri Üzerine Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Artuk, M. E., & Alşahin, M. E. (2016). Hapis Cezalarının ve Cezaevlerinin Tarihi Gelişimi. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi(2), 297-338.
- Balaban, Ö., & Özen, S. (2015). Ceza İnfaz Kurumlarındaki Tutuklu ve Hükümlülerin Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Algıları: T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Örneği. Çalışma İlişkileri Dergisi, 6(1), 37-52.
- Binark, M. (2007). Yeni Medya Çalışmalarında Yeni Sorular ve Yöntem Sorunu. M. Binark içinde, Yeni Medya Çalışmaları (s. 21-45). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Binark, M. (2014). Yeni Medya Çalışmalarında Araştırma Yöntem ve Teknikleri. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

- Burkay, S. (2008, Ekim). Teorik Çerçeve ve Suç. ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar(2/4), 1-2.
- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, C. v. (tarih yok). Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun. 12 01, 2021 tarihinde Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5275.pdf> adresinden alındı
- Correctional Excellence Awards. (2022, Ekim 27). ICPA International Corrections & Prisons Association: <https://icpa.org/icpa-about/correctional-excellence-awards.html> adresinden alındı
- CTE, C. v. (2021). Genel Bilgi. 12 01, 2021 tarihinde Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü: <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cik-genel-bilgi> adresinden alındı
- Demirel, F. (2021). Geleceği Görenler. İstanbul: Kronik Kitap.
- Dijital 2021: Social Media Users Pass The 4.5 Billion Mark. (2021, Ekim 22). Aralık 08, 2021 tarihinde [wearesocial.com](https://wearesocial.com/au/blog/2021/10/social-media-users-pass-the-4-5-billion-mark/): <https://wearesocial.com/au/blog/2021/10/social-media-users-pass-the-4-5-billion-mark/> adresinden alındı
- Dilmen, N. E. (2018). İnternet, Küreselleşme, Demokrasi ve Toplumsal Hareketler. S. Öğüt, & N. E. Dilmen içinde, Dijimorfoz (s. 31-32). İstanbul: Abaküs Kitap Yayın Dağıtım Hizmetleri.
- Erdal, E., & Ergüzen, A. (2020). Nesnelerin İnterneti (IoT) . International Journal of Engineering Research and Development. Elektrik Mühendisliği ve Bilgisayar Bilimleri Özel Sayısı, 24-34.
- Gündüz, Y. D., & Çuhadar, A. G. (2007). Bilişim Teknolojilerinin Sosyal Yapı Üzerindeki Etkileri ve Eğitimdeki Yeri. A. Güneş içinde, Bilgisayar I-II Temel Bilgisayar Becerileri (s. 356-357). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Hanılçe, M. (2020). Osmanlı Devleti'nde Bir Ceza İnfaz Kurumu Olarak Hapishaneler ve Kadınlar. Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 405-436.
- İnsan Hakları Eylem Planı ve Uygulama Takvimi. (2021, Mart 2). https://insanhaklariylemplani.adalet.gov.tr/resimler/%C4%B0nsan_Haklar%C4%B1_Eylem_Plan%C4%B1_ve_Uygulama_Takvimi.pdf adresinden alındı
- İşlegen, D. Y. (1996). Cezaevlerinde İnsan Hakları ve Sağlık. Toplum ve Hekim, 70-75.
- Kiosk Nedir? (2014, Şubat 4). Nisan 4, 2022 tarihinde Smart Kiosk: http://www.smart-kiosk.com/tr/blog/kiosk_nedir.html adresinden alındı
- Koca, P. M., & Üzülmöz, P. İ. (2016). Ceza Hukuku. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

- 'Köşk'ten 'Kiosk'a. (2019, 12 01). 01 14, 2022 tarihinde Bilim ve Kültür-Sanat Dergisi Tuna: <https://tunadergi.com/koskten-kioska/> adresinden alındı
- Kurcan Olcay, B. (2014). Dijital Panorama. Z. B. Akıncı Vural içinde, Dijital Panorama. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Marangoz, D. D. (2014). İnternette Pazarlama. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Memiş, L. (2017). Akıllı Teknolojiler, Akıllı Kentler ve Belediyelerde Dönüşüm. Yasama Dergisi, 66-92.
- Mutlu, D. D. (2016). Geleceğin İletişim Teknolojileri. Yeni İletişim Teknolojileri (s. 196-232). içinde Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Özkoçak, Y. (2014). "Yeni"sini Arayan İletişim. M. Aytekin içinde, Yeni(lenen) Medya (s. 149-178). İstanbul: Kocav Yayınları.
- Poe, M. T. (2019). İletişim Tarihi. İstanbul: Isık Yayınları.
- Sarı, Ü. (2014). Televizyon ve Etkileri. M. Aytekin içinde, Yeni(lenen) Medya (s. 27-67). İstanbul: Kocav Yayınları.
- Similarweb. (2020, Aralık 01). Smilarweb. Ocak 10, 2021 tarihinde Top Ranking Websites in Turkey | Similarweb: <https://www.similarweb.com/top-websites/turkey/> adresinden alındı
- Şahin, D. D. (2014). Türk Kamu Yönetiminde Yapısal Dönüşüm ve E-Devlet. Konya: Atlas Akademi.
- Şahin, D. D., & Örselli, Y. D. (2014). Teoriden Uygulamaya E-Devlet. Konya: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Taşkın, A. (2004). Türkiye'nin Cezaevi Gerçeği. Ankara: Eda Matbaası.
- TCK, T. C. (2021). Türk Ceza Kanunu. 12 01, 2021 tarihinde T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI MEVUZAT BİLGİ SİSTEMİ: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf> adresinden alındı
- TDK. (2021). Aralık 13, 2021 tarihinde Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Türk Telekom - Medya Merkezi. (2020, Ekim 22). Aralık 23, 2021 tarihinde Ceza infaz kurumlarında akıllı teknoloji: <https://medya.turktelekom.com.tr/ceza-infaz-kurumlarında-akilli-teknoloji/> adresinden alındı
- Uyanık, M. Z. (2017). Batı ve Doğu Kültüründe Hapishane. Mîzânü'l-Hâk, 87-134.

- Varol, E., & Çelik Varol, M. (2019). Kavram ve Kuramlarıyla Marshall McLuhan'a Bakış: Günümüzün Egemen Medya Araçları Ekseninde Bir Değerlendirme. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 137-158.
- Vikipedi. (2021). 2021 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/Cezaevi> adresinden alındı
- Yargı Reformu Stratejisi. (2019, Mayıs 30). <https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/522/dosya/8-2019-2023-yargi-reformu-stratejisi11-08-202010-25-am.pdf> adresinden alındı
- Yıldırım, E. (2013). *Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S., & Kışioğlu, A. N. (2018). Teknolojinin Getirdiği Yeni Hastalıklar: Nomofobi, Netlessfobi, FoMO. *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi*, 473-480.
- Yılmaz, E., & Gürdilek, R. (2016, Şubat 12). Michio Kaku'nun Gözünden Gelecek 20 Yıl. Şubat 08, 2022 tarihinde *Kurious Herkes İçin Bilim*: <https://kurious.ku.edu.tr/michio-kakunun-gozunden-gelecek-20-yil/#:~:text=%C3%96nce%20buhar%2C%20sonra%20elektrik%2C%20ard%C4%B1ndan,zek%C3%A2n%C4%B1n%20birle%C5%9Fti%C4%9Fi%20molek%C3%BCler%20bilim%20olacak.> adresinden alındı
- Zedeli, A. R., & Özkeçeci, İ. (2020). Bir İnteraktif Medya Aracı Olarak Kioskun Sosyal Etkileşimdeki Rolünün Örnekler Üzerinden İncelenmesi. *Modular Journal*, 3(2), 213-236.

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Yaşa ilişkin merkez eğitim İstatistikleri	95
Tablo 2: Yaşa ilişkin merkez eğitim istatistikleri	95
Tablo 3: Katılımcıların eğitim düzeyi.....	95
Tablo 4: Katılımcıların eğitim düzeyi.....	96
Tablo 5: Katılımcıların eğitim durumları.....	96
Tablo 6: Katılımcıların mesleği	97
Tablo 7: Katılımcıların mesleği	97
Tablo 8: Katılımcıların medeni durumu	98
Tablo 9: Aylık gelire ilişkin istatistik	98
Tablo 10: Katılımcıların aylık ortalama gelir düzeyi.....	99
Tablo 11: Katılımcıların cezaevinde kalma sürelerinin yüzdelerik dağılımı	99
Tablo 12: Katılımcıların cezaevinde kalma sürelerinin yüzdelerik dağılımı	100
Tablo 13: Katılımcıların Cezalarının Ne Kadar Kaldığını Gösteren Yüzdelerik Dağılım	100
Tablo 14: Katılımcıların cezalarının ne kadar kaldığını gösteren yüzdelerik dağılım..	101
Tablo 15: Mahkûmların aile yakınlarının ziyarete gelip gelmedikleri	101
Tablo 16: Mahkûmların aile yakınlarının ziyarete gelme sıklığı.....	101
Tablo 17: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan mektup/faks.....	102
Tablo 18: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan mektup/faks.....	102
Tablo 19: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan telefon	103
Tablo 20: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan telefon	103
Tablo 21: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan kapalı görüş.....	103
Tablo 22: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan kapalı görüş.....	104
Tablo 23: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan açık görüş.....	104

Tablo 24: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan açık görüş.....	104
Tablo 25: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan televizyon kullanımı	105
Tablo 26: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan televizyon kullanımı	105
Tablo 27: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan radyo kullanımı ..	106
Tablo 28: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan radyo kullanımı ..	106
Tablo 29: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan gazete/dergi	106
Tablo 30: Dış dünya iletişim kurmak için kullanılan metotlardan gazete/dergi	107
Tablo 31: Hangi kitle iletişim araçlarını daha sık kullanıyorsunuz?	107
Tablo 32: Hangi kitle iletişim araçlarını daha sık kullanıyorsunuz?	107
Tablo 33: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını gösteren betimleyici istatistik	108
Tablo 34: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların hayatlarını kolaylaştırıp kolaylaştırmadığını gösteren betimleyici istatistik	108
Tablo 35: Mahkûmların dijital cihazları kullanmayı bilip/bilmedikleri gösteren yüzdesel dağılım	109
Tablo 36: Katılımcıların eğitim düzeyine göre dijital cihazları kullanma eğilimi.....	109
Tablo 37: Katılımcıların mesleğine göre dijital cihazları kullanma eğilimi	110
Tablo 38: Mahkûmların dijital cihazları kullanmayı bilip/bilmedikleri gösteren yüzdesel dağılım	110
Tablo 39: Ceza infaz kurumunda kullanılan mevcut iletişim metotları ile dijital cihaz kullanımı arasında korelasyon analizi bulguları	111
Tablo 40: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların toplumun geri kalanı ile iletişim kurabilmelerine katkısını gösteren betimleyici istatistik	112
Tablo 41: Ceza infaz kurumunda bulunan iletişim metotlarının mahkûmların toplumun geri kalanı ile iletişim kurabilmelerine katkısını gösteren betimleyici istatistik	112
Tablo 42: Akıllı teknolojilerin mahkûmların hayatına etkisi.....	113
Tablo 43: Mahkûmların akıllı teknolojileri kullanma isteği	113
Tablo 44: Mahkûmların akıllı teknolojileri kullanma isteği	113

Tablo 45: Mahkûmların kiosk cihazından faydalanma sıklığı.....	114
Tablo 46: Kiosk cihazı ile ilgili memnuniyet dağılımı	114
Tablo 47: Kiosk cihazının mahkûmların yaşantısına etkisi	115
Tablo 48: Sesli ve görüntülü görüşme imkânının mahkûmların iyileştirilmesine katkısı	115
Tablo 49: Kiosk cihazını kullanma pratiği.....	116
Tablo 50: Kiosk kabininin kullanılabilirliğini gösteren dağılım	117
Tablo 51: Kiosk kabininin mahkûmlar üzerindeki etki dağılımı	117
Tablo 52: Kiosk kabininin sağladığı imkânlar dışında istekler	118
Tablo 53: “Görüntülü görüşme yapmayı kapalı görüş yapmaya tercih eder misiniz?” sorusunun yüzdelik dağılımı	119
Tablo 54: “Görüntülü görüşme yapmayı açık görüş yapmaya tercih eder misiniz?” sorusunun yüzdelik dağılımı	119
Tablo 55: Görüntülü görüşme yapmak bana evimdeymiş gibi hissettiriyor.....	120
Tablo 56: Görüntülü görüşme hizmetinin fiyatlandırılması	120
Tablo 57: Ailemin özel gün ve kutlamalarında görüntülü görüşme yapmak isterim	121
Tablo 58: Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana ailemden fotoğraf istemiyorum	121
Tablo 59: Görüntülü görüşme ile kendimi daha rahat ifade edebiliyorum.....	122
Tablo 60: Ailemle görüntülü görüşme yaparken onları farklı bir ortamda görmek beni mutlu eder	122

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Villa Durazzo - Pallavicini'nin Bahçesinde "Türk köşkü", İtalya (Rijksmuseum Amsterdam), "Köşkten Kiosk'a" Makalesindeki Galeriden Bir Fotoğraf (Url-1)	40
Şekil 2: Viyana'da bir "kiosk" (Foto.: B. Kağan Kaya), "Köşkten Kiosk'a" Makalesindeki Galeriden Bir Fotoğraf (Url-2).....	40
Şekil 3: Otomatik Ödünç/İade Kiosku	41
Şekil 4: SEGBİS (Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi).....	52
Şekil 5: ICSolutions firması tarafından sağlanan Visitor Ziyaret Yönetim Sistemi (Kiosk)	62
Şekil 6: Uygulamaya ait ekran görüntüsü	63
Şekil 7: Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Web Sayfasının Görünümü (Erişim: 16.09.2022)	64
Şekil 8: Dilekçe form örneği	66
Şekil 9: Dilekçe form örneği	67
Şekil 10: Telefon uygulamaları soldaki görsel:'Android İşletim Sistem' – Sağdaki görsel 'İos İşletim Sistem' kullanan telefonlar	68
Şekil 11: Kamera uygulaması izin ekranı ve KVKK onay metni	69
Şekil 12: E-Görüş uygulamasına giriş ekranı.....	70
Şekil 13: Kiosk Kabini Dış Görünüm	72
Şekil 14: Kiosk Kabini İç Görünüm.....	72
Şekil 15: Kabinin üst köşesinde güvenlik için bulunan ikincil kamera	73
Şekil 16: Kiosk kabinin ana hatları	74
Şekil 17: Görüntülü görüşmeyi mümkün kılan kamera	75
Şekil 18: General Touch Co., Ltd. şirketi tarafından tasarlanan 17"(inç) dokunmatik ekran.....	75
Şekil 19: Ses aktarımını sağlayan standart çelik kordonlu telefon ahizesi.....	76
Şekil 20: Biyometrik girişi mümkün kılan parmak izi okuyucusu.....	76

Şekil 21: Acil Durum Butonu.....	77
Şekil 22: Sistem başlatılırken yükleme ekranı (Linux).....	78
Şekil 23: MMC cihazının genel iç görünümü	79
Şekil 24: Multimedya cihazı içerisindeki bilgisayar ve monitör (İç görünüm)	80
Şekil 25: Kontrol Kartı(İç görünüm).....	81
Şekil 26: Güç Kaynağı(İç görünüm)	81
Şekil 27: 1/3” CCD görüntü sensorüne sahip kamera (İç görünüm).....	82
Şekil 28: Optik sensor tipine sahip parmak izi okuyucu (İç görünüm).....	82
Şekil 29: İlk ekran: Hükümlü tutuklunun T.C. No’sunu girdiği bilgi ekranı.....	83
Şekil 30: Parmak izi okuyucu.....	83
Şekil 31: İkinci ekran: Şifre ekranı.....	84
Şekil 32: Ana menü (Multi medya cihazı üzerinde ki uygulamalar)	85
Şekil 33: Hükümlünün kim ile görüntülü arama gerçekleştireceğini seçeceği ekran ..	86
Şekil 34: Bilgi ekranı.....	87
Şekil 35: Bilgilendirme mesajı	88
Şekil 36: Kapı açıldı uyarısı	89
Şekil 37: Şifre ekranında hatalı bir giriş yapıldığında karşılaşılan hata mesajı	89

EKLER

Ek 1: Anket-1 Formu

İyi günler*** Bu araştırma Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim (Disiplinlerarası) Anabilim Dalı'nda Dr. Öğr. Üyesi Bedirhan KARAKURLUK danışmanlığında hazırladığım “**Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarında Kullanımının Hükümlü ve Tutuklular Üzerindeki Etkisi ACEP: Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Örneği**” konulu yüksek lisans tezinin uygulama kısmı için yürütülmektedir. Vereceğiniz samimi cevaplar araştırmanın sonucu için büyük önem taşımaktadır. Cevaplarınız kesinlikle saklı kalacak ve başka hiçbir amaç için kullanılmayacaktır. Vakit ayırdığınız ve bilimsel bir çalışmaya katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

1. Cinsiyetiniz

1. Erkek   2. Bayan

2. Kaç yaşındasınız?

.....

3. Medeni durumunuz nedir?

1. Evli
2. Bekar

4. Eğitim durumunuz nedir?

1. Okur-yazar değil
2. Okur-yazar
3. İlkokul
4. Ortaokul
5. Lise
6. Üniversite
7. Lisansüstü

5. Ceza infaz kurumunda bulunduğunuz sürede eğitim durumunuzda değişiklik oldu mu?

1. Evet
2. Hayır

6. Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?

1. 0-3 Yıl
2. 4-7 yıl
3. 8-10 Yıl
4. 10 Yıl Üzeri

7. Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?

1. Henüz tutukluyum/bilmiyorum
2. 1-3 yıl
3. 3-6 yıl
4. 6-9 yıl
5. 9 yıl ve üzeri

8. Cezaevine girmeden önceki mesleğiniz nedir?

1. İşçi
2. Memur
3. Esnaf
4. Serbest meslek
5. Emekli
6. Sanayici-Tüccar
7. Ev hanımı
8. Öğrenci
9. Çalışmıyordum

9. Ceza infaz kurumunda dış dünya ile iletişim kurmak için kullanılan aşağıdaki metotlardan hangilerini biliyorsunuz? (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz!)

1. Mektup/Faks
2. Telefon görüşü
3. Kapalı görüş
4. Açık görüş
5. Televizyon
6. Radyo
7. Gazete/Dergi

10. Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?

1. Hiç göndermem/almam
2. Göndermem/almam
3. Bazen gönderirim/alırım
4. Gönderirim/alırım
5. Çok sık gönderir/alırım

11. Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

12. Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

13. Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

14. Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?

1. Hiç izlemem 2. İzlemem 3. Bazen izlerim 4. İzlerim 5. Çok sık izlerim

15. Ne sıklıkla radyo dinliyorsunuz?

1. Hiç dinlemem 2. Dinlemem 3. Bazen dinlerim 4. Dinlerim 5. Çok sık dinlerim

16. Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?

1. Hiç okumam 2. Okumam 3. Bazen okurum 4. Okurum 5. Çok sık okurum

17. Ceza infaz kurumundaki mevcut iletişim metotları sizin hayatınızı kolaylaştırıyor mu?

1-10 arasında bir değer seçiniz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Hiç kolaylaştırmıyor
kolaylaştırıyor

Çok

18. Aylık geliriniz nedir?

.....

19. Aileniz ziyarete geliyor mu?

1. Evet

2. Hayır

20. Aileniz ziyarete geliyorsa ziyarete gelme sıklığı nedir?

1. Her hafta

2. İki haftada bir
3. Her ay
4. 3-4 ayda bir
5. Senede bir
6. Ara sıra

21. Bilgisayar, tablet, akıllı telefon gibi dijital cihazları kullanmayı biliyor musunuz?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Hiç bilmiyorum
biliyorum

Oldukça

22. Akıllı teknolojiler hayatı kolaylaştırmaktadır

1. Hiç katılmıyorum
2. Katılmıyorum
3. Kararsızım
4. Katılıyorum
5. Çok katılıyorum

23. Cezaevinde kaldığım süre boyunca akıllı teknolojileri daha fazla kullanmak isterim

1. Hiç katılmıyorum
2. Katılmıyorum
3. Kararsızım
4. Katılıyorum
5. Çok katılıyorum

24. Ailemle görüntülü görüşme yapabilme düşüncesi bana iyi hissettiriyor

1. Hiç katılmıyorum
2. Katılmıyorum
3. Kararsızım
4. Katılıyorum
5. Çok katılıyorum

Ek 2: Anket-2 Formu

İyi günler*** Bu araştırma Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim (Disiplinlerarası) Anabilim Dalı'nda Dr. Öğr. Üyesi Bedirhan KARAKURLUK danışmanlığında hazırladığım “**Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarında Kullanımının Hükümlü ve Tutuklular Üzerindeki Etkisi ACEP: Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Örneği**” konulu yüksek lisans tezinin uygulama kısmı için yürütülmektedir. Vereceğiniz samimi cevaplar araştırmanın sonucu için büyük önem taşımaktadır. Cevaplarınız kesinlikle saklı kalacak ve başka hiçbir amaç için kullanılmayacaktır. Vakit ayırdığınız ve bilimsel bir çalışmaya katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

1. Cinsiyetiniz

1. Erkek
2. Bayan

2. Kaç yaşındasınız?

.....

3. Medeni durumunuz nedir?

1. Evli
2. Bekar

4. Eğitim durumunuz nedir?

1. Okur-yazar değil
2. Okur-yazar
3. İlkokul
4. Ortaokul
5. Lise
6. Üniversite
7. Lisansüstü

5. Ceza infaz kurumunda bulunduğunuz sürede eğitim durumunuzda değişiklik oldu mu?

1. Evet
2. Hayır

6. Kaç yıldır cezaevinde kalıyorsunuz?

1. 0-3 Yıl
2. 4-7 yıl
3. 8-10 Yıl
4. 10 Yıl Üzeri

7. Cezanızın bitmesine ne kadar kaldı?

1. Henüz tutukluyum/bilmiyorum
2. 1-3 yıl
3. 3-6 yıl
4. 6-9 yıl

5. 9 yıl ve üzeri

8. Cezaevine Girmeden Önceki Mesleğiniz Nedir?

1. İşçi 2. Memur 3. Esnaf 4. Serbest meslek 5. Emekli 6.
Sanayici-Tüccar 7. Ev hanımı 8. Öğrenci 9. Çalışmıyordum

9. Ceza infaz kurumunda dış dünya ile iletişim kurmak için kullanılan aşağıdaki metotlardan hangilerini biliyorsunuz?

1. Mektup/Faks
2. Telefon görüşü
3. Kapalı görüş
4. Açık görüş
5. Görüntülü Görüşme
6. Televizyon
7. Radyo
8. Gazete/Dergi

10. Ne sıklıkla mektup/faks gönderir/alırsınız?

1. Hiç göndermem/almam 2. Göndermem/almam 3. Bazen gönderirim/alırım
4. Gönderirim/alırım 5. Çok sık gönderir/alırım

11. Ne sıklıkla telefon görüşü yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

12. Ne sıklıkla kapalı görüş yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

13. Ne sıklıkla açık görüş yapıyorsunuz?

1. Hiç görüşmem 2. Görüşmem 3. Bazen görüşürüm 4. Görüşürüm 5. Çok sık görüşürüm

14. Ne sıklıkla televizyon izliyorsunuz?

1. Hiç izlemem 2. İzlemem 3. Bazen izlerim 4. İzlerim 5. Çok sık izlerim

15. Ne sıklıkla radyo dinliyorsunuz?

1. Hiç dinlemem 2. Dinlemem 3. Bazen dinlerim 4. Dinlerim 5. Çok sık dinlerim

16. Ne sıklıkla gazete/dergi okuyorsunuz?

1. Hiç okumam 2. Okumam 3. Bazen okurum 4. Okurum 5. Çok sık okurum

17. Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazdan ne kadar faydalanabiliyorsunuz?

1. Hiç kullanmam 2. Kullanmam 3. Bazen kullanırım 4. Kullanırım 5. Çok sık kullanırım

18. Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazdan ne kadar memnunsunuz?

1. Hiç memnun değilim 2. Memnun değilim 3. Kararsızım 4. Memnunum 5. Çok memnunum

19. Koğuşunuzda bulunan “kiosk” adı ile bilinen cihazın yaşantınızı kolaylaştırdığını düşünüyor musunuz?

1. Hiç kolaylaştırmıyor 2. Kolaylaştırmıyor 3. Kararsızım 4. Kolaylaştırıyor 5. Çok kolaylaştırıyor

20. Sesli ve görüntülü görüşme imkânı iyileştirilmemize katkı sağlamıştır.

1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum

21. Kiosk cihazını kolay bir şekilde kullanabiliyor musunuz?

1. Hiç kullanamıyorum 2. Kullanamıyorum 3. Kararsızım 4. Kullanıyorum 5. Çok kolay kullanıyorum

22. Ceza İnfaz Kurumunuzda bulunan iletişim metotları sizin toplumun geri kalanı ile rahat bir şekilde iletişim kurmanızı sağlayabiliyor mu?

1-10 arasında bir değer seçiniz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Hiç kolaylaştırmıyor
kolaylaştırıyor

Çok

23. Kapalı görüş yapmak yerine görüntülü görüşme yapmak isterim

1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum

24. Açık görüş yerine görüntülü görüşme yapmak isterim

1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum

25. Görüntülü görüşme yapmak bana kendimi evimdeymiş gibi hissettiriyor
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
26. Görüntülü görüşme hizmeti daha uygun fiyatlı olabilir
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
27. Ailemin özel gün ve kutlamalarında görüntülü görüşme yapmak isterim
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
28. Görüntülü görüşme yapmaya başladıktan bu yana ailemden fotoğraf istemiyorum
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
29. Görüntülü görüşme ile kendimi daha rahat ifade edebiliyorum
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
30. Ailemle görüntülü görüşme yaparken onları farklı bir ortamda görmek beni mutlu eder
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
31. Kiosk kabininin kullanımını biraz daha kullanışlı olmasını düşünüyorum
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
32. Kiosk kabinini kullanmak bana önemsendiğimi hissettiriyor
1. Hiç katılmıyorum 2. Katılmıyorum 3. Kararsızım 4. Katılıyorum 5. Çok katılıyorum
33. Kiosk kabininin sağladığı imkânlar dışında başka ne olsun isterdiniz
- .....

Ek 3: Etik Kurul Kararı

T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU
KARARLARI

TOPLANTI TARİHİ : 10.12.2021
TOPLANTI NO : 2021/11

Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu toplanmış ve aşağıdaki kararı almıştır.

Karar 13:

26/11/2021 tarihli Dr. Öğr. Üyesi Bedirhan KARAKURLUK'un Etik Kurul form ve ekleri görüşüldü.

Karabük Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Bedirhan KARAKURLUK danışmanlığında yürütülen "Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarında Kullanımının Hükümlü ve Tutuklular Üzerindeki Etkisi" konulu çalışma kapsamında uygulanmak üzere ekte sunulan çalışmasının etik kurallara uygunluğu oy birliği ile kabul edilmiştir.

ASLI GİBİDİR

Prof. Dr. Elif ÇEPNİ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

Emrah AKYÜREK, ilköğretim ve liseyi Safranbolu’da okudu. 2009 yılında Karabük Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Teknoloji ve Programlama bölümünden ve 2012 yılında Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme bölümünden mezun oldu.

İHA 0 ve İHA 1 Sportif-Amatör sertifikasına sahiptir. 2015 ve 2018 yılları arasında Adalet Bakanlığı İşyurtları Daire Başkanlığı bünyesinde gerçekleştirilen birçok fuarda fotoğrafçılık yapmıştır. Ayrıca 2018 yılında İşyurtları için çeşitli illerde çekimi yapılmış olan belgeselde drone pilotluğu, fotoğrafçılık ve yönetmenlik yapmıştır.

2009 yılında Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda infaz koruma memuru olarak iş hayatına başlamış 2015 yılında ise Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumu’nda Fotoğrafhane ve Resim Atölyelerinde atölye şefliği yapmıştır. 2017 yılından bu yana ise Karabük T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Eğitim Biriminde Kütüphane memuru olarak görevine devam etmektedir.